

Jaarstukken 2025

Juli 2026

Liever online lezen?
Scan de QR-code

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief.....	5
Inleiding	6
Algemene beschouwingen	7
Beleidsmatige beschouwingen	7
Financiële beschouwingen.....	9
Jaarverslag.....	13
Programma's.....	14
Programma 1 Burger en bestuur	14
Programma 2 Veiligheid.....	28
Programma 3 Woon- en leefklimaat	40
Programma 4 Economie en werkgelegenheid	69
Programma 5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	80
Programma 6 Financiën en bedrijfsvoering	110
Paragrafen	126
Lokale heffingen en belastingen.....	126
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	134
Onderhoud kapitaalgoederen	148
Financiering	160
Bedrijfsvoering.....	164
Verbonden partijen	173
Grondbeleid	200
Wet open overheid	206
Jaarrekening.....	207
Balans	208

Grondslagen voor waardering.....	208
Balans 31-12-2025	216
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	236
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	239
Grondslagen voor resultaatbepaling	239
Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording	240
Overzicht van baten en lasten	241
Overzicht aanwending bedrag onvoorzien	245
Overzicht van incidentele lasten en baten	246
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	250
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	251
Wet Normering Topinkomens (WNT)	253
Gebeurtenissen na balansdatum	255
Rechtmatigheidsverantwoording	255
Overige gegevens.....	257
Bijlagen	258
Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa)	259
Subsidieverantwoording Bereikbaarheidsakkoord.....	275
Staat Personele capaciteit.....	276

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de jaarrekening over 2025. Hierin maken we de balans op en blikken we terug op de realisatie van onze ambities en opgaven uit de vastgestelde begroting 2025.

De gemeente Laarbeek hecht veel waarde aan een gezonde financiële huishouding. Hiermee stralen we ambitie en vertrouwen uit. We laten zien hoe we investeren in onze gemeente én onze gemeenschap om Laarbeek te laten schitteren. We zijn dan ook blij dat deze jaarrekening laat zien dat we op veel thema's hebben kunnen investeren, zoals we dat ook aangegeven hebben in de begroting die we voor 2025 hebben opgesteld.

In 2025 hebben we meerdere plannen vastgesteld die richting geven aan de ontwikkeling van Laarbeek en geïnvesteerd in onze ruimtelijke én maatschappelijke infrastructuur.

Voor wat betreft de ruimtelijke infrastructuur hebben we keuzes gemaakt in de groei van de gemeente en het toekomstbeeld van 2040. De Omgevingsvisie kernen is verder uitgediept voor Beek en Donk Oost. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de uitbreiding van twee woningbouwlocaties en een werklocatie in Lieshout, Aarle-Rixtel en Mariahout. Ook hebben we plannen uitgewerkt hoe we de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid gaan stimuleren.

Voor wat betreft de maatschappelijke infrastructuur hebben we keuzes gemaakt in investeringen voor onderwijshuisvesting en gewerkt aan verbetering van de beschikbaarheid van jeugdzorg. Ook hebben we stappen gezet in de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en richting gegeven aan de herontwikkeling van het Ontmoetingscentrum Beek en Donk.

De jaarrekening laat een positief resultaat zien van € 4.920.000. Dit is € 2.817.000 hoger dan verwacht. Dit komt onder meer doordat we geld hebben overgehouden op Rijksvergoedingen voor de tijdelijke opvang van asielzoekers, voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en voor het bouwen van betaalbare woningen. Daarnaast zijn er enkele meevallers binnen het sociaal domein, zoals bij de ondersteuning van inwoners met maatwerkoplossingen. Door duurzamere keuzes in het gecontracteerde zorgaanbod zijn kosten lager uitgevallen. Ook hebben we meer inhuur toe kunnen rekenen aan projecten en grondexploitaties dan vooraf ingerekend. Tenslotte is de algemene uitkering vanuit het Rijk in december naar boven bijgesteld door aanpassing van enkele maatstaven.

Een goed financieel fundament helpt ons om ook in grillige tijden een strakke koers te kunnen varen. Meer hierover leest u in de kaderbrief 2027, die uiteindelijk wordt doorvertaald in de begroting 2027.

Het blijft de grote vraag wat de toekomst ons gaat brengen. Gelukkig zien we een grote veerkracht in onze samenleving, een groot goed waar we enorm trots op zijn. We hopen dan ook samen de komende jaren stand te houden en de koers die we uitgezet hebben te kunnen volgen.

Inleiding

Inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarstukken van onze gemeente aan over 2025. De stukken zijn opgemaakt volgens de wettelijke voorschriften vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze wettelijke regels vormen de basis voor de administratie en de presentatie van de programmabegroting en jaarstukken.

Opzet jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De jaarstukken vormen het sluitstuk van de planning- & controlcyclus over 2025. Daarbij volgen we de systematiek en de indeling van de begroting. Het jaarverslag gaat in op het gerealiseerde beleid en de verplichte paragrafen. In de jaarrekening staan onder andere de balans en de toelichting, het overzicht van baten en lasten en de analyse van het jaarrekeningresultaat.

Programmaverantwoording

In het jaarverslag melden wij per programma wat wij het afgelopen jaar hebben gedaan en bereikt. We geven antwoord op de 3 W-vragen:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

We brengen hierover per programma verslag uit onder het kopje 'Speerpunten'. Deze speerpunten komen uit de begroting 2025 met als basis het bestuursakkoord 'Samen aan zet!'.

Inzicht geven in wat we hebben bereikt is niet in alle gevallen eenvoudig. Dit komt omdat het meestal gaat om het bereiken van maatschappelijke effecten. Verandering van deze effecten duurt vaak langer dan de verantwoording over een jaar. Ook zijn effecten soms lastig te meten of inzichtelijk te maken. Vandaar dat de speerpunten de gewenste (maatschappelijke) effecten zijn en de resultaten van activiteiten die een positieve bijdrage hebben geleverd aan de gewenste resultaten.

Coalitieakkoord

Het bestuursakkoord 'Samen aan zet!' is vanaf de begroting 2023 de rode draad in de P&C-cyclus.

Algemene beschouwingen

Beleidsmatige beschouwingen

De regio groeit veel harder dan verwacht, de regio maakt een schaaalsprong. De opgave is om de economische groei in balans te laten zijn met de brede welvaart. Dit vraagt om een andere en bredere benadering van de maatschappelijke vraagstukken. Zowel regionaal als lokaal. In 2025 hebben we meerdere Rijkssubsidies aangesproken, waaronder de Beethoven middelen, waarmee Laarbeek ook financieel profiteert van de landelijke aandacht voor de groei in de regio.

Samenleving

Gemeenten spelen een centrale rol in het vergroten van de weerbaarheid en bewustwording onder inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties over risico's zoals dreigingen, maatschappelijke ontwrichting, ondermijnende criminaliteit en digitale dreigingen. Ook in 2025 heeft de gemeente hierop ingezet door samen te werken met partners binnen het veiligheidsdomein en door aandacht te besteden aan preventie, signalering en het vergroten van de meldingsbereidheid.

In 2025 is daarnaast ingezet op het vergroten van bewustwording en het versterken van de meldingsbereidheid. In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van de crisisorganisatie en de voorbereiding op mogelijke incidenten. Burgemeester en wethouders zijn opgeleid en getraind, en in het vierde kwartaal is een dilemma oefening voor het bestuur georganiseerd om de bestuurlijke besluitvorming in crisissituaties te oefenen.

Vanaf januari is 'Negen' gestart als buurtsportcoachorganisatie in de gemeente Laarbeek. Negen staat voor een vitale gemeenschap waar het goed, gezond en gelukkig samenleven is.

Het jaar stond in het teken van zichtbaarheid én actie. Er is gebouwd aan een sterk netwerk en nieuwe initiatieven. In 2025 is gewerkt aan de officieel zelfstandige organisatie voor 'Een 10 voor de Jeugd'. In 2025 is ook het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) ondertekend. Dit is een aanvulling op het Integraal Zorgakkoord (IZA) van 2022.

Vanaf eind maart is de tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie in Beek en Donk voor de opvang van maximaal 90 asielzoekers in bedrijf. In december is de opvang verlengd van februari 2026 naar 1 september 2026.

In oktober is het eerste Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor onderwijshuisvesting vastgesteld. Het doel is te zorgen voor goede schoolgebouwen. Het plan biedt inzicht in de kwaliteit van de schoolgebouwenportefeuille, legt duidelijke afspraken vast over verantwoordelijkheden en geldstromen en biedt meer zekerheid voor zowel schoolbesturen als de gemeente.

Leefomgeving

Met de vaststelling van de Omgevingsvisie Kernen is een concreet ruimtelijk beeld beschreven voor Laarbeek tot 2040. Geen algemeen geformuleerde visie zonder sturende kracht, maar een uitnodiging aan de ontwikkelende marktpartijen om de enorme woningbouwopgave – met inachtneming van een aantal belangrijke randvoorwaarden – op aangewezen locaties, samen met de gemeente vorm te geven.

Er is in oktober een Kaderbesluit genomen voor het Centrumplan Lieshout. Hiervoor is ook een subsidie toegekend uit de Beethovendiensten voor woningbouw. Voor De Beekse Akkers zijn overeenkomsten gesloten voor de bouw van 540 woningen. Het Masterplan Eyckenlust is in juni vastgesteld en daarna in december de Ontwikkelrichting Beek en Donk Oost. Hiermee ligt het ruimtelijk kader op visieniveau vast voor toekomstige ontwikkelingen in het oostelijke deel van Beek en Donk. We zijn we samen met Enexis en Tennet gestart met de planvorming om het elektriciteitsnet toekomstbestendig te maken.

Met de vaststelling van het Mobiliteitsplan is een uitwerking van de Mobiliteitsvisie gereed in de vorm van een uitvoeringsprogramma met concrete maatregelen. Voor de realisatie de aansluiting van de uitbreiding van de Beekse Akkers ter hoogte van de Orchideestraat op de Lieshoutseweg én langzaamverkeertunnel is een Rijkssubsidie toegekend. Met de vaststelling van de kaders voor het Regionaal Bedrijventerrein Brainport-Oost hebben de deelnemende gemeenteraden de kaderstellende rol kunnen innemen voor de daadwerkelijke realisatie.

We hebben er bijna 17 hectare natuurgebied bij door het natuurontwikkelingsproject 't Gulden Land. De speeltuin De Ratel in Beek en Donk is opnieuw ingericht. De herinrichting van het Piet van Thielplein is afgerond. Er zijn ruim 1.500 meldingen openbare ruimte opgelost en ongeveer 450.000 kg (zwerf)afval verzameld.

Organisatieontwikkeling

Onze gemeente staat midden in een samenleving die voortdurend verandert. Inwoners, partners en collega's verwachten een organisatie die meebeweegt, blijft leren en zich blijft ontwikkelen. Organisatieontwikkeling helpt ons daarbij. Het gaat over hoe we samenwerken, hoe we ons werk organiseren en hoe we inspelen op nieuwe opgaven en uitdagingen.

In 2025 hadden we vier focuspunten. In het kader van leiderschapontwikkeling (1) is er is binnen de organisatie een teamenergiemeting en een effectmeting uitgevoerd. De teamenergiemeting geeft inzicht in de energie en samenwerking binnen teams, terwijl de effectmeting laat zien in hoeverre we onze organisatie doelen realiseren. De resultaten van de effectmeting laten zien dat we als organisatie duidelijke stappen vooruitzetten: op veel onderwerpen scoren we inmiddels een 7 of hoger. We hebben projectmatig werken (2) binnen onze organisatie geïntroduceerd. Hierdoor is de aandacht voor en bewustwording van projectmatig werken toegenomen en is er meer duidelijkheid ontstaan over rollen en verantwoordelijkheden binnen projecten. We hebben verder gewerkt aan een sterk samenspel (3) tussen bestuur en ambtelijke organisatie en tussen teams. Er is een programma Dienstverlening (4) vastgesteld. Hiermee werken we planmatig aan het verbeteren van onze (digitale) dienstverlening, onder andere in reactie op nieuwe wettelijke taken, zoals de Wet open overheid, en technologische ontwikkelingen zoals de vervanging van ons zaakstelsel.

Financiële beschouwingen

Verloop begrotingssaldo in 2025

Op 7 november 2024 heeft u de programmabegroting 2025 vastgesteld. Het oorspronkelijke begrotingssaldo bedroeg € 1.292.000 nadelig. In de loop van de tijd hebben verschillende raadsbesluiten geleid tot mutaties in dit begrotingssaldo. Uiteindelijk is het begrotingssaldo eind 2025 teruggebracht tot € 2.103.000 voordelig. In onderstaand overzicht staan de mutaties vermeld:

bedragen x € 1.000

Oorspronkelijk begrotingssaldo 2025	-1.292
07-11-2024 Verwerking septembercirculaire 2025 gemeentefonds	339
07-11-2024 Vergoeding burgercommissieleden	-5
07-11-2024 Formatie-uitbreiding griffiemedewerker (van 18 naar 28 uur)	-20
08-05-2025 Duurzaam meerjarig onderhoudsplan gebouwen 2025-2034	-215
08-05-2025 Actualisatie nota reserves en voorzieningen	35
12-06-2025 Financiële rapportage 2025	1.969
02-10-2025 Noodlokaal basisschool De Driehoek	-74
18-12-2025 Laatste begrotingswijziging van december	1.289
Per abuis niet in raad voorgelegde begrotingswijziging naar aanleiding van de herrekening van kapitaallasten activa	75
Afronding	2
Begroting 2025 na wijzigingen	2.103

Werkelijk resultaat / saldo rekening

De jaarrekening 2025 laat een positief resultaat zien van € 4.920.000. Dit is € 2,8 miljoen hoger ten opzichte van de begroting na wijzigingen.

Programma	Primitieve begroting 2025	Actuele begroting 2025	Rekening 2025	Verschil
1 Burger en bestuur	-820	-832	-1.256	-424
2 Veiligheid	-2.016	-2.128	-1.592	536
3 Woon- en leefklimaat	-10.955	-10.777	-11.055	-277
4 Economie en werkgelegenheid	-495	-452	-669	-217
5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	-25.803	-25.766	-24.330	1.436
6 Financiën en bedrijfsvoering	38.795	42.058	43.821	1.763
Totaal programma's	-1.292	2.103	4.920	2.817

Voor een meer gedetailleerd inzicht in de verschillen per programma verwijzen u naar de verschillenanalyse in de programma's.

In grote lijn is het positieve resultaat van € 2.817.000 als volgt opgebouwd:

Wethouderspensioenen omgerekend naar ABP-grondslag; € 347.000 nadeel

In 2025 hebben we extra geld gestort in de voorziening "Wachtgeld/pensioenen voormalig B&W". Dit is voortvloeiend op de overdracht van de wethouderspensioenen naar het ABP per 31 december 2027. De extra storting is niet begroot en zorgt voor een nadeel in de exploitatie.

Rijksbijdrageregeling Realisatiestimulans; € 161.000 voordeel

De regeling heeft betrekking op de stimulering van de bouw van betaalbare woningen. In 2025 is gestart met de bouw van 23 betaalbare woningen. Per woning hebben we € 7.000 ontvangen. Tegenover deze Rijksbijdrage staan geen extra kosten. Daarnaast is het ontvangen bedrag vrij besteedbaar.

Crisis-noodopvang en tijdelijke opvang van asielzoekers; € 531.000 voordeel

Door een aanvullende financiële vergoeding van het Rijk zijn de inkomsten hoger uitgevallen dan begroot. Daarnaast schaalden we - vanwege het goede verloop - de beveiliging tussentijds af, waardoor de uitgaven lager waren dan verwacht.

Opvang ontheemden uit Oekraïne; € 553.000 voordeel

Gemeenten ontvangen een normbedrag per dag per bed van het Rijk voor de opvang van Oekraïners. Gedurende het jaar is het aantal opvangplekken uitgebreid van 118 naar 153. De financiële vergoeding van het Rijk die we in 2025 hebben ontvangen is hoger dan de werkelijke kosten die we hebben gemaakt voor huisvesting, begeleiding, e.d.

Sociaal domein; € 486.000 voordeel

Er is sprake van onderbesteding op diverse budgetten binnen het sociaal domein. Er zijn minder kosten gemaakt voor het versterken van de sociale basis dan er waren begroot: jaarlijks is er een budget beschikbaar voor het ondersteunen van nieuwe initiatieven, die vanuit de gemeenschap ontstaan en bijdragen aan het versterken van de sociale basis. In 2025 is dit budget niet volledig ingezet. In 2026 wordt gewerkt aan een nieuwe website voor de gemeente Laarbeek. Het sociaal domein krijgt daarin een plek, waardoor een aparte website sociaal domein niet meer nodig is. Daarom is er in 2025 niet gestart met de inrichting van een nieuwe website sociaal domein. Daarnaast is in 2025 een slagkrachtbudget beschikbaar gesteld voor het project toekomstbestendige dorpshuizen, dat doorloopt in 2026. In 2025 zijn hiervoor nog geen kosten gemaakt. In de financiële rapportage 2026 wordt gevraagd deze voor 2026 opnieuw beschikbaar te stellen.

Ook is er sprake van onderbesteding van de zorgkosten. Dit komt deels door extra bijdragen van het Rijk die we gedurende het jaar via circulaire ontvangen hebben. Voor de bijbehorende doelen waren binnen de gemeentelijke begroting al passende budgetten geraamd. Daarnaast leidden vergrijzing en zichtbare verbeteringen in de werkwijze van het sociaal team tot meer beschikkingen voor Wmo-voorzieningen, waardoor de inkomsten uit eigen bijdragen zijn gestegen.

Tegelijkertijd zijn de uitgaven op onderdelen lager dan verwacht: er zijn minder kosten voor maatwerkvoorzieningen. Binnen het gecontracteerde aanbod vinden we namelijk passende oplossingen. Voor bijzondere bijstand is in 2024 de inkomensgrens verhoogd naar 120%. De bijbehorende stijging van de kosten voor bijzondere bijstand en individuele inkomensvoorslag is echter minder hoog dan verwacht. We zetten meer in op preventie en voorlichting ten behoeve van de zelfredzaamheid van de doelgroep.

Onderbesteding op personeelsbudget; € 914.000 voordeel

De onderbesteding op het personeelsbudget moet in samenhang worden gezien met het centrale inhuurbudget. Doordat niet alle openstaande vacatures in 2025 waren ingevuld, vervanging geregeld moest worden vanwege ziekte, etc. hebben we personeel ingehuurd. Een deel van de inhuurkosten konden we ten laste brengen van projecten en grondexploitaties. De inhuur had hier namelijk betrekking op. De overschrijding op inhuur is hierdoor lager uitgevallen in de exploitatie. Zoveel zelfs, dat de overschrijding op inhuur substantieel lager uitgevallen is dan de onderbesteding op het personeelsbudget.

Algemene uitkering gemeentefonds; € 380.000 voordeel

Het voordeel wordt met name veroorzaakt door de financiële verwerking van de Decembercirculaire 2025. De bijstelling van enkele maatstaven, vooral de maatstaf Huishoudens laag inkomen, had een positief effect op de uitkomst van deze circulaire.

Voorstellen resultaatbestemming bij jaarstukken 2025:

Budgetoverheveling rekenkamercommissie; € 11.496

Het totale restantbudget 2025 van de Rekenkamercommissie bedraagt € 11.496. Dit bedrag valt binnen de maximale overheveling van 50% van het jaarbudget zoals opgenomen in de "Verordening gemeenschappelijke rekenkamercommissie Gemert-Bakel – Laarbeek 2023". Daarom wordt voorgesteld om € 11.496 via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor de rekenkamercommissie in 2026.

Teruggave Vennootschapsbelasting 2019; € 38.000

Over boekjaar 2019 hebben we in 2025 een bedrag ontvangen van € 38.000 als teruggave van de Vennootschapsbelasting. Dit bedrag had toegevoegd moeten worden aan de reserve Grondexploitatieisico. Dit is echter niet gebeurd en dient via resultaatbestemming alsnog te gebeuren.

Storting in algemene reserve; € 4.870.241

In de (vorig jaar opnieuw) vastgestelde nota Reserves en voorzieningen is bepaald dat het positieve jaarrekeningresultaat wordt gestort in de algemene reserve.

Jaarverslag

Programma's

Programma 1 Burger en bestuur

Portefeuillehouders

Burgemeester Van der Aa

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Bestuursakkoord 2022 – 2026

De veranderende rol van de overheid

De maatschappelijke opgaven van deze tijd worden steeds omvangrijker en complexer. Deze vraagstukken kunnen we als gemeente niet alléén oplossen. De hulp van inwoners, instanties en verenigingen is hard nodig. De omwenteling die de gemeente maakt in relatie tot de inwoner en groepen inwoners kan getypeerd worden als: 'meer loslaten en minder bemoeizucht'. Dit vraagt om een ander soort lokaal bestuur. De gemeente is op zoek naar haar nieuwe rol. Zaken niet dichtregelen met beleidsnota's maar gebruik maken van de energie en kennis in de samenleving en hierbij een faciliterende, ondersteunende en verbindende houding aannemen. We staan open voor initiatieven vanuit de samenleving en - waar nodig en gewenst - ondersteunen en faciliteren we deze. Deze houding is ook verwerkt in de aanstaande Omgevingswet die naar verwachting op 1 januari 2023 in werking treedt. We gaan van nee, tenzij, naar ja, mits. Dit vraagt een andere manier van werken van ons bestuur en onze medewerkers. De Omgevingswet schrijft bij ruimtelijke planvorming - zo vroeg mogelijk in het traject - tevens een omgevingsdialoog voor tussen initiatiefnemers en omwonenden.

Toenemende digitalisering en transparantie

We gaan steeds meer naar een digitale wereld waarbij persoonlijk contact steeds verder afneemt. Dit heeft ook gevolgen voor de dienstverlening binnen onze gemeente. Dit is een doorlopend proces want de digitalisering van de wereld gaat erg snel. Bovendien is het zaak te bewaken dat in deze voortgaande digitalisering, de kwetsbare groepen - zoals ouderen en minima - mee kunnen blijven doen.

De maatschappij vraagt ook om meer transparantie bij de totstandkoming van besluiten. Daarom is per 1 mei 2022 de Wet Open Overheid in werking getreden. Deze wet is bedoeld om overheden actief transparanter te maken. Overheidsinformatie dient beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren zijn. Dit sluit aan bij de bovengenoemde veranderende rol van de overheid.

Samenwerking op basis van goedschaligheid

Met het vaststellen van de Toekomstvisie "Samen daadkrachtig en energiek naar 2030" is er door de gemeente en de gemeenschap een bewuste keuze gemaakt om een zelfstandige gemeente te blijven. Voor een deel van de maatschappelijke opgaven kan de uitvoering het best plaatsvinden op het laagste schaalniveau, namelijk dat van de gemeente Laarbeek. Bij andere opgaven ligt het echter voor de hand om op basis van 'goedschaligheid' de samenwerking met anderen aan te gaan. Voorbeelden hiervan zijn Metropoolregio Eindhoven, Belastingssamenwerking Oost-Brabant, de samenwerking met Gemert-Bakel, de Peelgemeenten, Senzer, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. Niet alleen zijn sommige vraagstukken te complex om lokaal op te pakken, maar ze zouden ook te kostbaar zijn. Denk aan de regionale afvalinzameling door Blink of de coronabestrijding door de GGD. We kijken als gemeente dus ook over de lokale en regionale grenzen heen. Dit is goed voor de regio en goed voor Laarbeek.

Ontwikkelingen

De gemeente Laarbeek heeft goede contacten met de 20 andere gemeenten in Zuidoost Brabant. Er zijn verschillende samenwerkingen op zowel het sociaal als ruimtelijke domein. Binnen de Peel is die samenwerking nog intensiever. Zowel ambtelijk als bestuurlijk wordt er volop de verbinding gezocht. Met de andere Peelgemeenten is de samenwerking verder geïntensiveerd en is er een efficiëntieslag gemaakt in de overlegstructuren en samenwerking. In juni is het Peelakkoord vastgesteld. Hiermee wordt op integrale wijze invulling gegeven aan de verstedelijkingsopgave voor de Peelregio. En worden kansen gecreëerd door als Peel gezamenlijk op te trekken en de lobby te voeren om financiële middelen naar de Peel te halen en onze opgaven te kunnen realiseren. In 2025 is vanuit de MRE een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Meierijstad, Venlo en Weert.

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2025

- 1.01 Met enige regelmaat wordt de samenwerking tussen raad, bestuur en organisatie geëvalueerd en vormgegeven, bijvoorbeeld door thematische bijeenkomsten.
- 1.02 We evalueren de nieuwe vergaderstructuur van commissie en raad.
- 1.03 De gemeente stelt een participatieverordening op. Basis voor deze verordening is het in 2021 vastgestelde participatiebeleid. In deze verordening wordt uiteengezet wat onder participatie wordt verstaan en wat inwoners en gemeente in dit verband in alle redelijkheid van elkaar mogen verwachten.
- 1.04 Initiatieven uit de samenleving worden - waar nodig en mogelijk - door de gemeente ondersteund en gefaciliteerd.
- 1.05 We spreken initiatiefnemers bij de beoordeling van plannen aan op het voeren van een zorgvuldige omgevingsdialoog.
- 1.06 We hanteren taalniveau B1 bij de communicatie met inwoners en spreken daarbij duidelijke en realistische verwachtingen uit op welke termijn men een reactie krijgt.
- 1.08 Er wordt een besluit genomen over en krediet beschikbaar gesteld voor de noodzakelijke renovatie van de milieustraat. Hierbij wordt een aantal scenario's van dienstverlening, bijbehorende kosten en eventuele samenwerking met omliggende gemeenten onderzocht.

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Vershil
Lasten	6.655	7.291	7.340	-49
Bestuur	1.882	2.011	2.370	-358
Burgerzaken	884	912	846	66
Riolering	1.833	2.200	1.911	289
Afval	2.056	2.167	2.213	-45
Baten	5.831	6.255	6.012	-243
Bestuur	10	31	32	
Burgerzaken	492	492	491	-1
Riolering	2.788	3.190	2.770	-420
Afval	2.541	2.541	2.720	178
Saldo van baten en lasten	-824	-1.036	-1.327	-291
Stortingen in reserves			91	-91
Onttrekkingen aan reserves	4	204	162	-42
Resultaat	-820	-832	-1.256	-424

Analyse verschillen

Volgens de Financiële verordening 2025 worden in de verschillenanalyse uitsluitend de afwijkingen tussen begroting en realisatie toegelicht die een omvang hebben van € 50.000 of meer. Dit drempelbedrag geldt separaat voor zowel baten als lasten, dus zonder saldering.

Per relevant taakveld wordt beschreven wat de oorzaak is van het verschil en wordt aangegeven of het verschil structureel dan wel incidenteel van aard is.

Taakveld en toelichting		Verschil	V/N	I/S
0.1 Bestuur				
Lasten		-358	N	
College van burgemeester en wethouders				
De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks geëgaliseerd via de exploitatie. De noodzakelijke omvang van deze voorziening wordt elk jaar herrekend op basis van de actuele wet- en regelgeving, rekening houdend met de geldende rekenrente en indexeringen. Dit laat voor 2025 een eenmalig nadeel in de exploitatie zien van € 347.000, voornamelijk als gevolg van een extra reservering vooruitlopend op de overdracht van de wethouderspensioenen naar het ABP per 31 december 2027. Bij de waardering per ultimo 2025 is rekening gehouden met de dekkinggraad van 123,5% van het ABP.		-347	N	I
Overige verschillen		-11	N	I
Baten		0		
0.2 Burgerzaken				
Lasten		66	V	
Secretarieles burgerzaken				
Betreft een onderschrijving op het inhuurbudget specifiek voor team Burgerzaken/KCC op dit taakveld. De kosten van inhuur zijn deels geboekt op het taakveld Overhead/personeelskosten (programma 6).		33	V	I
Kadaster en topografie				
De landmeetkundige diensten zijn opnieuw aanbesteed met een gunstiger resultaat. Daarnaast zijn er over 2025 minder geografische mutaties geweest in de buitenruimten voor het actualiseren van de BAG-BGT en WOZ.		36	V	I
Overige verschillen		-3	N	I

Baten	-1	N	
Overige verschillen	-1	N	I
7.2 Riolering			
Lasten	289	V	
Riolen en rioolgemaal Riolering is een gesloten exploitatie. De lasten binnen het taakveld Riolering zijn € 176.000 lager dan de baten (lasten: € 292.000 - baten: € 468.000). Dit komt door toerekeningen die op andere taakvelden staan dan op het taakveld Riolering, maar wel onderdeel zijn van de tariefbepaling. Het gaat om extracomptabel toegerekende btw, overhead en kwijtschelding. De extracomptabele btw veroorzaakt hier het nadelige verschil. We hebben minder kosten gemaakt en kunnen hierdoor minder btw ten laste van de voorziening Riolering brengen.			
	292	V	I
Overige verschillen	-3	N	I
Baten	-420	N	
Riolen en rioolgemaal	-468	N	I
Zie: toelichting lasten.			
Overige verschillen	48	V	I
7.3 Afval			
Lasten	-45	N	
Overige verschillen	-45	N	I
Baten	178	V	
Huisvuil			
Het voordelige effect op de baten wordt voor een deel van € 77.000 veroorzaakt door een nagekomen vergoeding zwervvuil over de jaren 2023 en 2024. Daarnaast verklaren de baten uit vergoedingen oud papier en het verpakkingsconvenant het voordelige verschil. Door marktontwikkelingen fluctueren deze baten over de jaren.	127	V	I
Overige verschillen	51	V	I

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Storting in reserves			91	-91
Afval				
Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing			91	-91
			91	-91
Onttrekking aan reserves	204	204	162	-42
Bestuur				
Reserve Resultaatbestemming	24	24	24	
	24	24	24	
Burgerzaken				
Reserve Budgetoverhevelingen	65	65	65	
	65	65	65	
Riolering				
Reserve Afschrijvingen	3	3	3	
	3	3	3	
Afval				
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	112	112	70	-42
	111	111	69	-42
Reserve Afschrijvingen	1	1	1	
Totaal reservemutaties	4	204	71	-133

Toelichting Reservemutaties		Storting 2025	Onttrekking 2025
Reserve Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing		91	69
Dekking van projectkosten renovatie milieustraat			69
Het resultaat 2025 van taakveld afval wordt gestort in de reserve		91	
Reserve Budgetoverheveling		0	65
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.			65
Reserve Afschrijvingen		0	5
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.			5
Reserve Resultaatbestemming		0	24
Bestemming saldo jaarrekening 2024: budgetbestemming en terugbetaling aan Gemert-Bakel inzake rekenkamercommissie			24
Totaal Reservemutaties		91	162

Investeringsen

Onderstaand overzicht toont de begroting, realisatie, het restant per lopende investering.

Startjaar	Projectnaam	bedragen x € 1.000		
		Begroting	Realisatie	Verschil
2013	Verlengen overstortld naar BBB Vogelenzang	100	97	3
2015	Aanleg retentievoorziening Oranjelaan BD	120	89	31
2018	Uitvoeren meetplan riolering 2018	117	1	116
2019	Aanleg retentievoorziening Meervren MH	-	-	-
2020	Vervanging gemaal Schutstraat LH	50	-	50
2020	Bijdrage aanleg retentievoorz Kerkakkers	76	42	34
2020	Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg	1.924	1.929	-5
2021	Klokgieterstraat vervangend bestaand riool	75	-	75
2021	Combiproject Lankelaar Schutsstraat	916	273	643
2021	Pilot beplante wadi's	20	22	-2
2021	Nader onderz (intellig. sturing afvalwater)	15	6	9
2022	Schoolstraat AR relinen 2 rioolstrengen	-	-	-
2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-electromech.	70	46	24
2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-bouwkundig	130	125	5
2022	Onderz kwal en capac persleidingen buitengeb	-	-	-
2022	Verruimen sloten bergbezinkbassin AR	150	3	147

2024	Verv vuilwaterriool incl schoonw Leonarduspl	14	1	13
2024	Relining diverse locaties bestaande riolering	250	166	84
2024	Vervanging bedieningskasten en pompen	220	68	152
2024	Vervanging drukrioleringspompen (2024)	45	43	2
2024	Verv en uitbreiden riolering PvThieleplein	295	420	-125
2024	Regenw bassin/riool Broekelingstr-Trompetter	500	12	488
2024	Aanleg waterberging Molenstr-De Vorst	350	-	350
2024	Opstellen water en rioleringsprogr 2025	45	49	-4
2024	Actualiseren afkoppelplannen	40	17	23
2025	Renovatie milieustraat - civieltechnisch werk	447	-	447
2025	Renovatie milieustraat - inrichting en kringloopinnamepunt	645	19	626
2025	Renovatie milieustraat - opbouw modulaire deel	571	61	510
2025	Brandstraat/ged Koppelstraat: Bijleggen regenwaterriool - Voorbereidingskrediet	63	3	60
2025	Baverdestraat LH: Aanpassing riolering na realisatie woningen Wocom - Voorbereidingskrediet	10	-	10
2025	Baverdestraat LH: Verbeteren riolering - Voorbereidingskrediet	20	-	20
2025	Vervangen rioolgemaal Deense Hoek LH (bouwkundig) - Voorbereidingskrediet	21	3	18
2025	Vervangen rioolgemaal Deense Hoek LH (elektromechanisch) - Voorbereidingskrediet	14	-	14
2025	Bijleggen regenwaterriool Slotstraat BD - Voorbereidingskrediet	40	16	24
2025	Aanleg regenwatergemaal sportpark De Heibunders MH	15	13	2
2025	Helmondseweg AR: Onderzoek mogelijkheden bijleggen regenwaterriool - voorbereidingskrediet	20	-	20
2025	Reliningen 2025	200	-	200
2025	Renovatie drukrioleringsgemaaltjes 2025	45	45	-

2025	Bijdrage aanleg waterberging De Ratel BD	20	20	-
------	--	----	----	---

Per investering is een korte toelichting opgenomen over de huidige voortgang en status.

Startjaar	Projectnaam	Toelichting		Krediet afsluiten bij jaarrekening Ja/Nee
2013	Verlengen overstortld naar BBB Vogelenzang	Project is gereed.		Ja
2015	Aanleg retentievoorziening Oranjelaan BD	Project is gereed.		Ja
2018	Uitvoeren meetplan riolering 2018	Bij nader inzien bleek het niet noodzakelijk deze werkzaamheden nu uit te voeren. Realisatie wellicht in nabije toekomst. In dat geval volgt een nieuwe kredietaanvraag.		Ja
2019	Aanleg retentievoorziening Meervan MH	Project niet doorgestaan omdat het niet mogelijk bleek de gronden aan te kopen.		Ja
2020	Vervanging gemaal Schutstraat LH	Wordt gerealiseerd in 2026.		Nee
2020	Bijdrage aanleg retentievoorz Kerkakkers	Uitvoering in afwachting van realisatie Kerkakkers I		Nee
2020	Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg	Werkzaamheden werden in 2024 afgerond		Ja
2021	Klokgieterstraat vervangend bestaand riool	Projectvoorbereiding start najaar 2026; uitvoering naar verwachting in 2027.		Nee
2021	Combiproject Lankelaar Schutsstraat	Momenteel in uitvoering. Naar verwachting worden de werkzaamheden in 2026 afgerond.		Nee
2021	Pilot beplante wadi's	Project is gereed. Dit betreft een deelkrediet van de reconstructie Piet van Thielplein.		Ja
2021	Nader onderz (intellig. sturing afvalwater)	Project is gereed.		Ja
2022	Schoolstraat AR relinen 2 rioolstrengen	Bij nader inzien bleek het niet noodzakelijk deze werkzaamheden uit te voeren.		Ja
2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-electromech.	Project is afgerond, hoofdgemaal is aangelegd.		Ja
2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-bouwkundig	Project is afgerond, hoofdgemaal is aangelegd.		Ja
2022	Onderz kwal en capac persleidingen buitengeb	Bij nader inzien bleek het niet noodzakelijk deze werkzaamheden uit te voeren.		Ja
2022	Verruimen sloten bergbezinkbassin AR	Samen met Waterschap Aa en Maas onderzoeken we de mogelijkheden tot verruiming van de sloten.		Nee
2024	Verv vuilwaterriool incl schoonw Leonarduspl	Werkzaamheden uitgevoerd in 2025. Financiële afronding volgt in 2026.		Nee

2024	Relining diverse locaties bestaande riolering	Project is gereed.	Ja
2024	Vervanging bedieningskasten en pompen	Aanbesteding van de werkzaamheden vindt plaats in 2026.	Nee
2024	Vervanging drukrioleringspompen (2024)	Project is gereed.	Ja
2024	Verv en uitbreiden riolering PvThielplein	Project is gereed. Dit betreft een deelkrediet van de reconstructie Plet van Thielplein.	Ja
2024	Regenw bassin/riool Broekelingstr-Trompetter	Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2024	Aanleg waterberging Molenstr-De Vorst	Bij nader inzien bleek het niet noodzakelijk deze werkzaamheden nu uit te voeren. Realisatie wellicht in nabije toekomst. In dat geval volgt een nieuwe kredietaanvraag.	Ja
2024	Opstellen water en rioleringsprogr 2025	Project is afgerond. Het Wrp werd vastgesteld.	Ja
2024	Actualiseren afkoppelplannen	Hemelwaterstructuurplan Aarle-Rixtel is bijna gereed. Daarna volgen vergelijkbare plannen voor de kernen Lieshout en Mariahout.	Nee
2025	Renovatie milieustraat - civieltechnisch werk	Project is in uitvoering	Nee
2025	Renovatie milieustraat - inrichting en kringlooppinnamepunt	Project is in uitvoering	Nee
2025	Renovatie milieustraat - opbouw modulaire deel	Project is in uitvoering	Nee
2025	Brandstraat/ged Koppelstraat: Bijleggen regenwaterriool - Voorbereidingskrediet	Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2025	Baverdestraat LH: Aanpassing riolering na realisatie woningen Wocom - Voorbereidingskrediet	Projectvoorbereiding wordt opgestart in 2026.	Nee
2025	Baverdestraat LH: Verbeteren riolering - Voorbereidingskrediet	Project is in voorbereiding.	Nee
2025	Vervangen rioolgemaal Deense Hoek LH (bouwkundig) - Voorbereidingskrediet	Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2025	Vervangen rioolgemaal Deense Hoek LH (elektromechanisch) - Voorbereidingskrediet	Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2025	Bijleggen regenwaterriool Slotstraat BD - Voorbereidingskrediet	Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2025	Aanleg regenwatergemaal sportpark De Heibunders MH	Project is gereed.	Ja
2025	Helmondseweg AR: Onderzoek mogelijkheden bijleggen regenwaterriool - voorbereidingskrediet	Project wordt in 2026 afgerond.	Nee
2025	Reliningen 2025	Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2025	Renovatie drukrioleringsgemaaltjes 2025	Project is gereed.	Ja
2025	Bijdrage aanleg waterberging De Ratel BD	Project is afgerond, waterberging is gerealiseerd.	Ja

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Blink	Gemeenschappelijke regeling
Metropool Regio Eindhoven	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

Programma 2 Veiligheid

Portefeuillehouders

Burgemeester Van der Aa

Bestuursakkoord 2022 – 2026

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Inwoners moeten zich veilig voelen in hun eigen leefomgeving. Kleine irritaties, zoals foutparkeren en zwervuil, maar ook grotere vraagstukken, zoals overlast van personen met verward gedrag, criminaliteit en illegale wietplantages, geven inwoners een onveilig gevoel. Het is belangrijk dat dit in een vroegtijdig stadium wordt gesignaleerd. Dat vraagt om ogen en oren in de wijk, onder meer van de politie en van gemeentelijke handhavers, maar ook van inwoners. Ogen en oren van bewoners zijn nog belangrijker in het buitengebied, waar het natuurlijk toezicht door de omvang van het terrein nu eenmaal minder aanwezig is. Een veilige samenleving is dan ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Door de bank genomen voelen de inwoners van Laarbeek zich veilig. De integrale en systematische aanpak van onveiligheid zoals we die al jaren - samen met onze veiligheidspartners- toepassen, werpt nog steeds vruchten af. Resultaten uit de criminaliteitsmonitor en de criminaliteitscijfers wijzen dat ook uit. Begin 2022 is ook het uitvoeringsprogramma Aanpak Ondermijnende Criminaliteit opnieuw vastgesteld voor een periode van vier jaar. Een van de meest tastbare onderdelen van deze samenwerking is de inzet van het Peelland Interventie Team (PIT) en de aansluiting bij Meld Misdaad Anoniem.

Verschuiving in criminaliteit

Mede door de corona-pandemie en de digitalisering is er een opvallende verschuiving waarneembaar geweest van de traditionele vormen van criminaliteit (zoals diefstallen, woninginbraken en overvallen) naar andere vormen van criminaliteit zoals cybercrime en horizontale fraude. Ook opvallend is dat het tijdsverloop van een handhavingsproces steeds vaker wordt opgerekt.

Evenementen

Als gevolg van corona zijn er minder vergunningaanvragen binnen gekomen voor evenementen. We constateren dat het aantal aanvragen voor evenementen weer groeiende is. Dit vanaf het moment dat de beperkende maatregelen als gevolg van corona zijn opgeheven, maar ook ten opzichte van de periode voor corona. Vanuit de omgeving wordt steeds kritischer gekeken naar de voorwaarden waaronder evenementen worden toegestaan. We zoeken naar een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid. Dat vraagt om een nog zorgvuldigere, inhoudelijke check van mogelijke risico's en passende maatregelen.

Brandweer

Brandweerposten krijgen steeds vaker te maken met een tekort aan vrijwilligers. Regionaal is een wervingstraject gestart dat zijn vruchten heeft afgeworpen. Het is belangrijk dat de posten voldoende zijn bemenst. Samen met de andere hulporganisaties waken zij over onze veiligheid.

Sociale veiligheid

De afgelopen periode hebben we geïnvesteerd in de sociale veiligheid. De Aanpak ter Voorkoming Escalatie is hierop ingericht en de procesregisseur is de spil tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen in 2025

Ondermijning

Het afgelopen jaar hebben we opnieuw ervaren dat de strijd tegen ondermijning voortdurende alertheid en gezamenlijk optreden vraagt. De investering in een groene BOA en het Gemeentelijk Signaal Overleg (GSO) blijft hierin van grote waarde. In 2025 is daarnaast ingezet op het vergroten van bewustwording en het versterken van de meldingsbereidheid. Zo is tijdens het toonaangevende evenement de Dorpsfeesten in Aarle-Rixtel een ondermijningscontainer geplaatst en was tijdens de zwaailichtendag een ondermijningsbus aanwezig om inwoners te informeren over signalen van ondermijnende criminaliteit.

Daarnaast is onderzoek gedaan naar de meldingsbereidheid in het buitengebied. Ook in 2026 blijven we dit onderwerp verder bestendigen, onder meer in het samenspel met onze partners in het veiligheidsdomein en door project buitengebied op te starten.

Fysieke Veiligheid

In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van de crisisorganisatie en de voorbereiding op mogelijke incidenten. Burgemeester en wethouders zijn opgeleid en getraind, en in het vierde kwartaal is een dilemma-oefening voor het bestuur georganiseerd om de bestuurlijke besluitvorming in crisissituaties te oefenen.

Daarnaast is aangesloten bij de gebiedscommissie Stiphoutse Bossen om de voorbereiding op en de aanpak van natuurbranden verder te verbeteren. Ook is een evenementenkalender ingevoerd, waarmee meer overzicht en afstemming is ontstaan rondom evenementen in de gemeente. In de 2026 blijven we investeren in een crisisorganisatie die opgeleid, getraind en geoefend blijft, waarbij in lijn met weerbare samenleving een noodsteunpunt wordt ingericht.

VTH-beleid

In 2023 is het VTH-beleid herijkt. In 2025 hebben we uitvoering gegeven aan dit beleid. Ook werden de groenblauwe acties samen met de partners (politie, ODZOB, Veiligheidsregio, PIT) voortgezet in 2025.

Weerbare samenleving

Het versterken van een weerbare samenleving is een belangrijke opgave die het Rijk nadrukkelijk bij gemeenten heeft neergelegd. Gemeenten spelen een centrale rol in het vergroten van de weerbaarheid en bewustwording onder inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties over risico's zoals dreigingen, maatschappelijke ontwrichting, ondermijnende criminaliteit en digitale dreigingen. Ook in 2025 heeft de gemeente hierop ingezet door samen te werken met partners binnen het veiligheidsdomein en door aandacht te besteden aan preventie, signalering en het vergroten van de meldingsbereidheid. Een weerbare samenleving vraagt immers om betrokken inwoners en sterke netwerken in de wijken en dorpen.

In 2026 blijven we werken aan het versterken van deze weerbaarheid, onder meer door samenwerking met lokale partners, het delen van kennis en het stimuleren van bewustwording bij inwoners en ondernemers.

Integraal Veiligheidsplan Peelland 2027-2030 (IVP)

In artikel 38b van de Politiewet staat dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vaststelt die de gemeente op het gebied van de veiligheid nastreeft. Dit gebeurt in onze gemeente door vaststelling van het Integraal Veiligheidsbeleid (IVP). Op dit moment hebben de zes Peelgemeenten een eigen IVP waarin de prioriteiten van de gemeenteraden staan.

Verkenning integraal veiligheidsbeleid Peelland

In het driehoeksoverleg van Peelland (zes burgemeesters, politie, OM) worden afspraken gemaakt over lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding en de inzet van politie. Er bestaat daarbij een grote overlap in prioriteiten, doelstellingen en aanpak. Daarom zijn de Peelgemeenten voornemens om de komende beleidsperiode, 2027-2030, met één gezamenlijk integraal veiligheidsbeleid te gaan werken. Door te werken vanuit een gedeelde visie op veiligheid ontstaat meer eenduidigheid in prioriteiten en aanpak. Tegelijkertijd biedt dit kansen om capaciteit en expertise efficiënter in te zetten en elkaar waar nodig te versterken. Daarbij blijft er voldoende ruimte voor de lokale context en eigen accenten per gemeente. Veiligheidsvraagstukken kunnen immers per gemeente, kern of zelfs wijk verschillen en vragen om maatwerk in de uitvoering.

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2025

- 2.01 Raad en college staan zij-aan-zij in de aanpak van ondermijning en andere vormen van criminaliteit.
- 2.02 We treden daadkrachtig op tegen afvaldumping, stropers en crossers, in het bijzonder in kwetsbare natuurgebieden als De Biezen en 't Gulden Land.
- 2.03 We blijven inzetten op toezicht in het buitengebied, onder andere door inzet van de groene BOA
- 2.04 Het evenementenbeleid wordt herijkt.
- 2.05 De door de veiligheidsregio ingezette wervingsactie voor vrijwilligers bij de lokale brandweer wordt gecontinueerd tot het moment dat de brandweer voldoende is bemenst.
- 2.06 We gaan beleid ontwikkelen op het gebruik van cameratoezicht in de openbare ruimte.

Wat hebben we er voor gedaan in 2025

	Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
2.04	Het evenementenbeleid wordt herijkt.				
	Evaluatie evenementenbeleid Vanwege minder capaciteit is het beleid niet bijgesteld in 2025. In 2026 is hiervoor capaciteit beschikbaar gesteld.	2025	Burgemeester Van der Aa	Leefomgeving	12 - 2026
		Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
2.06	We gaan beleid ontwikkelen op het gebruik van cameratoezicht in de openbare ruimte.				
	Evalueren en opstellen camerabeleid Het wettelijke kader voor cameratoezicht in de openbare ruimte is geborgd in artikel 151c van de gemeentewet. In 2024 is gestart met de pilot 'camerabewaking Bemmer IV' en zijn er camera's geplaatst. Het gebruik van de camera's is geëvalueerd in 2025.	2025	Burgemeester Van der Aa	Leefomgeving	12 - 2025

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Diefstallen uit woningen	Ja	per 1.000 inwoners	2025	0,9	1,1
Geweldsmisdrijven	Ja	per 1.000 inwoners	2025	2,8	2,8
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	Ja	per 1.000 inwoners	2025	2,6	3,5
Verwijzingen HALT	Ja	per 1.000 jongeren	2025	12	9
Winkeldiefstallen	Ja	per 1.000 inwoners	2025	0,4	0,9

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Lasten	2.129	5.210	4.878	332
Crisisbeheersing en brandweer	1.583	4.632	4.306	326
Openbare orde en veiligheid	547	578	572	7
Baten	110	3.079	3.282	203
Crisisbeheersing en brandweer	81	3.055	3.260	205
Openbare orde en veiligheid	28	24	22	-2
Saldo van baten en lasten	-2.020	-2.132	-1.596	536
Onttrekkingen aan reserves	4	4	4	
Resultaat	-2.016	-2.128	-1.592	536

Analyse verschillen

Volgens de Financiële verordening 2025 worden in de verschillenanalyse uitsluitend de afwijkingen tussen begroting en realisatie toegelicht die een omvang hebben van € 50.000 of meer. Dit drempelbedrag geldt separaat voor zowel baten als lasten, dus zonder saldering.

Per relevant taakveld wordt beschreven wat de oorzaak is van het verschil en wordt aangegeven of het verschil structureel dan wel incidenteel van aard is.

Taakveld en toelichting		Vershil	V/N	I/S
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Lasten		326	V	
Crisis noodopvang				
Door een aanvullende vergoeding zijn er meer inkomsten dan begroot. Daarnaast maakte de gemeente geen aanspraak op de risicoreserve uit de begroting.		345	V	I
Overige verschillen				
Baten		205	V	
Crisis noodopvang				
Zie toelichting lasten.		203	V	I
Overige verschillen				
		2	V	I

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Onttrekking aan reserves	4	4	4	
Crisisbeheersing en brandweer	4	4	4	
Reserve Afschrijvingen	4	4	4	
Totaal reservemutaties	4	4	4	
Toelichting Reservemutaties	Storting 2025		Onttrekking 2025	
Reserve Afschrijvingen		0		4
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.				4
Totaal Reservemutaties		0		4

Investeringsen

Onderstaand overzicht toont de begroting, realisatie, het restant per lopende investering.

bedragen x € 1.000			
Startjaar	Projectnaam	Begroting	Verschil
	Brandweerkazerne BD - overige kosten (routekaart 21)	-	-1
	Brandweerkazerne AR - overige kosten (routekaart 23)	-	-2
	Brandweerkazerne LH - overige kosten (routekaart 22)	-	-6

Per investering is een korte toelichting opgenomen over de huidige voortgang en status.

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening Ja/Nee
	Brandweerkazerne BD - overige kosten (routekaart 21)	Installatie LED-verlichting uitgevoerd in 2024/2025, verrekend met Veiligheidsregio	Nee
	Brandweerkazerne AR - overige kosten (routekaart 23)	Installatie LED-verlichting uitgevoerd in 2024/2025, verrekend met Veiligheidsregio	Nee
	Brandweerkazerne LH - overige kosten (routekaart 22)	Installatie LED-verlichting uitgevoerd in 2024/2025, verrekend met Veiligheidsregio	Nee

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

Programma 3 Woon- en leefklimaat

Portefeuillehouders

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Wethouder Van den Berkmortel

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Leefbaarheid

Laarbeek is een vitale en toekomstbestendige gemeente waar het goed wonen is. Om dit te blijven wordt voortdurend gewerkt om het dorps karakter te behouden. Er is aandacht voor voldoende geschikte woningen die aansluiten bij huidige en toekomstige behoeften. Op verschillende manieren spant de gemeente zich in voor een verdere verbetering van natuur, milieu en landschap. Voor de gebiedsontwikkeling aan de Heuvel in Lieshout wordt een integraal plan ontwikkeld. Door de raad is de opdracht gegeven om dit samen met inwoners te doen.

Omgevingsvisie

Op 9 december 2021 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie buitengebied vastgesteld. De Omgevingswet schrijft een omgevingsvisie voor het gehele grondgebied voor, vast te stellen vóór 1 januari 2025. Dit betekent dat er ook nog voor 1 januari 2025 een omgevingsvisie voor de kernen moet worden opgesteld.

In het buitengebied worden enerzijds steeds meer agrarische bedrijven beëindigd, anderzijds is er de toenemende schaalvergroting. Dat leidt tot vraagstukken met betrekking tot het hergebruik van de vrijkomende agrarische bebouwing en gronden, verloedering en toename van (drugserelateerde) criminaliteit. Het gaat dus om economische belangen maar zeker ook om andere waarden zoals gezondheid, agrarisch erfgoed, natuur en landschap, biodiversiteit en klimaat.

Woningbouw

De provincie geeft jaarlijks een bevolkingsprognose en het daaruit voortvloeiende aantal woningen dat in principe gebouwd mag worden. In Laarbeek naderen we deze prognose snel, en zodra we deze bereikt hebben, zijn uit- en inbreidingslocaties niet zondermeer nog realiseerbaar. Kwalitatief en kwantitatief goed onderbouwde plannen, afgestemd met de regio en provincie, geven mogelijkheden om meer te bouwen dan de prognose. Inbreiding gaat daarbij voor uitbreiding. Dit zorgt voor een aantal uitdagingen. Deze locaties zijn schaars en brengen hogere ontwikkelkosten met zich mee dan uitbreidingslocaties. Ook treedt er spanning op ten opzichte van klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen. Verder geeft inbreiding meer kans op bezwaren en dus langere procedures. In onze woonvisie is aangegeven vooral te kiezen voor goedkope woningen; dit zorgt ook ten aanzien van de planexploitatie voor een uitdaging. Er moeten dan ook prioriteiten gesteld worden: welke plannen worden wel en niet uitgevoerd en in hoeverre passen deze binnen de uitwerking van de woonvisie?

Klimaatverandering

Ons klimaat verandert, er komen steeds meer extremen in de weersomstandigheden. Dit vraagt een andere manier van denken van iedereen. De leefomgeving moet namelijk anders ingericht worden om hierop voorbereid te zijn. Hier wordt vanuit het Nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie op gestuurd. De openbare ruimte moet groener worden en we zetten vol in op het uitvoeren van ons natuur- en landschapsbeleid. De huidige beleidsplannen voor openbaar groen (2011) en bomenbeheer (2013) zijn verouderd. Nieuwe uitgangspunten dwingen ons om het onderhoudsniveau van het openbaar groen kritisch tegen het licht te houden en zo nodig te herzien.

Energietransitie

Er zijn toenemende Rijksambities op het gebied van de energietransitie die zich uiteten in strengere regelgeving, toenemende gemeentelijke verplichtingen, maar ook subsidieprogramma's en projecten. Denk aan de duurzame warmtetransitie. Laarbeek voert de Transitie Visie Warmte uit door toe te werken naar een aardgasvrij Laarbeek in 2050. Laarbeek zet in op grootschalige opwek van duurzame energie door onder andere onderzoek te doen naar mogelijkheden voor een windpark, met inachtneming van de conclusies uit de recent gevoerde omgevingsdialoog. Ook zet Laarbeek zich - voor zover dit lokaal mogelijk is - in tegen energie-armoede.

Recreatie en toerisme

In 2021 hebben we samen met de Brabantse Peelgemeentes een regionale marketingorganisatie opgezet: Land van de Peel. In 2022 wordt de organisatiestructuur voor Land van de Peel en regionale samenwerking op het vlak van vrijetijdseconomie verder vormgegeven. 't Gulden Land in Aarle-Rixtel en de Blauwe Poort in Beek en Donk worden ontwikkeld voor recreatie en natuur, met de nadruk op natuurontwikkeling.

In de transitie van het buitengebied zijn recreatieve en toeristische ontwikkelingen meer en meer een alternatief voor stoppende agrariërs en veehouders. In de Omgevingsvisie buitengebied zijn de globale kaders gesteld voor deze ontwikkelingen. Laarbeek profileert zich als Waterpoort van de Peel en spant zich in voor een aantrekkelijk buitengebied met extensieve en laagdrempelige recreatie. De komende periode wordt verder ingezet op (het faciliteren van) kleinschalige recreatieve functies.

Erfgoed

In 2021 is het nieuwe erfgoedbeleid vastgesteld voor de periode 2021-2026. Hierin is een uitvoeringsprogramma opgenomen. In 2022 worden diverse acties opgepakt zoals het paraplubestemmingsplan archeologie en monumenten en de Kerkenvisie. De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft consequenties voor de bescherming van erfgoed. Om de bescherming goed te waarborgen moeten de nodige acties worden uitgevoerd op korte en lange termijn.

Verkeer

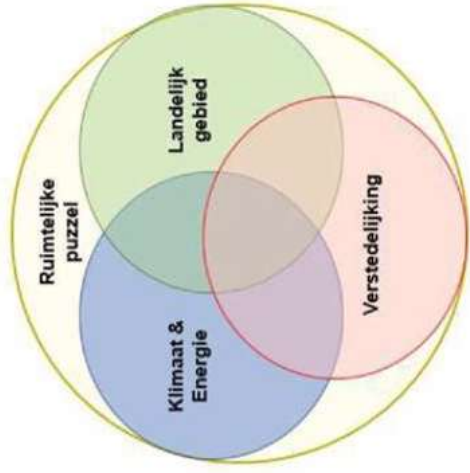
Vanuit de Bereikbaarheidsagenda worden diverse projecten in Laarbeek uitgevoerd zoals de aanleg van diverse snelfietspaden, het opwaarderen van de bushalte bij Bavaria en het oplossen van het knelpunt bij de Beekse brug. Dit knelpunt staat hoog op de politieke agenda. Voor de gewenste oplossing bij de Beekse brug is nog geen overeenstemming met de provincie in verband met de cultuurhistorische waarde van Landgoed Eyckenlust. Er wordt veel overlast ervaren van doorgaand verkeer door de kernen.

Ontwikkelingen

Terugblik op inhoudelijke ontwikkelingen

De uiteenlopende opgaven en ambities op het gebied van woningbouw, voorzieningen, klimaat en energie, mobiliteit en landelijk gebied vragen om een integrale aanpak. Het is een uitdaging om de totale ruimtelijke puzzel op een verstandige wijze te leggen, ook voor de lange termijn. In de Omgevingsvisie kernen zijn alle elementen voor de ruimte voor de toekomst meegenomen. Met de vaststelling van de Omgevingsvisie Kernen (13 november) is een concreet ruimtelijk beeld beschreven voor Laarbeek tot 2040. Geen algemeen geformuleerde visie zonder sturende kracht, maar een uitnodiging aan de ontwikkelende marktpartijen om de enorme woningbouwopgave – met inachtneming van een aantal belangrijke randvoorwaarden – op aangewezen locaties, samen met de gemeente vorm te geven.

De gemeente Laarbeek neemt ook actief deel aan de ruimtelijke processen binnen de MRE (Ontwikkelstrategie Zuidoost Brabant) en de subregio Peel. In nauwe samenwerking willen we komen tot passende strategische en uitvoeringskaders. Tegelijkertijd legt de provincie een zogenaamde 'Ruimtelijke Puzzel' op het gebied van duurzaamheid en energie, verstedelijking en landelijk gebied.

In die puzzel krijgen beleidsontwikkelingen in het kader van het Provinciaal Meerjarig Investeringsprogramma Energie en Klimaat (PMIEK), het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG), het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) en het Ontwikkelperspectief voor NOVEX De Peel (en NOVEX Stedelijk Brabant) een plaats. Deze Ruimtelijke Puzzel wordt vertaald in de afspraken tussen provincie Noord-Brabant en het Rijk (het zogenaamde Ruimtelijk Arrangement). Het is vervolgens aan de gemeenten om deze ruimtelijke en financiële afspraken uit te werken op (sub)regionaal en lokaal niveau. Eén van die lokale uitwerkingen betreft de Omgevingsvisie Kernen, die eind 2025 door uw raad is vastgesteld.

Onze woningmarktopgave pakken we voortvarend op. We geven uitvoering aan het Beleidskader Wonen (inclusief Woonzorgvisie) en de Regionale Woondeal, die in 2025 is geactualiseerd. In 2025 hebben we een succesvol beroep gedaan op de Beethovenmiddelen voor de uitvoering van het centrumplan Lieshout.

De toenemende drukte op de wegen, de verkeersongevallencijfers en de mobiliteitstransitie hebben eveneens onze volle aandacht. In 2025 is het Mobiliteitsplan vastgesteld. Dit plan is een uitwerking van de Mobiliteitsvisie in de vorm van een uitvoeringsprogramma met concrete maatregelen. Bij de vaststelling van het Mobiliteitsplan zijn de voor de uitvoering benodigde middelen opgenomen in de Reserve Mobiliteit.

De Laarbeekse duurzaamheidsagenda is volop in uitvoering. Het accent ligt op een drietal transities: de energietransitie, de klimaatadaptatie en biodiversie inrichting van de leefomgeving en de grondstoffentransitie. Dit vraagt om een evaluatie en herijking van de duurzaamheidsagenda die we gaan omvormen naar een Programma Duurzaamheid. We bekijken in 2026 hoe we met de beschikbare middelen en menskracht de meeste impact kunnen maken en koppelen daar voor de komende jaren passende projecten aan.

Professionalisering en intensivering regionale samenwerking

In MRE verband is in 2025 verdere uitvoering gegeven aan het samenwerkingsakkoord, de regionale ontwikkelingen en alle activiteiten gekoppeld aan de schaa sprong waaronder ook de zogenoemde Beethoven middelen. Ook op subregionaal niveau in de Peel hebben we de professionaliseringsslag doorgezet en ons zelf goed gepositioneerd in de regionale opgaven en ontwikkelingen.

Overige resultaten

Duurzaamheid – energie – klimaat – grondstoffen

- Het natuurontwikkelingsproject 't Gulden Land in Aarle-Rixtel is uitgevoerd en geopend. Laarbeek heeft er in één klap ongeveer 17 hectare natuurgebied bij gekregen.
- Na een jarenlange voorbereiding is de uitvoering van de tweede fase van het project Blauwe Poort eind 2025 gestart. Langs de Aa, Boerdonkse Aa en Snelle Loop in Beek en Donk wordt gewerkt aan beekherstel en een ecologische verbingszone.
- Het ontwerp voor de vernieuwde milieustraat is in 2025 uitgewerkt en aanbesteed. Realisatie is voorzien in de eerste helft van 2026.
- M.b.t. bestrijding van energiearmoede is in 2025 de witgoedapparaten zijn vervangen door energiezuinige apparaten.
- Via het project 'Toekomstbestendige woningen' ondersteunen we inwoners via voorlichting, buurtacties, informatieavonden en het energielusteam bij het energiezuiniger maken van hun woningen.

- In 2025 zijn we samen met Enexis en Tennet gestart met de planvorming om het elektriciteitsnet toekomstproof te maken. Het hoogspanningsstation in Aarle-Rixtel wordt uitgebreid en er komen nieuwe middenspanningsstations bij de kernen. Vanaf 2026 wordt ook gestart met vervanging en bijplaatsing van tientallen trafohuisjes in de kernen.
- Vier van de vijf zonneparken die in Laarbeek vergund zijn, zijn inmiddels in bedrijf. De vijfde is in aanbouw en komt in 2026 in bedrijf. Dit betekent ook dat de afdrachten aan het Omgevingsfonds Duurzaamheid gaan toenemen en dat we meer lokale verduurzamingsprojecten financieel kunnen gaan ondersteunen vanuit het fonds.

Buitenruimte

- Er is in 2025 een start gemaakt met de uitvoering van het door de raad vastgestelde plan om de prullenbakken met de helft te verminderen.
- Er zijn ruim 1.500 meldingen openbare ruimte opgelost.
- De buitendienst heeft ongeveer 450.000 kg (zwerv-)afval verzameld.
- Tijdens de winterperiodes is gezorgd voor begaanbare en veilige wegen.
- Bedrijventerrein Bemmer IV in Beek en Donk is bouw- en woonrijp gemaakt.
- De speeltuin De Ratel in Beek en Donk is heringericht.
- Er heeft een herinrichting plaatsgevonden van Kerkplein- gedeelte Dorpstraat Aarle-Rixtel;
- In 2025 is de herinrichting van het Piet van Thielplein afgerond.
- De waterberging aan de Oranjelaan in Beek en Donk is gerealiseerd.
- De Bakelseweg is van een 80km-weg heringericht naar een 60 km -zone.

Wonen

- Er zijn in 2025 3 procedures in de raad aan de orde geweest voor een verklaring van geen bedenkingen c.q. adviesrecht voor de ruimtelijke procedure.
- De gemeenteraad heeft op 3 oktober een Kaderbesluit genomen voor het Centrumplan Lieshout.
- Voor 3 ontwikkellocaties is het voorkeursrecht gevestigd en bezwaarprocedure doorlopen (behandeld in de vergaderingen van respectievelijk 3 juli en 18 december 2025).
- Voor De Beekse Akkers fase 2 en 3a zijn overeenkomsten gesloten tussen gemeente en ontwikkelaars voor de bouw van 540 woningen. Daarnaast is het TAM IMRO plan (Fase 2) ter inzage gelegd.
- Bestemmingsplan Baverdestraat is in december 2025 onherroepelijk geworden.
- Het Masterplan Eykenlust is op 12 juni 2025 vastgesteld. Hierna is op 18 december de Ontwikkelrichting Beek en Donk Oost vastgesteld.
- De nieuwe werkwijze rapportage grondprijzen is vastgesteld op 2 maart 2025.
- Op 3 juli heeft de gemeenteraad de Grondnota vastgesteld.
- De grondprijzen en parameters voor 2026 zijn op 18 december 2025 vastgesteld.

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2025

- 3.01 Tussen de kernen Lieshout, Aarle-Rixtel, Beek en Donk en Mariahout wordt een bebouwingsvrije zone in acht genomen om te voorkomen dat deze kernen sluipenderwijs naar elkaar groeien. Doel is dat de kernen - met behoud van een eigen identiteit - zelfstandig waarneembaar blijven en niet visueel-ruimtelijk versmelten.
- 3.02 Bij het proces rond de gebiedsontwikkeling aan de Heuvel in Lieshout is niets doen geen optie. We gaan voor het beste plan voor Lieshout. Het plan wordt naast verlevendiging, stedenbouwkundige inpassing en verkeersveiligheid, ook getoetst aan haalbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak. De politieke beoordeling is voor de partijen een vrije kwestie in een open debat.
- 3.03 Wij stellen een Omgevingsvisie op voor de kernen die door de raad vóór 1 januari 2025 moet zijn vastgesteld. Het centrale thema hierin is meer integrale aandacht voor wonen, klimaat, water en groen binnen de bebouwde kom.
- 3.04 De beleidslijnen zoals verwoord in de beide omgevingsvisies voor het buitengebied en de kernen, worden in een omgevingsplan geïmplementeerd.
- 3.05 De Brede Plattelandsbestemming wordt uitgewerkt zoals verwoord in de vastgestelde Omgevingsvisie Buitengebied. Doel hiervan is meer juridische ruimte te bieden voor omzetting naar een andere functie in het buitengebied, zonder kostbare en tijdrovende procedures.
- 3.06 Landelijke en provinciale regels zijn leidend voor de landbouw. Wel stimuleren we boeren en tuinders om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.
- 3.07 De gemeente wordt overspoeld met woningbouwinitiatieven. Het aantal woningen dat hiermee gepaard gaat overstijgt de woningbehoefte op de lange termijn. We maken in 2022 daarom ingrijpende keuzes in het woningbouwprogramma om de ontwikkeling van kansrijke projecten, in lijn met onze ambities in de Woonvisie, mogelijk te maken.
- 3.08 Bij inbreiding wordt allereerst ingezet op herbestemming, transformatie of vervanging van bestaande gebouwen, met name gericht op het bereiken van de doelstellingen in de Woonvisie.
- 3.09 Bij het streven om meer groen in de nabijheid van woningen te handhaven of te realiseren, geldt de 3-30-300 regel als denkrichting.
- 3.10 Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen wordt natuur-inclusiviteit van bebouwing en openbare ruimte als norm gehanteerd.
- 3.11 In afspraken met gebiedsontwikkelaars wordt bij de toewijzing van koop- en huurwoningen ingezet op voorrang voor de eigen inwoners, personen met een economische binding en spijtoptanten. Bij de uitgifte van gemeentelijke gronden worden eveneens de (juridische) mogelijkheden hiervoor benut. Daarnaast integreren we zelfbewoningsplicht in ons beleid.
- 3.12 Er worden onderhoudsplannen opgesteld voor het openbaar groen, waarbij groenbeleving, biodiversiteit en klimaatadaptatie leidende principes zijn.

- 3.13 We werken aan een normering voor een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte, waarbij rekening wordt gehouden met mensen met een geestelijke of fysieke beperking.
- 3.14 Bij het terugdringen van wateroverlast ten gevolge van clusterbuizen wordt ingespeeld op kansen (grondvererving), maar worden inwoners ook gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.
- 3.15 Op het gebied van grootschalige opwek van energie wordt in beginsel ingezet op bewezen en effectieve maatregelen. Besparende maatregelen en zonnepanelen op het dak worden met voorrang gestimuleerd.
- 3.16 Bij de eventuele plaatsing van windmolens is voldoende draagvlak een vereiste, met lokaal eigenaarschap als uitgangspunt. Daarbij worden de resultaten en conclusies van de omgevingsdialoog meegenomen.
- 3.18 We zetten in op het versterken van de natuur en landschap van Laarbeek, met het oog op het bevorderen van de biodiversiteit, met als zwartepunten 't Gulden Land en de tweede fase van waterhouderij De Blauwe Poort. 't Gulden Land wordt in goede samenwerking met de gemeente Helmond en Waterschap Aa en Maas gecontinueerd.
- 3.19 We vinden de bescherming en instandhouding van het erfgoed in het algemeen en van Landgoed Eyckenlust, Landgoed Croy en Missieklooster Heilig Bloed erg belangrijk. Hierbij geldt 'behoud door ontwikkeling' als uitgangspunt.
- 3.20 Het paraplubestemmingsplan archeologie en monumenten en de Kerkenvisie worden opgesteld.
- 3.21 In verband met het grote aantal verkeersuitdagingen binnen het grondgebied van Laarbeek, wordt een Integrale Verkeersstudie verricht, met daarin een doorkijk naar en afstemming met de regionale verkeersproblematiek en de kansrijke inbreidings- en uitbreidingslocaties. In deze studie worden ook onderwerpen als de Sonseweg en de ervaren verkeersoverlast in de kernen meegenomen.
- 3.22 We accepteren een 2x2-baans N279, indien nut en noodzaak (Ladder van Verdaas) op basis van actuele cijfers zijn aangetoond.
- 3.23 Bij de planontwikkeling voor de N279 wijzen wij een omleiding rond Dierdonk, hetgeen nieuw asfalt betekent, af.
- 3.24 De aansluiting van de N615 op de N279 (fly-over) en de aansluiting van de Peeleindseweg op de N615 (rotonde) worden bij voorrang met een hoge urgentie geprioriteerd.
- 3.25 We streven naar het oplossen van het verkeersknelpunt bij de Beekse brug.
- 3.26 Afspraken toegevoegd die niet in het bestuursakkoord waren opgenomen.

Wat hebben we er voor gedaan in 2025

	Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.02	Bij het proces rond de gebiedsontwikkeling aan de Heuvel in Lieshout is niets doen geen optie. We gaan voor het beste plan voor Lieshout. Het plan wordt naast verlevendiging, stedenbouwkundige inpassing en verkeersveiligheid, ook getoetst aan haalbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak. De politieke beoordeling is voor de partijen een vrije kwestie in een open debat.				
	Gebiedsontwikkeling Heuvel In oktober 2025 zijn door de gemeenteraad de (ruimtelijke) kaders voor het centrumplan Lieshout vastgesteld en zijn er grondexploitaties geopend. Ook is de voorbereiding voor de planologische procedure gestart.	2025	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	12 - 2025
	Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.03	Wij stellen een Omgevingsvisie op voor de kernen die door de raad vóór 1 januari 2025 moet zijn vastgesteld. Het centrale thema hierin is meer integrale aandacht voor wonen, klimaat, water en groen binnen de bebouwde kom.				
	Omgevingsvisie voor kernen De omgevingsvisie kernen is in 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Na de vaststelling is het zaak om de Omgevingsvisie Buitengebied en de Omgevingsvisie Kernen in elkaar te schuiven. De wet schrijft immers één Omgevingsvisie voor ten behoeve van het gehele grondgebied.	2025	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	12 - 2025

	EVZ/beekeersterproject Blauwe Poort fase 2		2025	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2026
	Rond de Aa, de Boerdonkse Aa en de Snelle Loop is samen met waterschap Aa en Maas de uitvoering van een beekeersterproject (Blauwe Poort fase 2) gestart om aan de doelstellingen uit de Kaderrichtlijn Water te kunnen voldoen. Dit wordt gecombineerd met de aanleg van een Ecologische Verbindingszone met extensieve recreatieve voorzieningen en aandacht voor cultuurhistorie. Het project wordt in 2026 afgerond.					
		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.19	We vinden de bescherming en instandhouding van het erfgoed in het algemeen en van Landgoed Eyckenlust, Landgoed Croy en Missieklooster Heilig Bloed erg belangrijk. Hierbij geldt 'behoud door ontwikkeling' als uitgangspunt.					
	Uitvoeringsprogramma erfgoedbeleid		2025	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2026
	Het geactualiseerde erfgoedbeleid (Een erfenis aan verhalen) voor 2021-2026 is in september 2021 vastgesteld door de raad. In het bijhorende uitvoeringsprogramma zijn acties per ambitie opgenomen tot en met 2026. Een van de onderdelen is dat er beleid wordt ontwikkeld zodat met betrekking tot cultuurhistorische waardevolle panden in het buitengebied afwegingen kunnen worden gemaakt.					

	Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.21	In verband met het grote aantal verkeersuitdagingen binnen het grondgebied van Laarbeek, wordt een Integrale Verkeersstudie verricht, met daarin een doorkijk naar en afstemming met de regionale verkeersproblematiek en de kansrijke inbreidings- en uitbreidingslocaties. In deze studie worden ook onderwerpen als de Sonseweg en de ervaren verkeersoverlast in de kernen meegenomen.				
	Opstellen mobiliteitsplan Het mobiliteitsplan is in 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Uitvoering volgt in 2026 en verder.	2025	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	12 - 2025
	Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.26	Afspraken toegevoegd die niet in het bestuursakkoord waren opgenomen.				
	Jaarlijkse rapportage duurzaamheidsagenda De Laarbeekse duurzaamheidsagenda omschrijft aan de hand van 6 thema's welke activiteiten/projecten we uitvoeren op het vlak van duurzaamheid. Jaarlijks rapporteren we de stand van zaken en brengen we de raad in de positie om de prioriteiten voor het volgende jaar aan te geven.	2025	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2025

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Demografische druk	Ja	%	2025	81,7	82,0
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Ja	€	2025	957	996
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Ja	€	2025	1.022	1.091
Gemiddelde WOZ-waarde	Ja	x € 1.000	2025	439	427
Nieuw gebouwde woningen	Ja	per 1.000 woningen	2024	3,1	8,6

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Lasten	11.601	16.196	12.639	3.557
Verkeer en vervoer	3.251	3.254	3.237	17
Recreatieve havens	5	5	5	
Economische promotie	237	366	363	3
Musea	22	23	23	
Cultureel erfgoed	104	149	137	13
Media	400	523	523	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.911	2.974	3.016	-41
Milieubeheer	2.934	6.586	3.316	3.270
Ruimte en leefomgeving	1.449	1.885	1.571	314
Wonen en bouwen	287	429	448	-19

Baten	1.550	9.161	5.829	-3.332
Verkeer en vervoer	215	3.629	3.572	-57
Economische promotie	155	155	155	
Musea	1	1	1	
Cultureel erfgoed	18	18	13	-6
Media		23	82	59
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	63	159	182	24
Milieubeheer	447	4.040	267	-3.773
Ruimte en leefomgeving	107	161	507	346
Wonen en bouwen	543	975	1.050	75
Saldo van baten en lasten	-10.051	-7.035	-6.810	225
Stortingen in reserves	1.590	8.428	8.515	-87
Onttrekkingen aan reserves	687	4.685	4.270	-415
Resultaat	-10.955	-10.777	-11.055	-277

Analyse verschillen

Volgens de Financiële verordening 2025 worden in de verschillenanalyse uitsluitend de afwijkingen tussen begroting en realisatie toegelicht die een omvang hebben van € 50.000 of meer. Dit drempelbedrag geldt separaat voor zowel baten, dus zonder saldering.

Per relevant taakveld wordt beschreven wat de oorzaak is van het verschil en wordt aangegeven of het verschil structureel dan wel incidenteel van aard is.

Taakveld en toelichting		Vershil	V/N	I/S
2.1 Verkeer en vervoer				
Lasten		17	V	
Overige verschillen		17	V	I
Baten		-57	N	
Onderhoud verharde wegen				
Het verschil betreft voornamelijk lagere inkomsten van nutsbedrijven uit leges (kosten afhandeling vergunningsaanvragen) en degeneratievergoeding (compensatie kwaliteitsvermindering verharding boven graafwerkzaamheden ten behoeve van kabels). In 2025 hebben deze werkzaamheden minder plaatsgevonden dan in voorgaande jaren. In verband met energietransitie en de grootschalige vervangingsopgaven verwachten we dat deze inkomsten de komende jaren weer toe zullen nemen.		-64	N	I
Overige verschillen		7	V	I
5.6 Media				
Lasten		0	-	
Baten		59	V	
Overige verschillen		59	V	I

7.4 Milieubeheer			
Lasten	3.265	V	
Warmtetransitie In 2025 is het tweede deel van kosten van het meerjarige programma SIE2 in rekening gebracht. Dit leidt tot een eenmalige budgetoverschrijding die voorheen gecompenseerd werd uit de voormalige reserve duurzaamheidsfonds. Nadat deze reserve is opgeheven en aan de algemene reserve is toegevoegd, dient deze overschrijding nu ten laste van het rekeningresultaat (algemene reserve) te komen.			
	-50	N	I
Energiearmoede Het gaat hier om bijdragen van het Rijk die in één keer uitgekeerd worden, maar over meerdere jaren besteed mogen worden. Het grootste deel van het budget wordt de komende jaren besteed waardoor er nu zowel aan de baten- als aan de lastenkant grote verschillen zijn.			
	221	V	I
Nationaal isolatie programma Het gaat hier om bijdragen van het Rijk die in één keer uitgekeerd worden, maar over meerdere jaren besteed mogen worden. Het grootste deel van het budget wordt de komende jaren besteed waardoor er nu zowel aan de baten- als aan de lastenkant grote verschillen zijn.			
	3.084	V	I
Overige verschillen			
	10	V	I
Baten	-3.770	N	
Openbare bibliotheek De ontvangen specifieke uitkering vanuit het rijk is in 2024 doorgeschoven naar 2025, terwijl de betaling in 2024 heeft plaats gevonden.			
	59	V	I
Regeling capaciteit klimaat en energie CDOKE In totaal is over de jaren 2023 tot en met 2025 € 1.715.712 aan CDOKE-middelen ontvangen (2025: € 806.729). Over deze jaren is in totaal € 2.651.604 aan bestedingen (inclusief overhead) verantwoord middels de Sisa-verantwoordingen (2025: € 878.802). Het verschil/tekort van € 935.892 komt ten laste van de gemeentebegrotingen in 2023 tot en met 2025, waarvan € 410.004 is toegerekend aan 2025. Dit betreft nadrukkelijk geen overschrijding, we hebben ervoor gekozen om alle kosten via Sisa te verantwoorden om op die manier zichtbaar te maken dat de vergoeding vanuit het Rijk niet dekkend is voor de uitvoering van de taak door de gemeente.			
	-410	N	I
Milieu: algemeen Het verschil in de baten wordt veroorzaakt door de overheveling van de SISA-geluidssanering naar 2026.			
	-79	N	I

Energiearmoede Zie toelichting lasten.	-226	N	I
Nationaal isolatie programma Zie toelichting lasten.	-3.063	N	I
Overige verschillen	-51	N	I
8.1 Ruimte en leefomgeving			
Lasten	233	V	
Omgevingswet We hebben in 2025 veel minder gebruik gemaakt van inhuurcapaciteit (voordeel € 129.000). Daarom hoeft er ook minder verrekend te worden met de reserve Omgevingswet.	136	V	I
Kleine facilitaire ruimtelijke plannen Bij de Grondnota 2022 is besloten om alle inkomsten (o.a. leges en wettelijk verplicht kostenverhaal) en uitgaven (onderzoekskosten) vanuit de facilitaire projecten te verantwoorden. Voor de kleinere facilitaire plannen gebeurt dat binnen 'kleine facilitaire ruimtelijke plannen' (taakveld ruimte en leefomgeving). Omdat het vooraf moeilijk in te schatten is wat de inkomsten en uitgaven zijn en inkomsten niet altijd binnen dezelfde jaarschijf vallen, wordt niet alles begroot en ontstaan er verschillen tussen de begroting en werkelijkheid, zowel in de inkomsten als in de uitgaven. Het saldo van deze inkomsten en uitgaven wordt onttrokken of gestort in de reserve exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen.	278	V	I
2023 Beekse akkers fase 2 (facilitair) Bij de Grondnota 2022 is besloten om alle inkomsten (o.a. leges en wettelijk verplicht kostenverhaal) en uitgaven (onderzoekskosten) vanuit de facilitaire projecten te verantwoorden. Voor de grote facilitaire plannen wordt een eigen grootboeknummer aangemaakt (taakveld ruimte en leefomgeving). Omdat het vooraf moeilijk in te schatten is wat de inkomsten en uitgaven zijn en inkomsten en uitgaven niet altijd binnen dezelfde jaarschijf vallen, wordt niet alles begroot en ontstaan er verschillen tussen de begroting en werkelijkheid zowel in de inkomsten als in de uitgaven.	-57	N	I
Overige verschillen	-124	N	I

Baten		-70	N	
Omgevingswet				
Zie toelichting lasten.		-136	N	I
Bestemmings- en structuurplannen				
In 2025 hebben we voor € 75.000 meer leges opgelegd dan verwacht. Van de Provincie Noord-Brabant hebben we € 75.000 subsidie ontvangen in het kader van versnelling van de woningbouw. Hiervan hebben we in 2025 € 56.500 gebruikt. Daar staat tegenover dat we verwacht hadden om € 50.000 subsidie te ontvangen in het kader van Ruimte voor Ruimte. Dit is uiteindelijk maar € 33.000 geweest.				
		75	V	I
Kleine facilitaire ruimtelijke plannen				
Zie toelichting lasten.		-305	N	I
2023 Beekse akkers fase 2 (facilitair)				
Zie toelichting lasten.		155	V	I
Overige verschillen				
		141	V	I
8.3 Wonen en bouwen				
Lasten		-19	N	
Overige verschillen		-19	N	I
Baten		75	V	
Leges bouwvergunningen				
Voor 2025 is op taakveld wonen en bouwen € 87.000 minder binnengekomen dan begroot, echter zien we binnen leges taakveld ruimte en leefomgeving juist een voordelig effect van € 398.000. Bouwleges zijn moeilijk te voorspellen, het is moeilijk in te schatten in welk taakveld de vergunningaanvraag ingediend en geadministreerd zal worden.				
		-87	N	I
Rijksbijdrageregeling Realisatiestimulans. De regeling heeft betrekking op het verstrekken van een specifieke uitkering ten behoeve van de stimulering van de bouw van betaalbare woningen.				
In 2025 is gestart met de bouw van 23 betaalbare woningen. Per woning mag er € 7.000 worden aangevraagd.				
		161	V	I
Overige verschillen				
		1	V	I

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.
bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Storting in reserves	8.428	8.428	8.515	-87
Verkeer en vervoer	4.989	4.989	4.989	
Algemene reserve	95	95	95	
Reserve Budgetoverhevelingen	4.894	4.894	4.894	
Reserve Mobiliteit				
Economische promotie	1.249	1.249	1.249	
Reserve Budgetoverhevelingen	1.249	1.249	1.249	
Cultureel erfgoed	706	706	706	
Bestemmingsreserves	706	706	706	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	417	417	417	
Reserve Afschrijvingen	95	95	95	
Reserve Budgetoverhevelingen	322	322	322	
Milieubeheer	502	502	508	-6
Reserve Budgetoverhevelingen	497	497	497	
Reserve Omgevingsfonds Duurzaamheid	5	5	11	-6

Ruimte en leefomgeving		461	461	543	-82
Res. Exploitatiebijd.ruimtelijke plannen				98	-98
Res. Kwaliteitsverbetering buitengebied		50	50	33	17
Reserve Budgetoverhevelingen		280	280	280	
Reserve Omgevingswet		131	131	131	
Wonen en bouwen		103	103	103	
Reserve Budgetoverhevelingen		103	103	103	
Onttrekking aan reserves		4.685	4.685	4.270	-415
Verkeer en vervoer		287	287	286	-2
Res. MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket		20	20	19	-1
Reserve Afschrijvingen		101	101	101	
Reserve Budgetoverhevelingen		167	167	167	
Economische promotie		1.379	1.379	1.379	
Res. Kwaliteitsverbetering buitengebied		530	530	530	
Reserve Budgetoverhevelingen		849	849	849	
Cultureel erfgoed		746	746	746	
Reserve Afschrijvingen		10	10	10	
Reserve Budgetoverhevelingen		736	736	736	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie		505	505	505	
Res. Kwaliteitsverbetering buitengebied		99	99	99	
Reserve Afschrijvingen		9	9	9	
Reserve Budgetoverhevelingen		397	397	397	

Milieubeheer	563	563	566	3
Reserve Budgetoverhevelingen	513	513	513	
Reserve incidenteel nieuw beleid	50	50	50	
Reserve Omgevingsfonds Duurzaamheid			3	3
Ruimte en leefomgeving	1.085	1.085	669	-416
Algemene reserve	13	13	13	
Res. Exploitatiebijdr. ruimtelijke plannen	550	550	270	-280
Reserve Budgetoverhevelingen	342	342	342	
Reserve Omgevingswet	180	180	44	-136
Wonen en bouwen	120	120	120	
Algemene reserve	120	120	120	
Totaal reservemutaties	-903	-3.743	-4.245	-502

Toelichting Reservemutaties		Storting 2025	Onttrekking 2025
Algemene reserve		-	133
Dekking voor werkzaamheden Bemmerstraat			13
Dekking voor onderzoekskosten woonwag en standplaatsen			120
Reserve Budgetoverheveling		2.547	3.004
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2025 naar 2026. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.		2.547	
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.			3.004
Reserve Project Eyckenlust		706	-
Bij de budgetoverheveling 2025 (raadsbesluit 18 december 2025) is besloten tot vaststelling van een nieuw te vormen reserve Project Eyckenlust (met beschikingsbevoegdheid: raad achteraf) en het restantbudget van € 705,663 te storten in deze reserve		706	-
Reserve Afschrijvingen		95	119
Extra storting in deze reserve vanwege ophoging krediet de Groene Long. De dekking komt uit de Voorziening egalisatie rioolheffing		95	
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen			119
Reserve Mobiliteit		4.894	-
In de begroting 2023 is afgesproken en besloten om € 3 miljoen te storten in deze reserve (€ 1,5 miljoen in 2024 en € 1,5 miljoen in 2025)		1.500	
Ontvangen subsidie MRE-snel fietsroute Gemert-Helmond		538	
Ontvangen subsidie MRE-snel fietsroute Gemert-Eindhoven		2.876	
Budgetoverheveling van 2024 Oplossen knelpunten in wijk		-20	
Reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied		33	629
Bijdragen Ruimte voor Ruimte		33	
Dekking budget projecten natuur- en landschap			99
Dekking budget m.b.t. de recreatieve structuur en ontsluiting van 't Gulden Land			530
Reserve Omgevingsfonds duurzaamheid		11	3
Bijdragen van exploitanten van zonneparken		11	
Subsidie voor de uitvoering van lokale duurzaamheidsprojecten			3

Reserve Omgevingswet	131	44
Ontvangen bedrag voor uitvoeringskosten Omgevingswet uit de meircirculaire gemeentefonds 2025 gestort in deze reserve	131	
Dekking voor diverse inhuur		44
Reserve MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket	-	19
Bijdrage bereikbaarheid Brainport		19
Reserve Incidenteel nieuw beleid	-	50
Dekking voor budget fietsenstalling gemeentehuis		50
Reserve Exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen	98	270
Bij de grondnota 2022 is besloten om de Reserve Exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen in te stellen. Deze reserve is bedoeld om o.a. de inkomsten vanuit het wettelijk verplicht kostenverhaal vanuit de facilitaire projecten en overige exploitatiebijdrage	98	270
Totaal Reservemutaties	8.515	4.270

Investeringsen

Onderstaand overzicht toont de begroting, realisatie, het restant per lopende investering.

Startjaar Projectnaam			bedragen x € 1.000		
			Begroting	Realisatie	Verschil
2020	Bijdrage projectkosten ombouw N279 / N272		142	-	142
2020	Afkoopsom jaarl onderh en expl VRI ombouw N279 / N272		68	-	68
2020	Vervanging evenementenkasten 2020		49	27	22
2021	Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa		672	143	529
2021	Herinrichting Groene long		497	-34	531
2022	Vervangen baanverlichting Runnersclub LH		27	27	-
2022	Vervanging VRI Aarle-Rixtel		200	5	195
2022	Aanpak kruising Deense Hoek N615		800	-	800
2022	Herinrichting Kerkplein Aarle-Rixtel		720	681	39
2023	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2023		355	227	128
2023	Aanp kruising Helmondseweg/Klokkengieterst AR		500	-	500
2023	Speelvoorzieningen 2023		61	61	-
2024	Herinrichting De Heuvel LH (centrumontw)		940	17	923
2024	Reconstr P v Thielplein (verharding)		802	800	2
2024	Herstraten Broekelingstr-Trompetter AR		250	-	250
2024	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2024		384	-	384
2024	Verduurzaming groen openbare ruimte 2024		300	302	-2
2024	Bomenvervangingsplan 2024		393	108	285

2024	Speelvoorzieningen 2024		68	65	3
2024	Herontwikkeling Leonardusplein Beek en Donk (verharding)		75	99	-24
2025	Krediet Bijdrage in kosten afwaarderen Bakelseweg naar 60 km/uur		60	60	-
2025	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2025		287	-	287
2025	Verduurzaming groen openbare ruimte 2025		300	53	247
2025	Speelvoorzieningen 2025 (cf. speelruimteplan)		61	113	-52
2025	Brandstraat/ged Koppelstraat: Reconstructie verharding - Voorbereidingskrediet		38	-	38
2025	Baverdestraat LH: Reconstructie verharding na realisatie woningen Wocom - Voorbereidingskrediet		40	-	40
2025	Bomenvervangingsplan 2025		109	14	95
2025	Aanlegkn De Heuvel, Grotenhof, Kerkhofpad		551	-	551

Per investering is een korte toelichting opgenomen over de huidige voortgang en status.

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening Ja/Nee
2020	Bijdrage projectkosten ombouw N279 / N272	Uitvoering voorzien in 2028, aanvullend budget is gereserveerd in Reserve Mobiliteit	Nee
2020	Afkoopsom jaarl onderh en expl VRI ombouw N279 / N272	Uitvoering voorzien in 2028, aanvullend budget is gereserveerd in Reserve Mobiliteit	Nee
2020	Vervanging evenementenkasten 2020	Doorlopend project.	Nee
2021	Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa	Momenteel in uitvoering. Naar verwachting worden de werkzaamheden in 2026 afgerond.	Nee
2021	Herinrichting Groene long	Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2022	Vervangen baanverlichting Runnersdub LH	Projectwerd in 2024 gerealiseerd. Financiële afronding volgde in 2025.	Ja
2022	Vervanging VRI Aarle-Rixtel	Uitvoering en financiële afronding in 2026.	Nee

2022	Aanpak kruising Deense Hoek N615		Voorbereiding in 2026, uitvoering voorzien in 2027/2028	Nee
2022	Herinrichting Kerkplein Aarle-Rixtel		Project uitgevoerd in 2025. Financiële afronding volgt in 2026.	Nee
2023	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2023		Uitvoering gestart in 2025. Restant van het uitvoeringsprogramma volgt in 2026.	Nee
2023	Aanp kruising Helmondseweg/Klokkengieterst AR		Projectvoorbereiding start najaar 2026.	Nee
2023	Speelvoorzieningen 2023		Project is afgerond	Ja
2024	Herinrichting De Heuvel LH (centrumontw)		Is nieuw krediet geworden (zie Aanlegkn De Heuvel, Grotenhof, Kerkhofpad) en verhoogd naar € 1.491.000. Werkzaamheden tijdelijke inrichting starten in 2026.	Nee
2024	Reconstr P v Thielplein (verharding)		Project is gereed. Dit betreft een deelkrediet van de reconstructie Piet van Thielplein.	Ja
2024	Herstraten Broekelingstr-Trompetter AR		Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2024	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2024		Wordt gerealiseerd in 2026	Nee
2024	Verduurzaming groen openbare ruimte 2024		Project is gereed.	Ja
2024	Bomenvervangingsplan 2024		Bomenplan de Regt is in voorbereiding, uitvoering start in 2026.	Nee
2024	Speelvoorzieningen 2024		Project is gereed.	Ja
2024	Herontwikkeling Leonardusplein Beek en Donk (verharding)		De overschrijding wordt veroorzaakt door de toezichttaken in te huren. De financiële afwikkeling vindt in 2026 plaats, zoals ook de verrekening van een gedeelte van de kosten met een derde.	Nee
2025	Krediet Bijdrage in kosten afwaarderen Bakelseweg naar 60 km/uur		Project is gereed.	Ja
2025	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2025		Wordt gerealiseerd in 2026	Nee
2025	Verduurzaming groen openbare ruimte 2025		Project in uitvoering. Deelprojecten 'wijk De Regt' en 'Lankelaar/Schutsstraat' nog in uitvoering.	Nee
2025	Speelvoorzieningen 2025 (cf. speelruimteplan)		Project uitgevoerd in 2025. Financiële afronding volgt in 2026.	Nee
2025	Brandstraat/ged Koppelstraat: Reconstructie verharding - Voorbereidingskrediet		Project in voorbereiding. Uitvoering in 2027.	Nee
2025	Baverdestraat LH: Reconstructie verharding na realisatie woningen Wocom - Voorbereidingskrediet		Projectvoorbereiding wordt opgestart in 2026.	Nee
2025	Bomenvervangingsplan 2025		Project Bomenplan de Regt is in voorbereiding, uitvoering hiervan start in 2026.	Nee
2025	Aanlegkn De Heuvel, Grotenhof, Kerkhofpad		Is nieuw krediet geworden (zie Herinrichting De Heuvel LH (centrumontw)) en verhoogd naar € 1.491.000. Werkzaamheden tijdelijke herinrichting starten in 2026	Nee

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Brabant Water N.V.	Deelneming door aandelenbezit
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	Gemeenschappelijke regeling
Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

Programma 4 Economie en werkgelegenheid

Portefeuillehouders

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Wethouder Van den Berkmortel

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Regionale schaaalsprong

Onze regio staat aan de vooravond van een forse schaaalsprong: een nieuwe ontwikkelfase die mede wordt ingegeven door de snelle groei van de bedrijven in de Brainportregio. De verwachte groei van onze industriële bedrijven tot 2030 en verder is dermate groot, dat dit ook impact zal hebben op het woon- en leefklimaat in onze regio en in onze gemeente.

Bedrijfskavels

De uitgifte van bedrijfskavels is de afgelopen jaren versneld. Bedrijventerrein Bemmer IV is zo goed als uitverkocht en er is meer vraag naar kavels dan aanbod. Dat geldt voor de gehele regio. In de toekomst is het mogelijk gewenst om een onderzoek op te starten naar de mogelijkheden om vraag en aanbod meer op elkaar af te stemmen.

Detailhandel

De detailhandel in Laarbeek staat onder druk. De belangrijkste oorzaken zijn toenemende mobiliteit, internetmogelijkheden, schaalvergroting en de behoefte aan recreatief winkelen. De winkels in Laarbeek hebben vooral een lokale functie en zijn van belang voor een leefbare woonomgeving voor alle inwoners, maar ook voor economie en werkgelegenheid. Het is belangrijk de winkelstructuur te bewaken en het winkelen door inwoners in de eigen kernen te stimuleren.

Stichting Ondernemersfonds

Laarbeek heeft sinds 2017 een ondernemersfonds. Het is een initiatief van Parkmanagement Laarbeek, CentraManagement Laarbeek en ZLTO. Het fonds is bedoeld om georganiseerd ondernemerschap in staat te stellen om collectieve zaken structureel te financieren en daarmee de economie in Laarbeek te versterken.

Ontwikkelingen

Regionale opgaven

De economische dynamiek in Zuidoost Brabant zorgt (naast de druk op woningen en voorzieningen) niet alleen voor een forse groei van de werkgelegenheid, maar stelt Brainport Eindhoven ook voor forse opgaven op het gebied van economische infrastructuur. Zowel de HTSM-sector (hightech systemen en materialen) als hun toeleveranciers groeien hard, wat een forse vraag aan nieuwe werklocaties oplevert.

In 2025 zijn stappen gezet voor de samenwerking rondom het Regionaal Bedrijventerrein Brainport-Oost. Daartoe zijn in oktober de kaders vastgesteld en is een zienswijze ingediend op de bijbehorende gemeenschappelijke regeling.

Uw raad heeft de locatie Mariahout Zuidoost aangewezen als voorkeursrechtlocatie. In de Omgevingsvisie is op die locatie voorzien in uitbreiding van het bedrijventerrein.

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2025

4.01	De gemeente ondersteunt de realisatie van een regionaal bedrijventerrein in de regio en zet ook in op uitbreiding van bedrijventerrein Bemmer ten behoeve van de lokale behoefte.
4.03	In ons vestigingsbeleid wordt het bieden van (meer) werkgelegenheid als toewijzingscriterium gehanteerd.
4.04	De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid waar het gaat om de huisvesting van arbeidsmigranten, volgens recent vastgesteld beleid.

Wat hebben we er voor gedaan in 2025

	Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
4.01	De gemeente ondersteunt de realisatie van een regionaal bedrijventerrein in de regio en zet ook in op uitbreiding van bedrijventerrein Bemmer ten behoeve van de lokale behoefte.				
	Toekomstige vestigingslocaties Om ook in de toekomst voldoende vestigingsmogelijkheden voor (lokale) bedrijven te hebben onderzoeken we de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een nieuw lokaal bedrijventerrein.	2025	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	12 - 2025
	Samenwerkingsovereenkomst Regionaal Bedrijventerrein Brainport-Oost Het realiseren van het Regionale Bedrijventerrein Brainport-Oost is een langdurig proces dat stap voor stap wordt doorlopen. Over diverse onderdelen zoals rechtsvorm, beoogde locatie etc. heeft in de gemeenteraad in 2025 besluitvorming plaats gevonden. In 2025 is ook de samenwerkingsovereenkomst afgesloten. De daadwerkelijke realisatie zal nog enkele jaren duren.	2025	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	12 - 2025
	Toekomstige vestigingslocaties Om ook in de toekomst voldoende vestigingsmogelijkheden voor (lokale) bedrijven te hebben zijn we verdergegaan met de planvorming voor Bemmer V. Daarnaast is Mariahout Zuidoost als voorkeursrechtlocatie aangewezen voor mogelijke ontwikkeling.	2024		Leefomgeving	12 - 2026

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Functioniemenging	Ja	%	2025	47,8	49,9
Vestigingen (van bedrijven)	Ja	per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jr	2024	202,2	195,4

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Vershil
Lasten	3.526	12.166	7.337	4.828
Beheer overige gebouwen en gronden	21	24	26	-2
Vennootschapsbelasting (VpB)	60	-38	-38	
Economische ontwikkeling	551	555	464	91
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	766	3.848	2.908	940
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	46	46	38	8
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.082	7.731	3.939	3.791
Baten	4.392	13.299	7.191	-6.108
Beheer overige gebouwen en gronden	45	45	45	1
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.234	4.333	3.545	-788
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	60	67	71	4
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.053	8.855	3.530	-5.324
Saldo van baten en lasten	866	1.134	-146	-1.279
Stortingen in reserves	1.420	1.973	876	1.097
Onttrekkingen aan reserves	60	387	353	-34
Resultaat	-495	-452	-669	-217

Analyse verschillen

Volgens de Financiële verordening 2025 worden in de verschillenanalyse uitsluitend de afwijkingen tussen begroting en realisatie toegelicht die een omvang hebben van € 50.000 of meer. Dit drempelbedrag geldt separaat voor zowel baten als lasten, dus zonder saldering.

Per relevant taakveld wordt beschreven wat de oorzaak is van het verschil en wordt aangegeven of het verschil structureel dan wel incidenteel van aard is.

Taakveld en toelichting		Verschil	V/N	I/S
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
Lasten		-791	N	
Uitname ten onrechte ingebrachte gronden naar strategische gronden		135	V	I
Vrijval post nadeelcompensatie		66	V	I
Woonrijp maken afgerond (€ 48.000 voordeel), aanpassing fasering: aanleg inritten (2026) en groen (2027), bijstelling onvoorzien naar 15% over nog uit te voeren werkzaamheden (€ 71.000);		119	V	I
Kosten die door andere fasering zijn doorgeschoven naar 2026 en verder		132	V	I
Overige verschillen		16	V	I
Minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"		-1.259	N	I
Baten		-807	N	
Verkoop overige gronden via strategische gronden (€ 310.000 nadeel), aanpassing fasering levering en verkoop kavels naar 2026 (€ 643.000 nadeel);		-953	N	I
Meer winstneming dan geprognosticeerd was		146	V	I

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)			
Lasten	5.567	V	
Bouwgrond Algemeen			
Meer kosten voor de ontwikkeling van toekomstige locatieontwikkelingen	181	N	I
Minder afdracht aan de reserve Grondexploitatie door minder winstneming op de complexen	1.205	V	I
Beekse Akkers			
Door fasering van werkzaamheden naar 2026 zijn de apparaatskosten en kosten voor toezicht lager	97	V	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	3.072	V	I
Overige verschillen	8	V	I
D'n Hoge Suute			
Kosten bouwrijp maken: Woonrijpmaken westelijk plandeel naar 2026	216	V	I
Overige verschillen	37	V	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	-178	N	I
Vogelenzang			
Complex is in 2025 afgesloten; de nog te maken kosten zijn gestort in een voorziening	-46	N	I
Overige verschillen	14	V	I
Cluster Beek/Kerkakkers			
Kosten bouwrijp maken: Aanpassing fasering bouw- en woonrijp maken blok I naar 2026/2027	122	V	I
Overige verschillen	7	V	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	1.169	V	I
Baverde			
Kosten bouwrijp maken: Aanpassing fasering sloopkosten naar 2026	106	V	I
Overige verschillen	22	V	I
Klokkengieterij			
Kosten bouwrijp maken in verband met watertafel	-137	N	I
Overige verschillen	17	V	I

Mariastraat 18-22			
Kosten bouwrijp maken ivm saneringen	-101	N	I
Overige verschillen	-71	N	I
CPL: Noordflank Heuvel Lieshout			
Voor grondaankopen is de fasering aangepast: nog niet alle verwervingen zijn in 2025 verricht	655	V	I
Meer plankosten	-80	N	I
Minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	-835	N	I
CPL: Floreffeplein			
Door aanpassing fasering minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	-70	N	I
Overige verschillen	15	V	I
BIO Bakelseweg			
Woonrijp maken vindt pas plaats in 2026 i.v.m. vertraging bouw laatste woning	118	V	I
Overige verschillen	24	V	I
Baten	-5.472	N	
Bouwgrond Algemeen			
Overige verschillen	-34	N	I
Beekse Akkers			
Grondverkopen: Kavelverkoop westelijke afronding vertraagd in verband met waterbergingsopgave. Enkel restituties geboekt.	-3187	N	I
Overige verschillen	10	V	I
D'n Hoge Suute			
Grondverkopen: Levering 1 kavel blok I in 2026, verkoop blok III in 2026	-1.274	N	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	1.199	V	I
Vogelenzang			
Overige verschillen	1	N	I
Cluster Beek/Kerkakkers			
Grondverkopen: Fasering aangepast, nog geen uitsluitel over planaanpassingen	-1.295	N	I
Overige verschillen	-4	N	I
Minder winstneming dan was gepronosticeerd	-607	N	I

Baverde			
Afrekening bijdrage woCom is verschoven naar 2026	-158	N	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	286	V	I
Klokkengieterij			
Fasering aangepast: exploitatiebijdrage naar 2026	-74	N	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	194	V	I
Mariastraat 18-22			
Fasering aangepast: levering gronden verwacht in 2026	-1.706	N	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	1.534	V	I
CPL: Noordflank Heuvel Lieshout			
Fasering aangepast: inbreng bijdrage Ruimte voor Ruimte naar 2026	-1.200	N	I
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" " (€ 1.460.000 voordeel). Per saldo is voor € 625.000 meer naar de balans geboekt.	1.460	V	I
CPL: Floreffeplein			
Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	55	V	I
BIO Bakelseweg			
Minder winstneming dan was geprognosticeerd	-530	N	I
Minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie"	-142	N	I

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Storting in reserves	1.973	1.973	876	1.097
Vennootschapsbelasting (VpB)	38	38		38
Reserve Grondexploitatie	38	38		38
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	410	410	556	-146
Reserve Grondexploitatie	410	410	556	-146
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.525	1.525	320	1.205
Res. Kwaliteitsverbetering buitengebied			-34	34
Reserve Grondexploitatie	1.525	1.525	354	1.171
Onttrekking aan reserves	387	387	353	-34
Vennootschapsbelasting (VpB)				
Reserve grondexploitatie				
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	387	387	353	-34
Reserve grondexploitatie			-34	-34
Reserve Resultaatbestemming	387	387	387	
Totaal reservemutaties	-1.360	-1.586	-523	1.063

Toelichting Reservemutaties	Storting 2025	Onttrekking 2025
Reserve Grondexploitatieisico	909	-34
Terugdraaien tussentijdige winstneming Cluster Beek/Kerkstraat	-25	
Terugdraaien voortijdige winstneming Bio Bakelseweg (resultaat nr reserve kwaliteitsverbetering buitengebied)	-34	
Afsluiten complex Vogelenzang	25	
Tussentijdige winstneming Bemmer IV	556	
Bestemming rekeningresultaat rekeningsaldo 2024	387	
Doorverdeling resultaat BIO Bakelseweg naar reserve kwaliteitsverbetering buitengebied)		-34
Reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied	-34	0
Terugdraaien voortijdige winstneming Bio Bakelseweg (verloopt via de reserve grondexploitatieisico)	-34	
Reserve Resultaatbestemming	0	387
Bestemming jaarrekeningsaldo 2024 naar de reserve grondexploitatie		387
Totaal Reservemutaties	876	353

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
------------------	------

Grondexploitatiemaatschappij De Hoge Regt B.V. Deelneming door aandelenbezit

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

Programma 5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs

Portefeuillehouders

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Decentralisatie en integraliteit

De decentralisatie richting gemeente is de afgelopen jaren steeds verder doorgevoerd en de transitie in het sociaal domein heeft vorm gekregen. De komende jaren ligt het zwaartepunt op het gebied van preventie. Het koersdocument 'Samenwerken door Samen Werken' van de vijf Peelgemeenten - georganiseerd in een gemeenschappelijke regeling - geeft de komende jaren richting met de nadruk op de omgeving en context van de gemeenten.

De integrale aanpak van het sociaal domein heeft zijn vruchten afgeworpen. Door te ontschotten staat er momenteel een sociaal domein waarin over de verschillende leefdomeinen wordt samengewerkt, met als doel de goede en adequate ondersteuning voor onze inwoners. Dit is ook financieel merkbaar, Laarbeek heeft de afgelopen periode hard gewerkt aan een financieel stabiel sociaal domein. We willen maatwerk bieden, toegesneden op de individuele ondersteuningsbehoefte. Van het gelijkheidsbeginsel naar erkende ongelijkheid, het ongelijkheidsbeginsel. Doen wat nodig is in dit geval, in deze situatie binnen deze omstandigheden.

Integrale samenwerking is de sleutel tot het voorkomen van escalaties of het snel de-escaleren. De Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) geeft hier meer handvatten voor. De Wams helpt gemeenten om bij inwoners met 'gestapelde problemen' de regierol te pakken voor een integrale aanpak.

Vroegsignalering

We willen steeds meer aandacht besteden aan de voorkant van het proces. Daarbij is vroegsignalering een belangrijke methode. Momenteel is vroegsignalering reeds actief bij schuldhulpverlening; dit wordt breder uitgerold. Ook gaan we meer inzetten op preventie en collectiviteit. Hierdoor hoeven minder inwoners een beroep te doen op specialistische zorg en ondersteuning. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de huiskamers in de kernen en de acties rondom Vitaal Laarbeek. Hierin blijven we met onze maatschappelijke partners innoveren en ontwikkelen op basis van de behoeften binnen de samenleving.

Eenzaamheid

Je goed voelen wordt voor een belangrijk deel bepaald door mensen om je heen. Mensen met wie je lief en leed kunt delen en op wie je een beroep kunt doen als het even minder goed gaat. Helaas heeft niet iedereen een sociaal netwerk waarop hij terug kan vallen. Eenzaamheid wordt door veel van onze inwoners als een groot probleem ervaren. Het gemis aan verbondenheid met anderen kan nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid en ertoe leiden dat mensen meer gebruik maken van voorzieningen. Eenzaamheid is bovenal vanuit menselijke oogpunt ongewenst. Wij willen hen (jong en oud) niet aan hun lot overlaten.

Vrijwilligers

Onze vrijwilligers zijn cruciaal voor het functioneren en floreren van onze maatschappij. Onze waardering hiervoor is groot en heeft onze voortdurende aandacht. Tegelijkertijd zetten we in op slimme samenwerkingen tussen verenigingen, mede om de inzet van vrijwilligers toekomstbestendig te houden.

Positieve gezondheid

Gezondheid kan gezien worden als 'het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'. Het gaat niet alleen om de afwezigheid van ziekte. Mensen die goed leren omgaan met hun ziekte (aanpassingsvermogen) ervaren hun gezondheid over het algemeen ook als goed. Er wordt niet zozeer gekeken naar problemen of beperkingen, maar naar de mogelijkheden die mensen zelf nog hebben. Wij willen blijvend inzetten op deze nieuwe benaderingswijze van gezondheid.

Dementie

Door de toenemende vergrijzing van onze maatschappij wordt het aandeel van mensen met een vorm van dementie in de toekomst groter. Laarbeek probeert daarop in te spelen door een dementie-vriendelijke gemeente te zijn waarin gekeken wordt naar de dementerende mens en zijn omgeving.

Omdat mensen langer thuis blijven wonen moet de zorg hierop aangepast worden. Ook het begrip voor mensen met dementie in onze dorpen zal moeten veranderen zodat ze langer mee kunnen doen in hun buurt en vereniging.

Mantelzorg

Steeds vaker wordt bij het verlenen van zorg een beroep gedaan op vrijwilligers die mantelzorg verlenen. Mantelzorg verlenen, hoort bij het leven. Dat neemt niet weg dat mantelzorgers overbelast kunnen raken. Slechts een beperkt gedeelte van de mantelzorgers is in beeld bij de welzijnsorganisatie. Veel van hen vinden het normaal wat ze doen en hebben geen behoefte aan ondersteuning of advies. In de toekomst zal steeds vaker een beroep op mantelzorgers moeten worden gedaan. De mantelzorger moet, daar waar nodig en gewenst, vanuit de sociale basisstructuur ondersteund en ontlast worden.

Participatiewet

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het bieden van ondersteuning aan mensen met (verminderd) arbeidsvermogen bij het vinden van passend werk. Laarbeek werkt hiervoor regionaal samen in het werkbureau Senzer. Om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te kunnen begeleiden naar de reguliere arbeidsmarkt zijn voorzieningen nodig, zoals werkervaringsplaatsen en mogelijkheden voor maatschappelijke deelname bij lokale voorzieningen. Door een breder aanbod van dergelijke (laagdrempelige) voorzieningen wordt de kans tot de toeleiding naar de arbeidsmarkt vergroot. Hierbij wordt geconstateerd dat de complexiteit van de doelgroep toeneemt met meer intensieve begeleiding tot gevolg.

Participatie en armoede

We zetten ons in om (verborgen)armoede te bestrijden, armoede die voor de samenleving niet zichtbaar, is met als uitgangspunt gelijke kansen voor iedereen. Daarbij willen we speciale aandacht besteden aan kinderarmoede. Preventie en vroegtijdig signaleren van betalingsachterstanden kunnen helpen om (problematische) schulden te voorkomen. Problematische schulden leiden niet zelden tot gezondheidsproblemen, een beroep op de bijstand en/of huisuitzetting of zelfs tot jeugdhulpvraagstukken. We vinden het daarom van belang om de schulddienstverlening verder door te ontwikkelen.

Jeugdparticipatie

Jeugdparticipatie is het maatschappelijk meedoen van jeugd, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk of via een maatschappelijke stage. Dit geeft jongeren inspraak en invloed en een bredere kijk op de maatschappij waar ook zij onderdeel van uitmaken. Ze krijgen de mogelijkheid om initiatief te nemen en verantwoordelijkheid te dragen.

Statushouders/vluchtelingen

De komst van vluchtelingen naar Nederland betekent ook iets voor de gemeente Laarbeek. Sommige vluchtelingen krijgen de status 'statushouder' en iedere gemeente heeft een opgave om een bepaald aantal statushouders te huisvesten. Naast de huisvesting moeten de statushouders wegwijs gemaakt worden in de gemeente, wordt arbeidsparticipatie in gang gezet en moeten kinderen naar school. Als gevolg van de oorlog in Oekraïne is onze gemeente gevraagd om de mogelijkheden te onderzoeken voor opvang voor langere tijd. Deze opvang zal ook het nodige vragen van onze sociale voorzieningen.

Accommodaties

In Laarbeek is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in voorzieningen in alle dorpen, waardoor er een uitstekend niveau aan sociale, culturele en educatieve voorzieningen aanwezig is. Dit willen we naar de toekomst toe ook zo behouden. Dat vraagt om reserveringen/investeringen voor het beheer en onderhoud van de voorzieningen en ook om een andere verdeling van de verantwoordelijkheden. Er zal een grotere rol en inbreng van de inwoners en organisaties worden verwacht.

Energie-neutrale gemeentelijke gebouwen

De gemeente heeft ongeveer negentig gemeentelijke objecten in beheer. Deze worden via planmatig onderhoud beheerd aan de hand van een meerjaren-onderhoudsprogramma. In het licht van het klimaatakkoord zijn er doelstellingen op het gebied van verduurzaming maatschappelijk vastgoed bijgekomen. De provincie en de MRE-gemeenten hebben een ondersteunende taak richting (kleine) gemeenten om deze opgave te realiseren. Laarbeek is hiervoor pilotgemeente met twee projecten. Daarnaast is de opdracht verstrekt om een routekaart voor verduurzaming voor al onze objecten in kaart te brengen.

De komende jaren moet rekening worden gehouden met een forse investering voor het energieneutraal maken van de gemeentelijke gebouwen. Deze investeringen betalen zich op termijn terug door een aanmerkelijk lagere energielast.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen in 2025

Nederland heeft een hoogontwikkelde gezondheidszorg en een hoog niveau van sociale voorzieningen, zo ook Laarbeek. Echter, de kwaliteit en de toegankelijkheid van onze zorg en ondersteuning staan onder druk. De vraag naar zorg neemt toe, vooral door vergrijzing. Tegelijkertijd zijn er grenzen aan de beschikbaarheid van zorg, mede door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt. De groeiende zorgvraag zorgt bovendien voor een uitdaging bij het betaalbaar houden van de zorg en ondersteuning. Als we doorgaan op de huidige weg loopt de zorgketen vast en kan niet meer iedereen rekenen op goede en tijdige zorg en ondersteuning. Daarom werken we aan verbetering. Ook in Laarbeek zijn we hiermee aan de slag, we zien dezelfde uitdagingen.

Om verbeteringen te realiseren zijn er landelijk een aantal ontwikkelingen in gang gezet die invloed (gaan) hebben op de inrichting van het sociaal domein in Laarbeek:

Integraal zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

In het najaar van 2022 is het Integraal Zorgakkoord ondertekend door partijen uit zorg, ondersteuning en Welzijn (bijv. Federatie van ziekenhuizen), het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Samen werken deze partijen toe naar passende zorg en ondersteuning, samen met de patiënt, op de juiste plek en met de nadruk op gezondheid. Er wordt gewerkt aan een beweging van 'zorg naar gezondheid'. Waar relevant worden ook de langdurige zorg, publieke gezondheid en het sociaal domein betrokken. Uitgangspunt is passende zorg: 'in 2040 draagt de zorg optimaal bij aan het gezond (samen)leven van alle mensen in Nederland, in het besef dat daarvoor niet meer mensen en middelen beschikbaar zijn dan nu en dat dit gepaard moet gaan met de laagst mogelijke impact op klimaat en milieu.' Hiervoor is een werkagenda opgesteld, gericht op onder andere passende zorg, regionale samenwerking, versterking organisatie eerstelijnszorg, samenwerking tussen sociaal domein, huisartsen en GGZ, gezond leven en preventie, arbeidsmarkt en ontzorgen zorgprofessionals. Daarnaast stellen gemeenten samen met andere partijen een werkprogramma op, waarin ze uitwerken hoe de gemeenten de afspraken concreet in gaan vullen. We doen dit in de Peelregio gezamenlijk vanuit het netwerk 'Peel Duurzaam Gezond'. Het AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord) is een aanvulling op het IZA. Het AZWA is in 2025 ondertekend. Het AZWA bouwt voort op IZA, waarbij focus ligt op preventie, passende zorg en structurele financiering vanaf 2027.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwen we aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Hiervoor maken we afspraken vanuit een gezamenlijke basis als rijksoverheid, gemeenten en zorgverzekeraars. We doorbreken schotten en werken domeinoverstijgend vanuit samenhang om zo bij te dragen aan de beweging naar de 'voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. Ook al is er sprake van gezondheidsproblemen, er is niet altijd (alleen) een medisch antwoord gewenst. We werken aan een beweging richting beter passende zorg en ondersteuning. We willen terug naar de nabijheid en de menselijke maat vanuit de lokale sociale basis of de sociale infrastructuur, in samenspraak met de inwoners. Het gaat om omzien naar elkaar.

De overheid heeft een grote rol bij het bevorderen van gezond gedrag in een gezonde leefomgeving, waarbij inzet gedifferentieerd ingezet wordt en een aparte en toegespitste aanpak vergt voor kwetsbare groepen, waarin de grootste stijging van gezondheidswinst te behalen is.

Dat vraagt gericht investeren: ongelijk investeren voor meer gelijke kansen. Voor de financiering van activiteiten om dit te realiseren is er vanaf 2023 één brede specifieke uitkering (SPUK) beschikbaar voor gemeenten. Om deze doelen te behalen, staan de volgende thema's centraal, die lokaal en in de regio verder zijn uitgewerkt:

- Het terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- Het bevorderen van de inrichting van een gezonde sociale en fysieke leefomgeving;
- Het versterken van de sociale basis in wijken en buurten;
- Het bevorderen van een gezonde leefstijl;
- Het versterken van de mentale gezondheid van de inwoners;
- Het ondersteunen van inwoners bij het vitaal ouder worden.

Regionale samenwerking

Om op een goede manier vorm en inhoud te geven aan bovengenoemde ontwikkelingen zijn we als gemeente Laarbeek afhankelijk van onze regionale samenwerkingen. Zo kennen we een samenwerking op het niveau van 21 gemeenten in samenwerking met GR GGD in de uitwerking van het GALA, kennen we de samenwerking Peel Duurzaam Gezond waarin gemeenten en zorgorganisaties samen sterk staan in de uitvoering van het IZA. We hebben een samenwerking op het niveau van 11 gemeenten in samenwerking met GR Peelgemeenten in de uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd en werken we strategisch samen in regio. Dat is ook een ontwikkeling in de Peel met zes eigenstandige organisaties in de Koersagenda.

Binnen de werkagenda 2025-2029 "Met elkaar voor elkaar" kennen we drie programma's:

1. Zelf- en Samenredzaamheid

Dit programma richt zich op samenwerken met de gemeenschap, wijken en inwoners (het bereiken van een stevige sociale basis). In november en december van 2025 zijn - in samenspraak met medewerkers - doelen en inspanningen voor het programma geformuleerd.

2. Sterke gebiedsteams: Van Basis naar Beter

Dit programma richt zich op de doorontwikkeling en verbetering van de dienstverlening aan inwoners via de lokale gebiedsteams (sterke toegang en lokale teams). We hebben in 2025 binnen dit programma gewerkt aan doorontwikkeling toegang, groepsgericht specialistisch aanbod, leerrecht, administratieve lastenverlichting & procesoptimalisatie Wmo en interne producten.

3. Passende Zorg en Ondersteuning

Dit programma richt zich op samenwerking, effectieve taakverdeling en professionalisering in de hele lijn, van subsidies in het voorliggend veld tot en met gecontracteerde zorg (transformatie in sociaal domein en zorgdomein).

Daarnaast werken we samen in de gemeenschappelijke regeling (GR) Senzer en Regionaal Beraad op het gebied van werk, onderwijs en inkomen. Het regionaal beraad is een domeinoverstijgend en integraal platform, dat onderdeel is van MRE, tussen het sociaal domein en het economische domein. In 2025 richten deze samenwerkingsverbanden zich, vanuit de meerjarenagenda arbeidsmarktregio Helmond-De Peel 2021-2025, op:

- Voorbereiding invoering van Participatiewet in Balans (bestaanszekerheid);
- Actualiseren GR Senzer (delegeren van wettelijke taken Participatiewet);
- Voorbereiding Werkcentra op locatie (per gemeente);
- Triple helix samenwerking in MRE (Brainpoortregio).

We zijn actief werkzaam in deze samenwerkingen om met onze partners gezamenlijk strategie te bepalen en dit te vertalen naar lokaal beleid en uitvoering.

Deze ontwikkelingen zijn tevens input gevend voor de ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk vastgoed, zodat het maatschappelijk vastgoed ook dienend is aan de sociale en duurzame doelstellingen.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio Een 10 voor de jeugd (10vddJ)

Vanaf 1 januari 2026 is Een 10 voor de Jeugd officieel een zelfstandige organisatie, vormgegeven als Openbaar Lichaam conform de Wet gemeenschappelijke regelingen. Alle 11 gemeenteraden (Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Someren, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre) hebben in 2025 hun zienswijze gedeeld en ingestemd met de oprichting van de Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd. Dit markeert de afronding van een zorgvuldig traject met het ministerie van VWS, waarin alle jeugdregio's in Nederland zijn beoordeeld op hun robuustheid. Waar sommige regio's moesten fuseren of verbetermaatregelen doorvoeren, is Een 10 voor de Jeugd, samen met Samen voor Jeugd, één van de twee nieuwe jeugdregio's die zelfstandig van start gaan.

Hervormingsagenda Jeugd (HVAJ)

In 2025 is verder uitvoering gegeven aan de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, die gericht is op het verbeteren van de beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van de jeugdzorg.

Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd heeft zich in 2025 via drie opgaven voor de Hervormingsagenda Jeugd ingezet:

- Opgave 1: Zo thuis en nabij mogelijk;
- Opgave 2: Tijdige, passende en betaalbare zorg (minder wachttijden, zoveel mogelijk passende zorg binnen het aanbod, kortere trajecten);
- Opgave 3: De lerende regio (met data en gezamenlijk leren zoveel mogelijk de goede dingen behouden en leren van andere gemeenten).

Data, monitoring en bijstelling en de verbinding met onderwijs zijn de 'saté prikkers' door de opgaven heen.

Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten heeft zich samen met de vijf Peelgemeenten via drie programma's in de Koersagenda ingezet voor de Hervormingsagenda Jeugd:

1. Zelf- en Samenredzaamheid
2. Sterke gebiedsteams: Van Basis naar Beter
3. Passende Zorg en Ondersteuning

Transitie binnen het sociaal domein: versterking lokale zorgzame en vitale samenleving

We staan aan de vooravond van een noodzakelijke transitie binnen het sociaal domein: van systeemgericht naar mensgericht werken. Om zorg en ondersteuning nu én in de toekomst toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar te houden, bewegen we naar een zorgzame en vitale samenleving waarin inwoners naar elkaar omkijken en kwetsbare mensen zo vitaal mogelijk kunnen meedoen.

De nadruk verschuift daarbij van zorg naar preventie, van individuele ondersteuning naar voorliggende en collectieve voorzieningen - zoals algemeen toegankelijke ondersteuning, welzijnsactiviteiten en informele hulp - en van afhankelijkheid naar zelfredzaamheid. Het normaliseren van hulpvragen, het versterken van sociale netwerken en het benutten van gemeenschapskracht zijn hierin cruciaal.

Deze opgave vraagt om hechte samenwerking binnen én buiten de gemeentelijke domeinen, met scholen, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en woningcorporaties.

In die samenhangende aanpak zetten we in 2025 concrete stappen:

- Het bundelen van hulpvragen door het sociaal team en LEV om maatwerk te voorkomen;
- Het introduceren van Buddy ouders;
- Het versterken en beter vindbaar maken van mantelzorgondersteuning, onder meer door aansluiten bij Mantelzorgtest.nl en dit in Laarbeek te introduceren;
- De doorontwikkeling van huiskamers als laagdrempelige ontmoetingsplekken;
- De uitbreiding van jongerenwerk;
- Het aansluiten bij initiatiefgroep gemeenschapskracht.

Nieuwe organisatie buurtsportcoaches

Op 1 januari 2025 is Negen gestart als buurtsportcoachorganisatie in de gemeente Laarbeek. Negen staat voor een vitale gemeenschap waar het goed, gezond en gelukkig samenleven is. 2025 stond in het teken van zichtbaarheid én actie. Er is gebouwd aan een sterk netwerk en nieuwe initiatieven. Daarnaast is Negen aan de slag gegaan met gerichte uitvoering op het gebied van bewegen, gezondheid en preventie voor alle doelgroepen. Daarbij zijn jeugd, jongeren en senioren de primaire doelgroepen. De buurtsportcoaches richten zich op het behalen van de volgende doelstellingen: het terugdringen van gezondheidsachterstanden, het bevorderen van een gezonde levensstijl en het ondersteunen van inwoners bij het vitaal ouder worden. Dit doen ze via een laagdrempelig aanbod in het voorliggend veld om op deze manier de druk op het huidige zorgketen te verminderen.

Aanbesteding vervoer

In de MRE-regio is in 2025 de nieuwe aanbesteding voor zowel Taxibus-doelgroepenvervoer, als flexibel OV (OV-flex) afgerond. Gemert-Bakel en Laarbeek hebben op dit moment een eigen contract voor Wmo-vervoer, dat loopt tot minimaal 1 maart 2028. De gemeente Laarbeek heeft meegedaan aan deze aanbesteding omdat daarmee de mogelijkheid ontstaat om OV-flex al in 2026 aan te bieden. OV-flex verbetert de bereikbaarheid van inwoners, vooral in kleine kernen. Reizigers kunnen straks op afroep naar een halte of hub reizen of tussen haltes onderling. Daarnaast kan Laarbeek na afloop van het huidige contract aansluiten bij het nieuwe Taxibus-contract voor Wmo-vervoer.

Voorzieningen in relatie tot schaa sprong

In het kader van de regionale schaa sprong moet gemeente Laarbeek bijna 3.000 woningen bouwen. Deze groei heeft ook impact op onze voorzieningen. Om hierop voorbereid te zijn willen we in beeld brengen wat de opgave is ten aanzien van onze voorzieningen (van schaa sprong naar kwaliteitssprong). De kwaliteitssprong is aanleiding voor gemeente Laarbeek om in kaart te brengen wat onze opgave is in relatie tot voorzieningen in het kader van zorg, welzijn, sport, natuur horeca, detailhandel en recreatie.

Opvang asielzoekers

Op 31 januari 2024 trad de Spreidingswet in werking. Doel van deze wet is om te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten. Gemeenten moesten, als zij wilden voldoen aan de Spreidingswet, uiterlijk op 1 juli 2025 asielopvang mogelijk maken. De Minister van Asiel en Migratie stelde de landelijke asielopgave vast op 96.000 opvangplekken per 1 januari 2025. De wettelijke opgave voor de gemeente Laarbeek werd vastgesteld op 64 asielzoekers, niet zijnde alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV).

Op 11 februari 2025 besloot het college - in afstemming met de gemeenteraad - tot het openen van een tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie in Beek en Donk voor de opvang van maximaal 90 asielzoekers van eind maart 2025 tot uiterlijk 1 februari 2026. Op 4 december 2025 verlengde de gemeenteraad deze tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie voor de opvang van maximaal 90 asielzoekers tot uiterlijk 1 september 2026.

Integraal HuisvestingsPlan (IHP)

Naar verwachting worden gemeenten vanaf 2026 verplicht een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP) op te stellen. Onze gemeente heeft in oktober 2025 het eerste IHP door de raad laten vaststellen. Dit plan heeft een looptijd van vier jaar en bevat een doorkijk naar de daaropvolgende twaalf jaar.

Het IHP heeft als doel te zorgen voor goede schoolgebouwen. Het plan biedt inzicht in de kwaliteit van de schoolgebouwenportefeuille, legt duidelijke afspraken vast over verantwoordelijkheden en geldstromen en biedt meer zekerheid voor zowel schoolbesturen als de gemeente.

Na de vaststelling van dit strategische beleid werken we aan een uitwerkingsplan. Daarbij trekken we, op basis van gelijkwaardigheid, opnieuw samen op met de schoolbesturen. Er zullen in de komende periode twee uitbreidingsprojecten worden opgestart (permanente uitbreiding OBS De Driehoek in Aarle-Rixtel en De Sprankel in Lieshout) en er wordt gestart met de uitwerking van de onderzoeksvraag over de wenselijkheid van een basisschool in de nieuwbouwwijk 'Beekse Akkers'. Het IHP is mede gebaseerd op leerlingenprognoses. Gezien de grote woningbouwopgave heeft de gemeente ervoor gekozen deze prognoses elke twee jaar te herijken. Deze herijking vindt momenteel plaats en zal een rol spelen bij toekomstige ruimtelijke keuzes.

De visie op onderwijshuisvesting bevat de volgende onderdelen:

- Inclusief onderwijs en passend onderwijs
Thuisnabij onderwijs, zoals vastgelegd in het samenwerkingsverband (SWV), benadrukt dat passend onderwijs voor alle kinderen in de gemeente beschikbaar moet zijn. Dit houdt in dat kinderen zoveel mogelijk binnen het reguliere onderwijs in hun eigen omgeving worden opgevangen;
- Doorlopende ontwikkellijn
Laarbeek richt zich op het creëren van een geïntegreerde en samenhangende omgeving voor kinderen van 0 tot 12 jaar. In de ogen van de betrokken partijen is het vormen van een (I)KC eerder een must dan een wens;
- Kerngericht onderwijs voor het Primair Onderwijs (PO)
Dit betekent dat ieder dorp binnen de gemeente haar eigen school voor PO heeft. Maar dit houdt ook in dat er naar vergaande samenwerking moet worden gekeken bij twee scholen in één gebouw;
- Scholen op 1 locatie
Dit zorgt voor een betere verbinding binnen het schoolteam. Daarnaast is de schoolveiligheid beter te garanderen. Ook is het praktischer voor ouders, zij kunnen immers niet op 2 plekken tegelijk zijn.

Met het IHP hebben we als gemeente en schoolbesturen gezamenlijk meer grip op toekomstige ontwikkelingen en de bestaande portefeuille.

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2025

- 5.01 De komende raadsperiode wordt gewerkt aan een nieuw Beleidsplan sociaal domein met als centrale thema's integraliteit, maatwerk, inclusiviteit, toegankelijkheid (in brede zin) en vindbaarheid.
- 5.02 We rollen vroegsignalering breder uit over het sociaal domein.
- 5.03 We blijven inzetten op activerend huisbezoek.
- 5.04 Het minimabeleid krijgt een stevige impuls met extra aandacht voor vroegsignalering.
- 5.05 We ontwikkelen de huiskamerprojecten door.
- 5.06 Laarbeek blijft inzetten op een 'dementie-vriendelijke gemeente'.
- 5.07 De mantelzorger wordt ondersteund en ontlast.
- 5.08 Schuldienstverlening wordt verder uitgebouwd.
- 5.09 We zijn ruimhartig in de opvang van statushouders en vluchtelingen.
- 5.10 We zetten in op maatwerk door samenwerking met alle partners die nodig zijn om mensen te helpen volwaardig deel te nemen aan de arbeidsmarkt en kijken daarbij over de grenzen van de bestaande regels en kaders heen.
- 5.11 Er vindt een herijking plaats van het accommodatiebeleid, waarbij ook wordt gestudeerd op de wenselijkheid en uitvoerbaarheid van omni-verenigingen.
- 5.12 We zetten in op het toekomstbestendig maken van het Ontmoetingscentrum Beek en Donk.
- 5.13 De energieneutraliteit van gemeentelijke gebouwen wordt aangepakt, hetgeen een forse investering tot gevolg kan hebben. Hierbij wordt niet alleen naar de kosten, maar ook naar de opbrengsten en vervangingsinvesteringen gekeken. De gemeente streeft naar een 55% reductie van de CO2-voetafdruk van haar gemeentelijke gebouwen in 2030 (ten opzichte van 1990). Maatregelen worden bij voorkeur uitgevoerd tijdens natuurlijke vervangingsmomenten.
- 5.14 Afspraken toegevoegd die niet in het bestuursakkoord waren opgenomen.

Wat hebben we er voor gedaan in 2025

	Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.01	De komende raadsperiode wordt gewerkt aan een nieuw Beleidsplan sociaal domein met als centrale thema's integraliteit, maatwerk, inclusiviteit, toegankelijkheid (in brede zin) en vindbaarheid.				
	Burgerparticipatie inbedden in structuur sociaal domein	Lopend binnen planning	2025	Wethouder Slaets- Sonneveldt	12 - 2026
	In 2025 is er verder in gezet op burgerparticipatie. Dit is op verschillende manieren gebeurd. Er zijn inwoners betrokken bij de uitvoeringsagenda, het inwonerspanel is uitgebreid met jongvolwassenen, en de middelbare schooljeugd nam deel aan een project rondom burgerschap. Door bij projecten factor-C sessies te houden wordt er continue gekeken op welke wijze en op welk niveau we de inwoners kunnen betrekken. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor de samenvoeging van de Cliëntenraad Participatiewet en de Adviesraad Sociaal Domein. Vanuit de uitvoeringsagenda sociaal domein is er een werkgroep opgestart om de ideeën op te pakken vanuit de inwonersavond over de uitvoeringsagenda sociaal domein. Hier zijn geen concrete acties uitgekomen. Deelnemers van deze werkgroep zijn aangesloten bij het inwonersinitiatief "Buren aan tafel".		Toelichting op de status:		

	Uitvoeringsagenda beleidsplan Sociaal Domein 2023-2026		2025	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	12 - 2026
	In 2025 zijn diverse acties binnen de Uitvoeringsagenda afgerond, waaronder:- Het Sociaal Team heeft in werkprocessen geïnvesteerd, waardoor de dienstverlening beter verloopt en minder kwetsbaar is;- De pilot toekomstbestendige bibliotheek is afgerond;- Het Integraal Huisvestingsplan onderwijst 2026-2029 is vastgesteld;- De regionale coalitie Kansrijke Start Helmond-de Peel is gevormd;- Het activiteitenaanbod in de Huiskamers en de promotie daarover is uitgebreid.Evaluatie van de lopende uitvoeringsagenda vindt in 2026 plaats. De resultaten van deze evaluatie nemen we mee bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan Sociaal Domein.					
		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.12	We zetten in op het toekomstbestendig maken van het Ontmoetingscentrum Beek en Donk.					
	Toekomstbestendig Ontmoetingscentrum Beek en Donk		2025	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	12 - 2026
	Op 13 november 2025 is in de Raad besloten om voor nieuwbouw te gaan om tot een toekomstbestendig Ontmoetingscentrum te komen. De volgende kaders voor nieuwbouw zijn afgesproken: - Een duurzaam gebouw (ENG); - Een toekomstbestendig, multifunctioneel gebouw; - Budget van maximaal € 13.650.000; - De herontwikkeling wordt gerealiseerd op de huidige locatie; - Woningbouw wordt niet meegenomen bij de nieuwbouw van het Ontmoetingscentrum. Het ontwerpproces van de nieuwbouw is in januari 2026 opgestart. Vanuit een eerste schetsontwerp zal een voorlopig ontwerp uitgewerkt worden.					

	Het voorlopig ontwerp presenteren we in het voorjaar in een raadsbijeenkomst. Besloten is om het definitief ontwerp en het bijbehorende investeringskrediet in november aan de raad aan te bieden.					
		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.13	De energieneutraliteit van gemeentelijke gebouwen wordt aangepakt, hetgeen een forse investering tot gevolg kan hebben. Hierbij wordt niet alleen naar de kosten, maar ook naar de opbrengsten en vervangingsinvesteringen gekeken. De gemeente streeft naar een 55% reductie van de CO2-voetafdruk van haar gemeentelijke gebouwen in 2030 (ten opzichte van 1990). Maatregelen worden bij voorkeur uitgevoerd tijdens natuurlijke vervangingsmomenten.					
	Uitvoeringsprogramma routekaart Verduurzaming maatschappelijk vastgoed		2025	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	12 - 2028
	Het uitvoeringsprogramma van de vastgestelde Routekaart (februari 2023) verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed is nog steeds in volle gang. Inmiddels zijn er 4 projecten afgerond, het gemeentehuis en de gemeentewerf, in 2025 zijn de sportlocaties Den Ekker en De Hut aangepakt. Voor 2026 staat de Brede school 't Klokhuis op het programma, dit project is al in opdracht gegeven en Dumava-subsidie voorontvangen. De volgende projecten sportpark De Heibunders, Parkpaviljoen en sporthal De Klumper zijn in voorbereiding voor 2027.					

		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.14	Afspraken toegevoegd die niet in het bestuursakkoord waren opgenomen.					
	Pilot toekomstbestendige bibliotheek In 2025 hebben we de evaluatie van de pilot afgerond. Middels deze pilot hebben we onderzocht welke vorm van toekomstbestendige bibliotheek het meest passend is in gemeente Laarbeek. Het belang van activiteiten kwam duidelijk naar voren. Daarnaast is de jeugdcollectie in Aarle-Rixtel teruggebracht.	Lopend binnen planning	2025	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	12 - 2025
			Toelichting op de status:			

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Absoluut verzuim	Ja	per 1.000 leerlingen	2024	7,0	8,5
Banen	Ja	per 1.000 inwoners 15-64 jr	2024	643,2	719,4
Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Ja	per 10.000 inwoners	2025	580	623
Hernieuwbare elektriciteit	Ja	%	2022	30,0	45,7
Jongeren met een delict voor de rechter	Ja	%	2023	1	1
Jongeren met jeugdbescherming	Ja	%	2024	0,7	0,9
Jongeren met jeugdhulp	Ja	% van alle jongeren tot 18 jr	2024	12,4	13,3
Jongeren met jeugdreclassering	Ja	%	2024	onbekend	0,4
Kinderen uit uitkeringsgezinnen	Ja	%	2024	4	3
Lopende re-integratievoorzieningen	Ja	per 10.000 inwoners 15-64 jr	2024	77,5	156,6
Netto arbeidsparticipatie	Ja	%	2025	74,5	74,0
Niet sporters	Ja	%	2024	46,1	44,1
Omvang huishoudelijk restafval	Ja	kg per inwoner	2024	55	106

Personen met een bijstandsuitkering	Ja	per 10.000 inwoners	2025	124,4	144,7
Relatief verzuim	Ja	per 1.000 leerlingen	2024	10	21
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Ja	%	2024	1,4	1,8
Werkloze jongeren	Ja	%	2024	1	1

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Lasten	32.030	35.311	34.437	874
Onderwijshuisvesting	290	363	349	15
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.176	1.167	1.113	53
Sportbeleid en activering	611	495	363	131
Sportaccommodaties	1.224	1.275	1.258	17
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	196	172	198	-26
Samenkracht en burgerparticipatie	3.889	5.814	5.383	431
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	1.182	1.173	1.096	77
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.168	2.113	2.087	25
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	404	424	424	
Inkomensregelingen	7.708	7.900	7.836	64
WSW en beschut werk	2.474	2.723	2.723	
Arbeidsparticipatie	122	113	110	2
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.285	1.345	1.261	84
Huishoudelijke hulp (WMO)	1.437	1.542	1.532	10
Begeleiding (WMO)	561	525	517	8
Dagbesteding (WMO)	186	166	167	-1
Jeugdhulp ambulant regionaal	2.724	3.235	3.099	137
Jeugdhulp ambulant landelijk			218	-218
Jeugdhulp met verblijf regionaal	1.852	2.284	2.324	-40
Jeugdhulp met verblijf landelijk	741	731	637	94
PGB WMO	111	107	116	-9

PGB Jeugd	193	290	289	1
Jeugdbescherming	419	292	272	20
Jeugdreclassering	30	47	47	
Volksgesondheid	1.048	1.016	1.016	
Baten	5.800	8.930	9.492	561
Onderwijshuisvesting				
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	140	182	311	129
Sportbeleid en activering	475	353	340	-12
Sportaccommodaties	192	192	284	92
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	14	14	14	
Samenkracht en burgerparticipatie	747	2.724	2.983	259
Inkomensregelingen	4.228	4.603	4.626	23
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	3	3	13	9
Huishoudelijke hulp (WMO)			61	61
Jeugdhulp met verblijf regionaal		859	859	
Saldo van baten en lasten	-26.231	-26.381	-24.945	1.436
Stortingen in reserves		50	50	
Onttrekkingen aan reserves	428	666	666	
Resultaat	-25.803	-25.766	-24.330	1.436

Analyse verschillen

Volgens de Financiële verordening 2025 worden in de verschillenanalyse uitsluitend de afwijkingen tussen begroting en realisatie toegelicht die een omvang hebben van € 50.000 of meer. Dit drempelbedrag geldt separaat voor zowel baten als lasten, dus zonder saldering.

Per relevant taakveld wordt beschreven wat de oorzaak is van het verschil en wordt aangegeven of het verschil structureel dan wel incidenteel van aard is.

Taakveld en toelichting		Verschil	V/N	I/S
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
Lasten		53	V	
Leerlingenvervoer				
Het verschil zit met name in kosten leerlingenvervoer die lager zijn dan begroot. Dit komt onder andere doordat meer leerlingen fietsen en ouders zelf rijden.		56	V	I
Overige verschillen				
		-3	N	I
Baten		129	V	
Lokaal onderwijsbeleid				
De specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid, ontvangen van het Ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschap, is hoger dan begroot.		132	V	I
Overige verschillen				
		-3	N	I
5.1 Sportbeleid en activering				
Lasten		131	V	
Regeling brede SPUK sport, gezondheid, cultuur, e.d.				
Dit zijn de inkomsten voor de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord. De uitgaven zijn op andere budgetten verantwoord. Het volledige bedrag is opgenomen in de sisa-verantwoording.		110	V	I
Overige verschillen				
		21	V	I
Baten		-12	N	
Overige verschillen				
		-12	N	I

5.2 Sportaccommodaties			
Lasten	17	V	
Overige verschillen	17	V	I
Baten	92	V	
Sporthal D'n Ekker en De Klumper Door de financiële afwikkeling van huur- en exploitatie overeenkomst over 2025 zijn er meer ontvangsten dan begroot.	88	V	S
Overige verschillen	4	V	I
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Lasten	431	V	
Wet Inburgering Er hebben 39 minder inburgeraars deelgenomen aan de verschillende activiteiten. Bekostiging van het Rijk vindt plaats op basis van het werkelijk aantal inburgeraars. Hierdoor zijn zowel de kosten als de opbrengsten lager uitgevallen.	282	V	I
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo); algemeen Binnen dit budget is ruimte voor de bekostiging van nieuwe initiatieven die bijdragen aan transformatie binnen het sociaal domein, zoals initiatieven die de sociale basis en gemeenschapskracht versterken. De werkelijke uitgaven waren lager dan geraamd.	70	V	I
Ontmoetingscentrum Beek en Donk In het voordeel van € 46.000 zit o.a. het slagkrachtbudget van € 30.000 ten behoeve van een toekomstbestendig SDL. Dit budget is specifiek door de raad toegekend. Het restantbedrag zal in 2026 verder worden besteed. In de Financiële rapportage 2026 stellen we dit bij.	46	V	I
Overige verschillen	33	V	I

Baten		259	V
Opvang Oekraïners			
Gedurende het jaar is het aantal opvangplekken uitgebreid van 118 naar 153. Dat maakt dat onze gemeente meer geld kreeg dan vooraf aangevraagd. Per saldo hebben we meer Rijksbijdrage ontvangen dan de gemaakte opvangkosten.		553	V I
Wet Inburgering			
Zie toelichting lasten.		-292	N I
Overige verschillen			
		-2	N I
6.2.1 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo			
Lasten		77	V
Maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo			
Dit budget bestaat uit twee afzonderlijke onderdelen. Het eerste betreft de begrote uitvoeringskosten van € 15.660, waarvan in totaal € 9.791 is besteed. Het tweede onderdeel betreft een bijdrage van € 25.000 vanuit de Peelgemeenten ten behoeve van de versterking van het sociaal team. Van dit bedrag is in 2025 € 9.795 ingezet.		25	V I
Basisgezondheidsdienst - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			
Op dit budget is € 40.000 over. Dat was bestemd voor website sociaal domein.		40	V I
Overige verschillen			
		12	V I
Baten		0	-
6.3 Inkomensregelingen			
Lasten		64	V
Bijzondere bijstand			
In 2024 is de inkomensgrens voor bijzondere bijstand verhoogd naar 120%. In 2025 zien we daardoor een stijging in de kosten voor bijzondere bijstand en individuele inkomens toeslag. Deze stijging is echter niet zo hoog als we verwacht hadden bij het opstellen van de begroting. Uit de minima-effectrapportage blijkt dat de doelgroep van deze regelingen coaching nodig heeft bij het vinden en aanvragen van deze regelingen.		37	V I

Minimabeleid

Met de meicirculaire hebben we extra gelden ontvangen van het Rijk, maar voor het beoogde doel hadden we al budgetten in de begroting opgenomen. Er waren geen extra uitgaven in 2025.

Overige verschillen	21	V	I
Baten	23	V	
Overige verschillen	23	V	I

6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)

Lasten

Voorzieningen voor gehandicapten

Er is een aantal redenen voor deze afwijking:

- Woningaanpassingen: de overschrijding van € 26.000 wordt veroorzaakt door één grote woningaanpassing.
- Collectief vervoer € 29.000 meer uitgegeven.
- Vervoersvoorzieningen: de overschrijding van € 17.000 wordt veroorzaakt door een hoger aantal verstrekte voorzieningen. Vanaf mei 2025 is er een nieuw contract voor hulpmiddelen gestart. De tarieven zijn lager dan in het vorige contract. Dit heeft de kostenstijging door de forse stijging van het aantal hulpmiddelen beperkt.
- De stelpost Voorzieningen gehandicapten van € 100.000 valt vrij. De compensatie van gestegen kosten door invoering van het abonnementstarief Wmo is niet meer nodig. In de Kadernota 2026 hebben we deze stelpost al structureel afgeeraamd vanaf 2026.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Het budget voor 2025 is vastgesteld op basis van de realisatiecijfers over 2024. Dit budget is bestemd voor onvoorziene en uitzonderlijke situaties waarin het noodzakelijk is inwoners te ondersteunen met maatwerkoplossingen. In het afgelopen jaar hebben wij de mogelijkheid gehad om duurzamere keuzes te maken binnen het gecontracteerde zorgaanbod, door casuïstiek in de beginfase beter te analyseren en sneller toekomstbestendige ondersteuning te bieden. Als gevolg hiervan is er een overschot van € 50.000 ontstaan. Dit neemt echter niet weg dat dit budget een belangrijke functie behoudt als achtervang voor uitzonderlijke situaties.

Baten	9	V	
Overige verschillen	9	V	I

6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)			
Lasten	10	V	
Overige verschillen	10	V	I
Baten	61	V	
Huishoudelijke hulp (WMO) Het aantal voorzieningen is toegenomen. Daardoor is er ook een stijging in de ontvangen eigen bijdragen.	61	V	I
6.712 Begeleiding (WMO)			
Lasten	8	V	
Overige verschillen	8	V	I
Baten	0	-	
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal			
Lasten	137	V	
Eerstelijnsloket Jeugd - Jeugdhulp behandeling De zorgkosten van verblijf (segment 1) zijn € 40.000 hoger vanwege (fors) hogere tarieven in verband met de ombouw naar kleinschalig verblijf en de start van enkele maatwerkcontracten voor verblijf in het 4e kwartaal. Daar tegenover staan diverse voordelen op zorgkosten jeugd. Zo zijn de kosten van dagbehandeling-dagbesteding (segment 3) € 30.000 lager dan geraamd vanwege een lager aantal ingezette voorzieningen. Ook zijn de kosten van veelvoorkomende, lichtere ambulante zorg (segment 4) € 129.000 lager uitgevallen, met name door een niet voortgezette stijging van ingezette voorzieningen begeleiding en behandeling in het 2e halfjaar. Groepsgericht aanbod en hulpverlening vanuit het sociaal team jeugd hebben bijgedragen aan de lagere inzet van hulpverlening via gecontracteerde zorgaanbieders. Ten slotte zijn de kosten van crisiszorg (segment 5) € 24.000 lager door een lager aantal cliënten dan verwacht.	137	V	I
Baten	0	-	

6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk			
Lasten	-218	N	
Jeugdzorg Landelijk ambulant Landelijke ingekochte zorg betreft zeer specialistische zorg die geboden wordt door slechts enkele aanbieders. De aard van de zorg en de daarmee samenhangende kosten varieert enorm. Landelijk ingekochte zorg wordt ingezet op basis van een open indicatie. De jeugdzorgaanbieder (gezinsvoogd) bepaalt welke zorginzet noodzakelijk is en declareert dit bij de gemeente. Pas bij de declaratie wordt duidelijk welke zorginzet (en welke omvang) is ingezet. Gemeenten hebben hierop geen regie of invloed. Vanaf de afrekening van de zorgkosten over het 4e kwartaal heeft GR Peelgemeenten een splitsing in landelijke jeugdzorg verblijf en landelijke jeugdzorg ambulant aangebracht. De gemeente heeft dit onderscheid niet in een begrotingswijziging tot uitdrukking gebracht. Het nadeel wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal ingezette voorzieningen in het najaar.			
Baten	0	-	
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk			
Lasten	94	V	
Jeugdzorg - Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf Het betreft het verschil tussen raming en realisatie van landelijk ingekochte zorg, zie: toelichting taakveld 6.753.			
Baten	0	-	

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.
bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
Storting in reserves	50	50	50	
Sportbeleid en activering				
Reserve accommodatiebeleid				
Samenkracht en burgerparticipatie	50	50	50	
Reserve Budgetoverhevelingen	50	50	50	
Onttrekking aan reserves	666	666	666	
Onderwijshuisvesting	227	227	227	
Reserve Afschrijvingen	227	227	227	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	81	81	81	
Reserve Afschrijvingen	81	81	81	
Sportbeleid en activering	6	6	6	
Reserve accommodatiebeleid	6	6	6	
Sportaccommodaties	54	54	54	
Reserve Afschrijvingen	54	54	54	

Samenkracht en burgerparticipatie			
Reserve accommodatiebeleid	209	209	209
Reserve Afschrijvingen	6	6	6
Reserve Budgetoverhevelingen	67	67	67
Reserve Resultaatbestemming	70	70	70
	66	66	66
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	40	40	40
Reserve Budgetoverhevelingen	40	40	40
Inkomensregelingen	50	50	50
Reserve Budgetoverhevelingen	50	50	50
Totaal reservemutaties	428	616	616
Toelichting Reservemutaties			
Reserve Accommodatiebeleid	Storting 2025		Onttrekking 2025
Onttrekkingen voor het oplossen van knelpunten met betrekking tot accommodatievraagstukken.	0		12
Reserve Budgetoverheveling	50		160
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2025 naar 2026. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.	50		
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.			160
Reserve Afschrijvingen	0		428
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen			428
Reserve Resultaatbestemming	0		66
Bestemming saldo jaarrekening 2024: budget Stichting Dorpshuizen			66
Totaal Reservemutaties	50		666

Investeringsen

Onderstaand overzicht toont de begroting, realisatie, het restant per lopende investering.

Startjaar	Projectnaam	bedragen x € 1.000		
		Begroting	Realisatie	Verschil
	MFA de Dreef - zonnepanelen (routekaart)	123	-	123
	MFA de Dreef - Overige verduurzaming (routekaart nr 2)	677	70	607
	OBS Het Klokhuis - Zonnepanelen (routekaart)	148	-74	222
	Uitbreiding OBS De Driehoek	1.380	-	1.380
	Spothal D'n Ekker-Overige verduurzamingen (routekaart 10)	-	13	-13
2024	Spothal D'n Ekker zonnepanelen (routekaart 10)	273	269	4
	Spothal de Klumper-Zonnepanelen (routekaart)	202	-	202
	Spothal de Klumper-Overige verduurzamingen (routekaart 17)	616	8	608
	Nieuwbouw ontmoetingscentrum BD	200	113	87
	Nieuwbouw ontmoetingscentrum BD	13.450	-	13.450
2023	MFA/buurthuis MH - Zonnepanelen (routekaart 19)	-	40	-40
2023	Sportpark De Hut - zonnepanelen (routekaart 1)	51	111	-60
2023	Sportpark De Hut - overige kosten (routekaart 1)	367	432	-65
2025	Sportacc. De Heibunders - zonnepanelen (routekaart 20)	59	2	57
2025	Sportacc. De Heibunders - overige kosten (routekaart 20)	70	-189	258
2025	Sportacc. 't Heereind Sparta - overige kosten (routekaart 6)	-	10	-10

Per investering is een korte toelichting opgenomen over de huidige voortgang en status.

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening Ja/Nee
	MFA de Dreef - zonnepanelen (routekaart)	Uitvoering in 2028	Nee
	MFA de Dreef - Overige verduurzaming (routekaart nr 2)	Uitvoering in 2028	Nee
	OBS Het Klokhuis - Zonnepanelen (routekaart)	Uitvoering in 2026, incl. DUMAVA-subsidie € 75.659	Nee
	Uitbreiding OBS De Driehoek	Uitvoering in 2028	Nee
	Sporthal D'n Ekker-Overige verduurzamingen (routekaart 10)	Uitgevoerd in 2025	Nee
2024	Sporthal D'n Ekker zonnepanelen (routekaart 10)	Uitgevoerd in 2025	Nee
	Sporthal de Klumper-Zonnepanelen (routekaart)	Uitvoering in 2027	Nee
	Sporthal de Klumper-Overige verduurzamingen (routekaart 17)	Uitvoering in 2027	Nee
	Nieuwbouw ontmoetingscentrum BD	Voorbereidingskrediet, uitvoering in 2025/2026	Nee
	Nieuwbouw ontmoetingscentrum BD	Uitvoering in 2026/2027	Nee
2023	MFA/buurthuis MH - Zonnepanelen (routekaart 19)	Uitgevoerd in 2025	Nee
2023	Sportpark De Hut - zonnepanelen (routekaart 1)	Uitgevoerd in 2025, incl. DUMAVA-subsidie € 25.536	Nee
2023	Sportpark De Hut - overige kosten (routekaart 1)	Uitvoering in 2026, incl. DUMAVA-subsidie € 80.381	Nee
2025	Sportacc. De Heibunders - zonnepanelen (routekaart 20)	Uitvoering in 2027, incl. DUMAVA-subsidie € 196.020	Nee
2025	Sportacc. De Heibunders - overige kosten (routekaart 20)	Uitvoering in 2027	Nee
2025	Sportacc. 't Heereind Sparta - overige kosten (routekaart 6)	Uitgevoerd in 2025	Nee

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Gemeenschappelijke regeling Peeltgemeenten	Gemeenschappelijke regeling
GGD Brabant Zuidoost	Gemeenschappelijke regeling
Senzer	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

Programma 6 Financiën en bedrijfsvoering

Portefeuillehouders

Burgemeester Van der Aa

Wethouder Briels

Bestuursakkoord 2022 - 2026

De financiële situatie

De financiële situatie van de gemeente is gezond. We hebben een structureel sluitend meerjarenperspectief in de begroting 2022 en volgende jaren gepresenteerd. De provincie als toezichthouder heeft geen kritische kanttekening bij onze begroting gemaakt. Hierbij moet worden aangetekend dat we in hoge mate afhankelijk zijn van de Rijksvergoedingen.

Door steunpakketten vanwege corona, structurele compensatie voor de gestegen kosten van het sociaal domein en meevallers in de september-circulaire 2021 is er bij de totstandkoming van de begroting 2022 een ruime financiële situatie ontstaan. Er zijn bedragen in de begroting opgenomen voor risico's voor het sociaal domein en de herverdeling van het gemeentefonds. Onze reservepositie is goed. Daarnaast zijn er veel bewegingen in grondexploitatie, waardoor steeds gekeken moet worden of de risicoreserve grondexploitatie toereikend dan wel te hoog of te laag is in relatie tot de onderliggende risico's. De reserve bedraagt nu keurig 4,4 miljoen euro. Wanneer deze te hoog is, wordt deze afgeroomd naar de algemene reserve.

Personeelsbestand

De ambtelijke organisatie bestaat uit de gemeentesecretaris, vier afdelingen met elk een afdelingsmanager, een kleine staf en de griffie. Een organisatie, waarvan de (wettelijke) taken en opgaven de afgelopen jaren enorm zijn toegenomen qua complexiteit in samenhang, wetgeving en eisen, waardoor onze ambtelijke organisatie in eind 2022 is gegroeid naar 118,18 fte. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van jeugdzorg, de Omgevingswet, vertaling van de doelen uit het Klimaatakkoord, burgerparticipatie, ondermijning, maar ook de juridisering van de maatschappij. Ook het aantal ruimtelijke plannen dat om een beoordeling vraagt heeft een enorme vlucht genomen. Burgers worden bovendien steeds mondiger en nemen sneller met de gemeente contact op als zij ergens een klacht over hebben. Dit vraagt van onze medewerkers een andere manier van werken waarbij goede communicatieve vaardigheden belangrijk zijn.

Aan de andere kant ligt het vraagstuk van kwetsbaarheid en goedschaligheid ook steeds op tafel, bij een ambtelijk apparaat waar veel vakgebieden/functions bemenst worden door één persoon. Dit maakt ons kwetsbaar - zeker in een veranderende arbeidsmarkt - en maakt ook dat we steeds bestuurlijke ambities in balans moeten brengen en houden met én eventueel uitbreiden van onze capaciteit. Strategisch personeelsbeleid en -planning is hiervoor een belangrijk instrument dat de komende jaren verder uitgewerkt wordt. Het boeien en binden van kwalitatief goed personeel is één van de belangrijkste uitdagingen de komende jaren.

Informatisering & Automatisering

Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van inwoners (persoonsgegevens) en organisaties ook voor gemeenten van steeds groter belang. Uitval van computers, het zoekraken van gegevensbestanden of het door onbevoegden kennisnemen dan wel manipuleren van bepaalde gegevens kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de dienstverlening. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten en de privacy van onze inwoners.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen in 2025

In de begroting 2025 was er sprake van een structureel sluitende begroting in de eerste jaarschijf. Voor de jaren erna waren de cijfers negatief, voornamelijk vanwege het ravijnjaar. In de kadernota 2026 lag onze focus op de begrotingsjaren 2026 en 2027. Met het strategisch denkraam als leidraad realiseerden we een structureel sluitende begroting in 2026 en 2027. De besparingsvoorstellen bestonden uit het scherper ramen van budgetten en beleidsmatige en formatieve bijstellingen. Maar financiële ruimte kwam vooral vrij door een tijdelijke Rijkscompensatie voor Jeugd en Wmo in de jaren 2025 t/m 2027. Vanaf 2028 blijft de onzekerheid echter bestaan. Onze financiële opgave is hiermee verschoven, maar niet van de baan.

In 2025 hebben we de volgende financiële beleidsnota's geactualiseerd:

Actualisatie beleid		
Nota Reserves en voorzieningen 2025	8-5-2025	Raadsbesluit
Financiële verordening 2025	2-10-2025	Raadsbesluit
Nota Investeren, waarderen en afschrijven 2025	6-11-2025	Raadsbesluit
Treasurystatuut 2026 en uitvoeringsregels garantie en lening	25-11-2025	Collegebesluit

Over de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds hebben we de gemeenteraad in 2025 met een drietal raadsinformatiebrieven geïnformeerd:

Raadsinformatiebrieven	
Uitkomsten Decembercirculaire 2024 gemeentefonds	14-1-2025
Uitkomsten Meicirculaire 2025 gemeentefonds	16-6-2025
Uitkomsten Septembercirculaire 2025 gemeentefonds	7-10-2025

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2025

- 6.01 We zijn terughoudend met het verhogen van de lasten voor onze inwoners.
- 6.02 We blijven investeren in het behoud van ons hoge voorzieningenniveau, met een realistische blik op mogelijkheden, onmogelijkheden en goed uit te leggen overwegingen. Onroerend Zaak Belasting is niet bij voorbaat sluitpost van de begroting. Er dient een balans te zijn tussen opbrengsten, kosten en het voorzieningenniveau in onze kernen.
- 6.03 De gemeente investeert - aangetoond door een goede onderbouwing - in het personeelsbestand en de bedrijfsvoering, zodat die in evenwicht zijn met de maatschappelijke opgaven en taken van deze tijd.
- 6.04 We sturen actief op het grondbedrijf vanuit een brede totaalblik (niet per project), met een goede balans tussen beleidsdoelstellingen en financiële positie.
- 6.05 We zetten in op verantwoord actief grondbeleid.
- 6.06 We streven naar meer kostendekkende heffingen en retributies.
- 6.07 De invoering van verblijfsbelasting wordt versneld ingevoerd per 2024.
- 6.08 We zoeken naar mogelijkheden om een herstructureringsfonds of een vereveningsfonds in het leven te roepen voor het realiseren van sociale woningbouw.
- 6.09 Er wordt gekeken naar de financiële en praktische mogelijkheden om rioolheffing te baseren op werkelijk waterverbruik.

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Apparaatskosten	Ja	Kosten per inwoner	nvt	niet gemeten	onbekend
Bezetting	Ja	Fte per 1.000 inwoners	2025	5,82	onbekend
Externe inhuur	Ja	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2025	17,02	onbekend
Formatie	Ja	Fte per 1.000 inwoners	2025	6,50	onbekend
Overhead	Ja	% van totale lasten	2025	12,62	onbekend

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Vershil
Lasten	11.511	14.818	13.238	1.580
Overhead	11.395	11.908	10.974	934
Treasury	79	110	205	-95
OZB-woningen	4	4	5	
Overige baten en lasten	32	2.795	2.054	741
Baten	50.177	53.887	54.802	915
Overhead	178	341	729	388
Treasury	117	206	297	91
OZB-woningen	4.223	4.220	4.223	3
OZB niet-woningen	2.400	2.417	2.395	-22
Belastingen overig	27	27	26	-1
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	43.232	46.675	47.056	380
Overige baten en lasten			75	75
Saldo van baten en lasten	38.667	39.069	41.563	2.495
Stortingen in reserves		2.760	2.760	
Onttrekkingen aan reserves	129	5.749	5.018	-731
Resultaat	38.795	42.058	43.821	1.763

Analyse verschillen

Volgens de Financiële verordening 2025 worden in de verschillenanalyse uitsluitend de afwijkingen tussen begroting en realisatie toegelicht die een omvang hebben van € 50.000 of meer. Dit drempelbedrag geldt separaat voor zowel baten als lasten, dus zonder saldering.

Per relevant taakveld wordt beschreven wat de oorzaak is van het verschil en wordt aangegeven of het verschil structureel dan wel incidenteel van aard is.

Taakveld en toelichting		Verschil	V/N	I/S
0.4 Overhead				
Lasten		934	V	
Personeelskosten				
De verzekeringspremies zijn in 2025 hoger uitgevallen dan begroot (€ 27.000). Dit geldt ook voor de betaalde WW-uitkeringen (€ 42.000) aan voormalige medewerkers (gemeente is eigen risicodragers).		-69	N	I
Personeelskosten (salarissen)				
Het voordeel moet in samenhang worden gezien met het nadeel op het inhuurbudget, zie: Personeelskosten (inhuur). Wij huren in op formatie, omdat we vacatures niet in kunnen vullen en vanwege vervanging door ziekte. Op de totale salarischbegroting van € 13,4 mln. bedraagt de onderbesteding € 914.000. Dit komt doordat niet alle openstaande vacatures (volledig) zijn ingevuld in 2025. Daarnaast is de beschikbare financiële ruimte niet altijd volledig ingezet als dekking voor inhuur. In het bedrag van € 914.000 is overigens ook rekening gehouden met het voordeel aan de batenkant.		1.808	V	I
De onderbesteding van € 914.000 bestaat uit het voordeel op Personeelskosten (salarissen) van € 1.808.000 minus het nadeel op Personeelskosten (inhuur) van € 1.180.000 plus het voordeel op Personeelskosten (salarissen) bij de baten van € 286.000.				
Personeelskosten (inhuur)				
Van de totale inhuur in 2025 (€ 2,48 mln.) is € 1,18 mln. gedekt door de beschikbare financiële ruimte op openstaande vacatures. De resterende inhuur hebben we ten laste gebracht van projecten en grondexploitaties. De inhuur had hier namelijk betrekking op. De overschrijding op inhuur is hierdoor lager uitgevallen in de exploitatie.		-1.180	N	I
Automatisering				
De structurele stelposten zijn in 2025 niet ingevuld voor de vervanging van hardware en software en door latere invulling van het functioneel beheer en projectleiding. Dit staat op de planning voor 2026.		464	V	I
Overige verschillen		-89	N	I

Baten	388	V	
Personeelskosten (salarissen)			
Het gaat hier om de verrekening van loonkosten voor de uitvoeringskosten bij GR Peelgemeenten en diverse intergemeentelijke teams. We hebben meer personeel intergemeentelijk doorbelast dan verwacht, onder andere vanwege openstaande vacatures in de gemeente Gemert-Bakel.	286	V	I
Overige verschillen	102	V	I
0.5 Treasury			
Lasten	-95	N	
Kapitaallasten			
Aan activa en grondexploitatie wordt rente toegerekend volgens een vast rentepercentage. Voorcalculatorisch is deze bepaald op 0,13% en nacalculatorisch op 0%, waardoor in werkelijkheid geen rente is toegerekend. Hierdoor vallen de rentelasten € 95.000 lager uit. Daarnaast zijn de rentebaten voor diverse rekening-couranten en door het schatkistbankieren € 91.000 hoger dan geraamd. Dit leidt ook tot een voordeel in de exploitatie.	-95	N	I
Baten	91	V	
Kapitaallasten	91	V	I
Zie toelichting lasten.			
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds			
Lasten	0	-	
Baten	380	V	
Uitkering gemeentefonds			
Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitkomsten van de Decembercirculaire 2025 gemeentefonds. Hierover is de raad afzonderlijk geïnformeerd door een Raadsinformatiebrief.	380	V	I

0.8 Overige baten en lasten			
Lasten	741	V	
Algemene lasten en baten			
De lasten laten een saldo zien van € 700.000 voordeel. Dit wordt met name veroorzaakt door de mutaties van de voorziening van diverse grondexploitaties (totaal € 831.000 voordeel, zie grondnota voor verdere toelichting per exploitatie), door mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 102.000 nadeel) en door een suppletie-aangifte Omzetbelasting 2024 (€ 48.000 nadeel).	700	V	I
Overige verschillen	41		
Baten	75	V	
Algemene lasten en baten			
De baten laten een saldo zien van € 666.000 nadeel. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een mutatie van de reserve Grondexploitatieisico (€ 636.000 nadeel).	-666	N	I
Overige verschillen	741	V	I

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Vershil
Storting in reserves	2.760	2.760	7.680	-4.920
Resultaat van de rekening van baten en lasten				
Reserve Saldo rekening			4.920	-4.920
			4.920	-4.920
Overhead	270	270	270	
Reserve Budgetoverhevelingen	270	270	270	
Overige baten en lasten	2.490	2.490	2.490	
Algemene reserve	2.490	2.490	2.490	
Onttrekking aan reserves	5.749	5.749	5.018	-731
Overhead	429	429	429	
Reserve Afschrijvingen	129	129	129	
Reserve Budgetoverhevelingen	300	300	300	

Overige baten en lasten			
	5.321	5.321	4.589
Algemene reserve	788	788	788
ING-fonds bovenwijkse voorzieningen	82	82	82
Reserve bomenfonds	303	303	303
Reserve Decentralisaties Sociaal Domein	1.222	1.222	1.222
Reserve Duurzaamheidsfonds	420	420	420
Reserve grondexploitatie	2.043	2.043	1.311
Reserve incidenteel nieuw beleid	27	27	27
Reserve Opvang urgente doelgroepen	400	400	400
Reserve recreatie en toerisme	36	36	36
Totaal reservemutaties	129	2.989	-2.662
			-731

excl. mutatie reserve saldo rekening

Toelichting Reservemutaties			
	Storting 2025	Onttrekking 2025	
Algemene reserve	2.490	788	
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is de reserve Decentralisaties sociaal domein opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.	1.222		
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is de reserve Opvang urgente doelgroepen opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.	400		
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is de reserve Bomenfonds gedeeltelijk afgeraamd en toegevoegd aan de algemene reserve.	303		
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is de reserve Incidenteel nieuw beleid opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.	27		
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is de reserve Recreatie en toerisme opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.	36		
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is de reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.	82		
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is de reserve Duurzaamheidsfonds opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.	420		
Onttrekking aan de Algemene reserve ten behoeve van storting in de voorziening onderhoud gebouwen		788	

Reserve Budgetoverheveling	270	300
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2025 naar 2026. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.	270	
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.		300
Reserve Afschrijvingen	-	129
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.		129
Reserve Bomenfonds	-	303
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is deze reserve opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.		303
Reserve Decentralisaties sociaal domein	-	1.222
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is deze reserve opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.		1.222
Reserve Grondexploitatieisico	-	1.311
Vorming verliesvoorziening CPL Noordflank Heuvel		2.025
Verlaging verliesvoorziening CPL Noordflank Heuvel		-1.001
Verlaging verliesvoorziening Beekse Akkers		-169
Verhoging verliesvoorziening Hoge Suute		204
Verlaging verliesvoorziening Baverde		-334
Verhoging verliesvoorziening Klokkengieterij		188
Verhoging verliesvoorziening Mariastraat 18-22		202
Afwaardering diverse strategische gronden		204
Reserve Incidenteel nieuw beleid	-	27
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is deze reserve opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.		27
Reserve Opvang urgente doelgroepen	-	400
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is deze reserve opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.		400
Reserve Recreatie en toerisme	-	36
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is deze reserve opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.		36

Reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen	-	82
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is deze reserve opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.		82
Reserve Duurzaamheidsfonds	-	420
Naar aanleiding van de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2025 (raadsbesluit: 8-5-2025) is deze reserve opgeheven en het restant toegevoegd aan de algemene reserve.		420
Totaal Reservemutaties	2.760	5.018

Investeringsen

Onderstaand overzicht toont de begroting, realisatie, het restant per lopende investering.

Startjaar		Projectnaam	bedragen x € 1.000		
			Begroting	Realisatie	Verschil
2020		Uitbreiding software 2020	180	117	63
2022		Vervanging software 2022	160	80	80
2022		Vervanging en herinrichting raadszaal/ontvangsthal gemeentehuis	85	-	85
2022		Vervanging inrichting binnenterrein gemeentehuis	25	29	-4
2023		Gemeentehuis - zonnepanelen (routekaart 8)	241	29	212
2023		Gemeentehuis - overige kosten (routekaart 8)	755	1.649	-894
2023		Vervanging software 2023	85	45	40
2023		Integraal beheersysteem openb ruimte (BOR)	150	70	80
2025		Krediet Gemeentehuis - inrichting/werkplekken	450	119	331
2025		Gemeentewerf - zonnepanelen (routekaart 14)	29	29	-
2025		Heftruck	25	25	-
2025		Gemeentewerf - overige kosten (routekaart 14)	-	7	-7

Per investering is een korte toelichting opgenomen over de huidige voortgang en status.

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening Ja/Nee
2020	Uitbreiding software 2020	Het is een oude investering. We verwachten hier geen uitgaven meer op. Vandaar dat het krediet kan worden afgesloten.	Ja
2022	Vervanging software 2022	Het is een oude investering. We verwachten hier geen uitgaven meer op. Vandaar dat het krediet kan worden afgesloten.	Ja
2022	Vervanging en herinrichting raadsaal/ontvangsthal gemeentehuis	Uitvoering in 2026	Nee
2022	Vervanging inrichting binnenterrein gemeentehuis	Uitgevoerd in 2025	Ja
2023	Gemeentehuis - zonnepanelen (routekaart 8)	Uitgevoerd in 2025, incl. DUMAVA-subsidie € 170.377; restant krediet ad € 212.000 overhevelen naar krediet Gemeentehuis - overige kosten (routekaart 8)	Nee
2023	Gemeentehuis - overige kosten (routekaart 8)	Afwikkeling in 2026, incl. DUMAVA-subsidie € 768.310, afgesloten restant krediet Gemeentehuis - zonnepanelen (routekaart 8) ad € 212.000 per ultimo 2025 overhevelen naar krediet Gemeentehuis - overige kosten (routekaart 8).	Nee
2023	Vervanging software 2023	Het is een oude investering. We verwachten hier geen uitgaven meer op. Vandaar dat het krediet kan worden afgesloten.	Ja
2023	Integraal beheerssysteem openb ruimte (BOR)	In 2025 is de software aangeschaft. De implementatiefase loopt nog door in 2026.	Nee
2025	Krediet Gemeentehuis - inrichting/werkplekken	Uitvoering in 2025/2026	Nee
2025	Gemeentewerf - zonnepanelen (routekaart 14)	Uitgevoerd in 2024/2025	Nee
2025	Heftruck	Project is gereed.	Ja
2025	Gemeentewerf - overige kosten (routekaart 14)	Installatie LED-verlichting uitgevoerd in 2024/2025	Nee

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	Gemeenschappelijke regeling
BNG Bank N.V.	Deelneming door aandelenbezit
Coöperatieve vereniging Dimpact	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Stichting Bizob	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht Verbonden partijen .	

Paragrafen

Lokale heffingen en belastingen

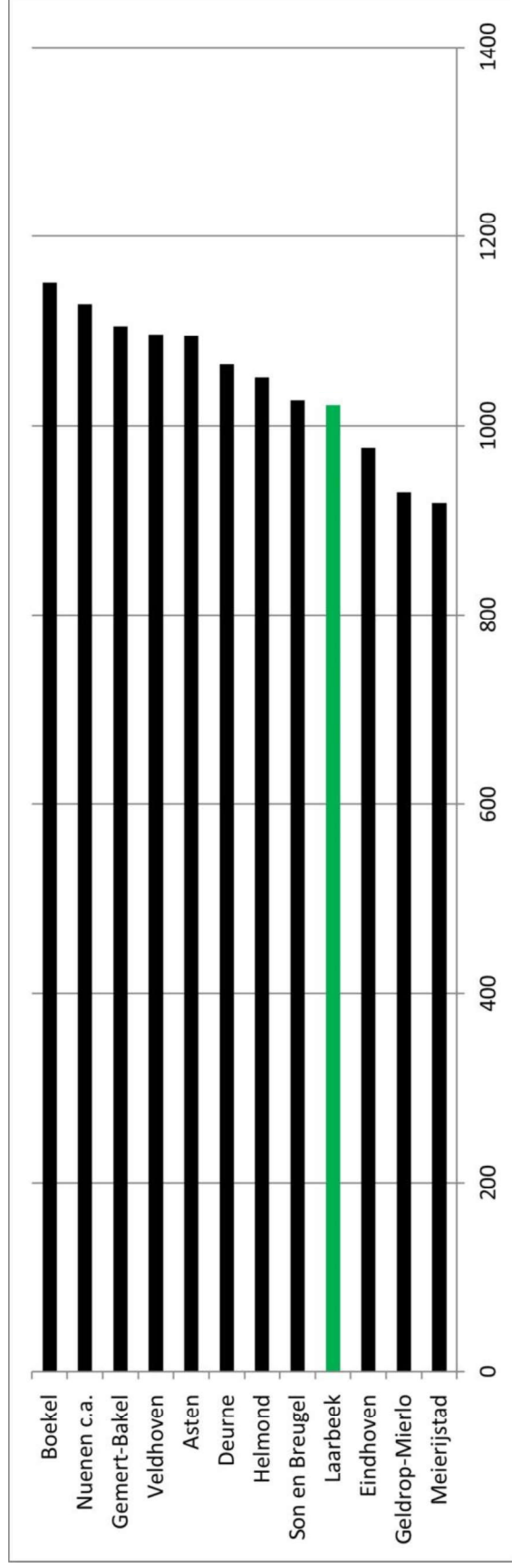
Lokale heffingen stellen de gemeente in staat eigen middelen te verkrijgen. Die middelen worden ingezet voor uitgaven voor de uitvoering van onze gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen vindt plaats door middel van een verordening, die door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Ook de tarieven worden vastgesteld door de gemeenteraad.

In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van de realisaties op het gebied van gemeentelijke belastingen. Na een samenvattende tabel volgt de lokale lastendruk, een toelichting per belastingsoort en uitleg bij het kwijtscheldingsbeleid. In de onderstaande tabel staat een vergelijking tussen de geraamde inkomsten uit de bijgestelde begroting met de realisatie.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting		Rekening		Verschil
	2025		2025		
Leges	1.607		1.855		248
Verblijfsbelasting	155		155		
Onroerendezaakbelasting	6.638		6.619		-19
Afvalstoffenheffing	2.077		2.113		35
Rioolheffing	2.722		2.770		48
Reclamebelasting	27		26		-1
Totaal lokale heffingen	13.226		13.537		312

Aanduiding belastingdruk per woonruimte

Onderstaande tabel toont de lokale lastendruk per meerpersoonshuishouden in vergelijking tot omliggende gemeenten. Hiervoor is gebruik gemaakt van de rapportages van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere overheden (COELO).

Bron: Coelo 2025 Atlas van de lokale heffingen

Berekening lokale belastingdruk		Rekening 2024	Rekening 2025
Uitgangspunten:			
Gezin met eigen woning, o.b.v. gehanteerde WOZ-waarde		411.000	439.000
Aantal containerledigingen afval:			
Grijs 140 ltr		4	4
GFT 140 ltr		6	6
Ontwikkeling lastendruk:			
OZB		409	426
Rioolheffing		255	269
Afvalstoffenheffing		194	199
Saldo		858	894
Tarieven		Rekening 2024	Rekening 2025
OZB - eigenaren woning		0,09963%	0,09706%
Riool		€254,52	€269,28
Afvalstoffenheffing - Container grijs 140 lt		€16,50	€16,50
Afvalstoffenheffing - Container groen 140 lt		€1,25	€1,25
Afvalstoffenheffing - Vastrecht		€120,36	€125,28

Voor het samenstellen van de bovenstaande tabel zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De weergegeven WOZ-waarden zijn de gemiddelde WOZ-waarden voor onze gemeente op basis van de brondata van het CBS.
- Het aantal container-ledigingen is gelijk gehouden aan de uitgangspunten in de begroting.
- De lokale berekening afvalstoffenheffing wijkt af van de berekening door COELO. COELO hanteert cijfers van het CBS over gemiddeld aanbod rest- en gft-afval per inwoner. Deze gegevens zijn minder actueel. Daarnaast hanteert COELO sinds 2022 de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen, voorheen werd de gemiddelde WOZ-waarde van koop- en huurwoningen tezamen gehanteerd.

Onroerende-zaakbelastingen

Onder de naam 'Onroerendezaakbelasting' wordt een belasting geheven van de eigenaren en gebruikers van alle binnen de gemeente gelegen niet-woningen én van eigenaren van woningen. De grondslag voor de aanslagen onroerendezaakbelastingen is de vastgestelde WOZ-waarde van de onroerende zaak.

De volgende beleidsuitgangspunten gelden bij de berekening van de OZB-tarieven:

- OZB is een algemeen dekkingsmiddel, er is geen relatie te leggen met de bijhorende kosten.
- Tariefdifferentiatie (gebruik niet-woningen, eigendom niet-woningen en eigendom woningen).
- Trendmatige opbrengsten stijging om voorzieningen in de vier kernen te handhaven.
- Belastingtarieven worden voor het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld.

De waardering van de onroerende zaak en vervolgens de heffing en inning van de onroerendezaakbelastingen is per 1 januari 2018 volledig overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Oost-Brabant.

Afvalstoffenheffing

De volgende beleidsuitgangspunten zijn toegepast bij de berekening van de afvaltarieven:

- Kostendekkende heffing, waarbij de uitgaven die betrekking hebben op afvalinzameling en verwerking worden gecompenseerd met de afvalstoffenheffing.
- Bij de tariefberekening wordt rekening gehouden met btw, overhead- en kwijtscheldingskosten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld.
- Voor deze heffing is kwijtschelding mogelijk tot een bedrag van € 269,78 (2025).
- In de raad van 4 juli 2024 is besloten om een egaliseriereserve afval te vormen. Het doel van deze egaliseriereserve is om ervoor te zorgen dat zo veel als mogelijk een gesloten exploitatie afval ontstaat én dat forse schommelingen in de tarieven afvalstoffenheffing worden voorkomen.
- Als uitgangspunt is besloten dat een overschot of tekort binnen de exploitatie afval wordt toegevoegd of onttrokken aan de egaliseriereserve afval, vooruitlopend op de behandeling en besluitvorming van de jaarrekening door de raad. In 2025 is een bedrag van € 90.919 gestort in de egaliseriereserve afval. Dat betreft het saldo van baten en lasten op het taakveld afval, rekening houdend met BTW, overhead- en kwijtscheldingslasten zoals die in de begrotingsfase bij de tariefbepaling van afvalstoffenheffing zijn meegenomen.

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2025 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2025. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit Financiële rapportage, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2025 de basis is geweest voor de tarieven 2025 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2024.

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing		Begroting 2025	Rekening 2025
Netto kosten taakveld		1.591	1.627
Toe te rekenen kosten:			
Overhead		118	118
BTW		323	323
Kwijtschelding		45	45
Totale kosten		2.077	2.113
Opbrengst heffingen		2.077	2.113
Dekkingspercentage		100%	100%

Rioolheffing

De volgende beleidsuitgangspunten passen wij toe bij de berekening van de tarieven rioolheffing:

- Kostendekkende heffing, waarbij alle uitgaven die betrekking hebben op riolering en watertaken worden gecompenseerd met de rioolheffing.
- Tariefdifferentiatie met betrekking tot woningen en niet-woningen. Het tarief voor niet-woningen wordt bepaald volgens een staffel (per 500 m3 per jaar).
- Bij de berekening wordt rekening gehouden met BTW, overhead- en kwijtscheldingslasten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld.
- Trendmatige opbrengsten stijging met 3,61 % op basis van het gemeentelijk rioleringsplan 2019-2023 (GRP).
- Voor deze heffing is kwijtschelding mogelijk.
- De rioolheffing heeft het karakter van een bestemmingsheffing, bedoeld om alle kosten voor noodzakelijk geachte (collectieve) maatregelen ten aanzien van riolering, hemelwater en grondwater te kunnen verhalen. Omdat het een bestemmingsheffing is, hoeft in de relatie tot de belastingplichtige geen sprake te zijn van een rechtstreekse tegenprestatie in de vorm van een verleende dienst of een voorziening waarvan de belastingplichtige gebruik maakt.
- De rioolheffing wordt geheven op basis van de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in het GRP 2019-2023 (raadsbesluit: 6 december 2018).

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2025 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2025. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit de Financiële rapportage, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2025 de basis is geweest voor de tarieven 2025 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2024.

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing		Begroting	Rekening
		2025	2025
Netto kosten taakveld		1.826	1.907
Toe te rekenen kosten:			
Overhead	674	674	
BTW	235	139	
Kwijtschelding	50	50	
Totale kosten		2.785	2.770
Opbrengst heffingen		2.785	2.770
Dekkingspercentage		100%	100%

Leges

Bij de berekening van de legestarieven zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Het beleid is erop gericht om de komende jaren te groeien naar verdergaande kostendekking.
- De leges zijn in 2025 met 5 % verhoogd, voor zover mogelijk. Voor sommige leges geldt een wettelijk maximumtarief.
- Bij het berekenen van de tarieven wordt geen rekening gehouden met btw en overheadkosten.
- De Legestarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de raad.
- Voor leges is geen kwijtschelding mogelijk.

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2025 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2025. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit Financiële rapportage, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2025 de basis is geweest voor de tarieven 2025 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2024.

Berekening kostendekkendheid Leges	Begroting 2025	Rekening 2025
Totale netto kosten	1.953	2.374
Opbrengst leges	1.183	1.856
Dekkingspercentage	61%	78%

Markt- en staangelden

Markt- en staangelden zijn vergoedingen die de gemeente vraagt voor het in gebruik geven van gemeenteground voor private doeleinden. De mate van kostendekkendheid speelt geen rol bij deze heffing. Het gaat slechts om beperkte opbrengsten.

De volgende beleidsuitgangspunten zijn van toepassing:

- Stabiele prijzen, geen indexering om zoveel mogelijk kraamhouders te behouden voor de markt in Laarbeek.
- Bij de tariefberekening houden wij geen rekening met btw en overheadkosten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld en dit kan ook betekenen dat verordeningen van oude jaren niet geactualiseerd worden.
- Voor markt- en staangelden zijn geen kwijtschelding mogelijk.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt opgelegd in de winkelgebieden Piet van Thielplein en Heuvelplein. De belasting is ingevoerd op verzoek van de ondernemersverenigingen. Doel van de heffing is om alle winkeliers mee te laten betalen aan de verdere ontwikkeling van het gebied. Welke maatregelen genomen worden, hangt af van de wensen van de ondernemersverenigingen.

De volgende beleidsuitgangspunten zijn gebruikt bij de berekening van de reclamebelasting:

- Als heffingsgebied gelden de winkelgebieden Piet van Thielplein en Heuvelplein.
- 100% doorbetaling van de werkelijke opbrengst.
- Bij de tariefberekening wordt geen rekening gehouden met btw en overheadkosten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld, dit kan ook betekenen dat verordeningen van oude jaren niet geactualiseerd worden.
- Voor reclamebelasting is geen kwijtschelding mogelijk.

Verblijfsbelasting

Per 1 januari 2025 is verblijfsbelasting ingevoerd voor niet-ingezetenen van Laarbeek.

De voornaamste uitgangspunten zijn:

- De verblijfsbelasting wordt geheven per persoon per nacht.
- Er wordt onderscheid gemaakt voor verblijven met een vaste slaapplek (bijvoorbeeld hotel, B&B en huisvesting arbeidsmigranten) en verblijven waarbij mensen hun eigen bed meenemen (bijvoorbeeld camping).

In het overzicht aan het begin van deze paragraaf is de realisatie gelijk aan de begroting. Dit komt omdat er nog geen actuele gegevens bekend waren op het moment dat BSOB de Financiële verantwoording 2025 opgesteld heeft. Daarom heeft BSOB in de Financiële verantwoording 2025 als "nog op te leggen" hetzelfde bedrag aangehouden als in de oorspronkelijke begroting. Dat is in lijn met de afspraken die we hierover met BSOB hebben gemaakt.

De volledige uitgangspuntennotitie is in de raadsvergadering van 26 september 2024 vastgesteld.

Kwijtscheldingsbeleid

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om kwijtscheldingen van de gemeentelijke heffingen te verlenen. Door de raad is in de "Kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen" vastgelegd dat een verzoek om kwijtschelding kan worden ingediend voor:

1. Rioolheffing;
2. Afvalstoffenheffing;
3. Onroerende-zaakbelasting met betrekking tot de gebruikersbelasting.

De uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is in overeenstemming met de Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990. Deze uitvoeringsregeling is beperkt door gemeentelijk beleid met betrekking tot onderstaande zaken:

1. Bij kwijtschelding van de afvalstoffenheffing geldt een maximum van € 269,78 (bedrag 2025).
2. Er wordt alleen kwijtschelding verleend aan natuurlijke personen.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Beleid

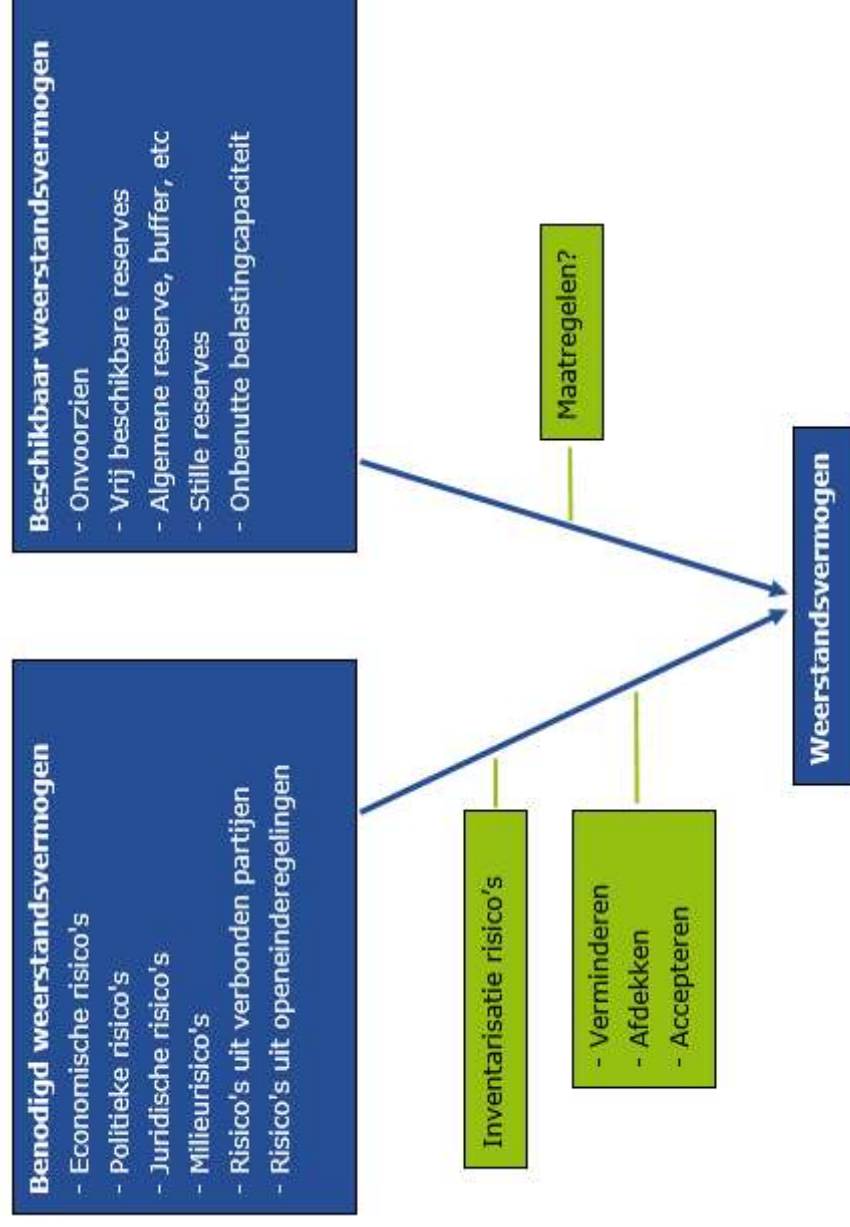
Deze paragraaf geeft aan hoe de financiële positie van onze gemeente zich verhoudt tot de risico's. Oftewel het vermogen van onze gemeente om ook in ongunstige tijden de incidentele financiële risico's op te kunnen vangen om zo onze taken ongewijzigd te kunnen voortzetten.

Om het benodigde weerstandvermogen te kunnen beoordelen geven we inzicht in de risico's. Onder een risico verstaan we het gevaar voor financiële schade of verlies als gevolg van interne en/of externe omstandigheden. Het risico heeft dan betrekking op het samenvallen van die bepaalde omstandigheden (de kans) en de negatieve gevolgen (de schade / bedrag).

Jaarlijks inventariseren wij de risico's die van invloed kunnen zijn op de bedrijfsvoering om deze (zo veel mogelijk) te beperken en de vermogenspositie te kunnen beoordelen. De belangrijkste risico's qua financiële impact worden in kaart gebracht door middel van een scan van de organisatie. Uit de inventarisatie zijn in totaal 38 risico's in beeld gebracht. In deze paragraaf presenteren wij de risico's die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Het benodigde weerstandvermogen uit de risico's zetten we vervolgens af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen dat beschikbaar is om eventuele risico's financieel op te kunnen vangen. De ratio weerstandvermogen geeft aan in hoeverre wij als gemeente Laarbeek in staat zijn potentiële risico's financieel op te vangen.

Visueel ziet dat er als volgt uit:

Inventarisatie van beschikbare weerstandscapaciteit

Zoals in het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven, bestaat de weerstandscapaciteit uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken (artikel 11-1a).

De beschikbare weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen dat beschikbaar is om eventuele risico's financieel op te kunnen vangen. Dit bedrag moet in verhouding zijn met de benodigde weerstandscapaciteit. Dit laatste bedrag komt voort uit het risicoprofiel van onze gemeente. De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel vermogen een wij beschikbaar moeten hebben om calamiteiten financieel aan te kunnen.

De opbouw van onze beschikbare weerstandscapaciteit, in duizendtallen, per 31 december ziet er als volgt uit:

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	18.164
Reserve grondexploitatie	4.446
Onvoorzien incidenteel	
Onbenutte belastingcapaciteit	2.184

Vrij aanwendbaar deel reserves (algemene reserve)

In de raadsvergadering van 8 mei 2025 heeft u de "Nota reserves en voorzieningen" vastgesteld. In deze nota wordt aangegeven aan welke criteria de diverse reserves en voorzieningen dienen te voldoen.

Over de algemene reserve kunt u vrij beschikken en deze kunnen wij aanwenden voor het opvangen van eenmalige nadelen. Hierdoor kunnen wij de algemene reserve meenemen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

De algemene reserve bedraagt per 31 december 2025 ± € 18,164 miljoen.

Reserve grondexploitatie-risico's

Speciaal voor de risico's die te maken hebben met grondexploitatie hebben wij een risicoreserve grondbedrijf gevormd. Deze reserve is onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. De stand van deze reserve bedraagt maximaal € 4,95 (volgens de grondnota 2026). Dit bedrag is gebaseerd op de risico's uit de Monte Carlo risicoanalyse. Deze bedraagt voor de grondexploitaties € 2,95 miljoen plus een vaste ophoging van € 2 miljoen.

Als de reserve hoger wordt dan het maximale bedrag dan valt het overtoollige deel vrij ten gunste van de algemene reserve.

Hierdoor bedraagt de reserve € 4,45 miljoen per 31 december 2025.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als bedrijfsmiddelen meer waard zijn dan uit de boekhouding blijkt. De stille reserves zijn een onderdeel van de bedrijfsmiddelen die de gemeente gebruikt. Het is niet mogelijk om de middelen direct beschikbaar te maken en daarom nemen we dit onderdeel niet mee.

Onvoorzien incidenteel

Het is mogelijk om voor incidentele zaken een bedrag op te nemen in de begroting. Met dit bedrag kunnen incidentele nadelen opgevangen worden. Het gaat dan om zaken die bij het maken van de begroting nog niet bekend zijn, maar door bijvoorbeeld wetswijziging wel kosten voor de gemeente met zich meebrengen. In onze gemeente is voor 2025 een raming opgenomen van € 60.000 (€ 45.000 College en € 15.000 Raad). Dit budget is in de begrotingswijziging bijgesteld waardoor per 31-12-2025 dit bedrag € 0 is.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij onbenutte belastingcapaciteit wordt uitsluitend gekeken naar de OZB-heffing. Wettelijk is namelijk bepaald dat de tarieven voor de overige heffingen maximaal 100%-kostendekkend mogen zijn. Bij afvalstoffenheffing en de rioolheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Om de onbenutte belastingcapaciteit van de OZB te berekenen, maken we gebruik van de norm die het Rijk stelt aan de zogenaamde 'artikel 12-status'. Zodra een gemeente in financiële problemen komt, houdt het Rijk rekening met een minimaal OZB-tarief (voor het jaar 2026) van 0,1648 %. De WOZ-waarde komt uit de overzichten van de BSOB over 2025.

De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit ziet er als volgt uit:

Onroerendezaakbelasting	WOZ-waarde 2025 bedrag x 1.000	Tarief 2025 Laarboek	Tarief 2026 art. 12 status	Verschil tarief	Onbenutte capaciteit bedrag x 1.000
Eigenaar Woningen	4.357.942	0,10%	0,16%	0,07%	2.952
Eigenaar Niet-woningen	538.779	0,26%	0,16%	-0,10%	-535
Gebruikers Niet-woningen	468.370	0,21%	0,16%	-0,05%	-233
Saldo onbenutte belastingcapaciteit					2.184

Belangrijkste financiële risico's

Op basis van een risicoanalyse hebben wij de belangrijkste financiële risico's voor onze gemeente geïnventariseerd. In totaal zijn er 38 risico's bepaald. In onderstaand overzicht presenteren wij de tien risico's die de grootste invloed hebben op de benodigde weerstandscapaciteit.

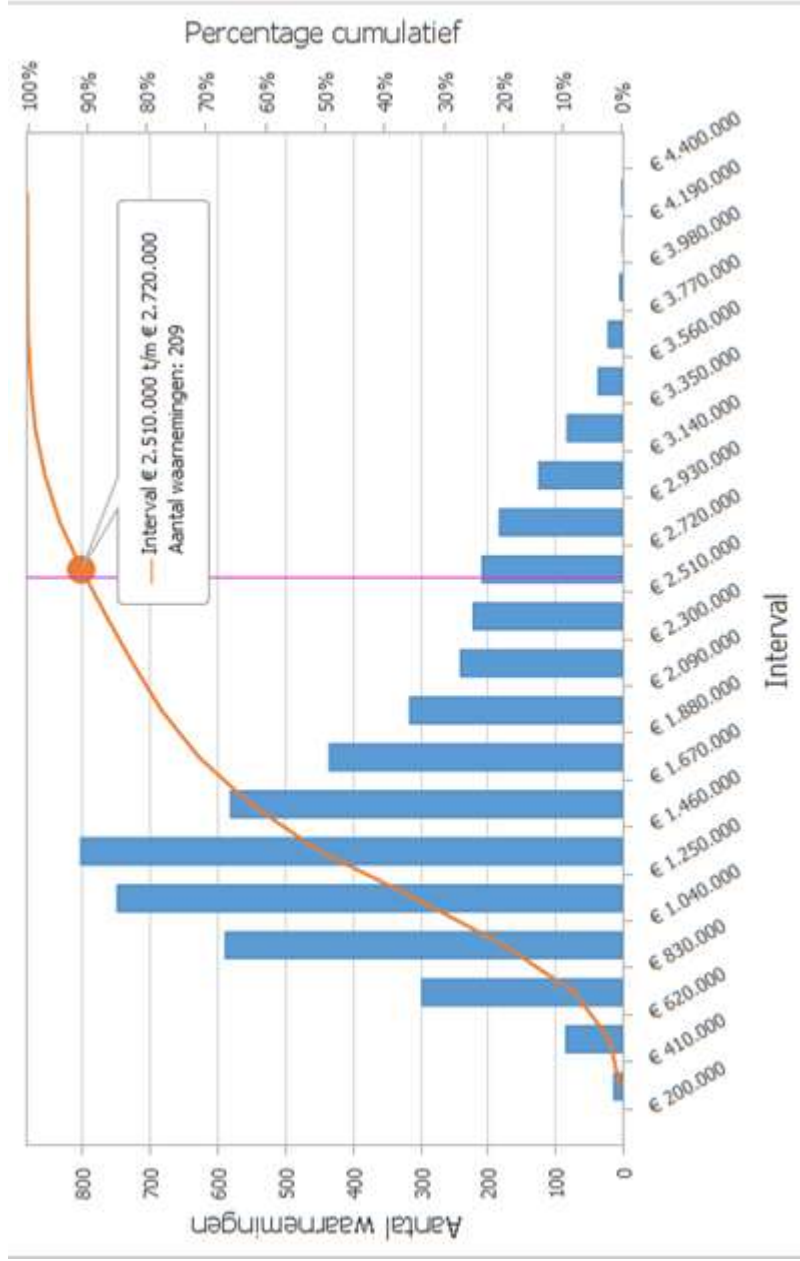
		bedragen x € 1.000	
Risico	Kans	Max. gevolg	Effect in %
1. Regionaal bedrijventerrein	40%	1.920	23,46
2. Uitkering gemeentefonds	60%	400	7,25
3. Extra uitvoerings- of programma kosten veiligheidsregio	70%	300	6,55
4. Hogere kosten door hogere inflatie dan begroot	60%	300	5,63
5. Extra uitvoerings- of programma kosten ODZOB	70%	250	5,38
6. Hogere prijzen door oorlog Iran	80%	200	4,92
7. Informatiebeveiliging / cyberrisico	40%	350	4,32
8. Hogere kosten inhuur	40%	300	3,91
9. Hogere kosten netbeheer en energiekosten	70%	150	3,17
10. Extra uitvoerings- of programma kosten Blink	50%	200	3,15
Totaal grote risico's		4.370	
Totaal overige risico's		4.018	
Totaal alle risico's		8.388	

Op basis van de ingevoerde risico's hebben wij een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie passen wij toe omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 8,39 miljoen) ongewenst is. De risico's zullen zich immers niet allemaal voor doen en ook niet tegelijk en in hun maximale omvang manifesteren. De risico simulatie toont de onderstaande uitkomst:

Toelichting:

In de tabel wordt de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit aangegeven, verbonden aan de mate van betrouwbaarheid van de simulatie. De grafiek toont de verdeling van de kansen en totale financiële gevolgen.

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat met een zekerheidspercentage van 90% alle risico's kunnen worden afgedekt (op basis van MonteCarlo analyse) met een risicobedrag van € 2,51 miljoen (benodigde weerstandscapaciteit).

Specifiek risico betreffende grondexploitaties

Voor de risico-inventarisatie van de grondexploitaties hebben wij een separate risicoanalyse opgesteld (Monte Carlo risicoanalyse grondexploitaties 2026 over 2025. Uit deze analyse volgt dat het bruto risico voor de grondexploitaties € 6,11 miljoen is. Hiervan is al € 3,45 via verliesvoorzieningen gedekt. Hiervan wordt reservering winstneming naar Algemene reserve van € 0,29 gecorrigeerd. Om met een zekerheidsmarge van 90% de geïnventariseerde risico's af te kunnen dekken, is (middels MonteCarlo analyse) een reserve nodig van € 2,95 miljoen.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulaties voortvloeit is € 2,51 miljoen + het risico voor de grondexploitaties van € 2,95 miljoen is in totaal aan benodigde weerstandscapaciteit van € 5,46 miljoen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 24,79 miljoen.

Hierdoor wordt de ratio weerstandsvermogen:

Ratio weerstandsvermogen = $\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{24.794}{5.460} = 4,54$

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel die in samenwerking tussen NAR (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement) en de Universiteit Twente is opgesteld.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio bedraagt eind 2025: 4,54. Dit betekent dat de ratio uitkomt op een waardering A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Kengetallen

In het streven naar meer transparantie, verbetering van het inzicht in de financiële positie en voor de vergelijking met andere gemeenten worden zowel in de begroting als jaarrekening een set van financiële kengetallen opgenomen. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of balans. De kengetallen zijn het uitgangspunt voor de beoordeling van de financiële positie van onze gemeente.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art.11 lid 2d) bepaalt dat gemeenten een set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in deze paragraaf.

De op te nemen kengetallen zijn: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Signaleringswaarden

De provincie hanteert, voor het verkrijgen van een goed en uniform beeld, signaleringswaarden die afkomstig zijn uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. Daarbij moet benadrukt worden dat door de provincie aan deze categorieën geen kwalificatie is gegeven, omdat normering in eerste instantie aan de gemeente zelf is. Wij hebben geen eigen normering bepaald en hanteren hiervoor de onderstaande tabel.

In de tabel hieronder is te zien tot welke signaleringswaarden gehanteerd worden en in welke categorie (A, B of C) deze vallen.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte		Begroting > 0%	Begroting 0%	Begroting < 0%
Belastingcapaciteit		<95%	95-105%	>105%

Uitkomsten Laarbeek

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten voor onze gemeente afgezet tegen de signaleringswaarden zoals de provincie die hanteert. Cellen zijn groen als onze gemeente in categorie A valt (minst risicovol), blauw voor categorie B en oranje bij categorie C (meest risicovol). Onderaan deze paragraaf wordt een relatie gelegd tussen de kengetallen en worden opvallende zaken toegelicht.

Kengetal		Rekening 2024		Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden		-9%	-4%	-17%
	b. met correctie doorgeleende gelden		-9%	-4%	-17%
Solvabiliteitsratio			65%	80%	67%
Grondexploitatie			12%	5%	11%
Structurele exploitatieruimte			8%	1%	9%
Belastingcapaciteit			86%	94%	85%

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Waar is het voor?

Deze indicatoren brengen in beeld in hoeverre de nettoschulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van de gemeente. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investerings) te financieren. Hoe lager het percentage is, hoe gunstiger de financiële positie.

Hoe werkt het?

De netto schuldquote wordt volgens een vaste formule berekend:

De netto schuldquote = $(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\%$

- A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)
- B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)
- C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)
- D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f BBV)
- E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)
- F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)
- G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)
- H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36, onderdelen b en c, van het BBV).

Toelichting op ratio ontwikkeling

De twee kengetallen zijn positiever geworden. De schulden zijn gedaald en de activa gestegen. Daarnaast zijn de totale baten toegenomen, waardoor de schulden ten opzichte van de totale baten lager zijn en hierdoor is de ratio verbeterd.

Solvabiliteitsratio

Waar is het voor?

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Met andere woorden: of ze alles kan betalen en of er voldoende geld beschikbaar is.

Hoe lager de solvabiliteit, hoe minder eigen vermogen de organisatie heeft om eventuele tegenvallers op te vangen of om te investeren.

Hoe werkt het?

Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves: zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves. Ook het resultaat uit het overzicht van baten en lasten (het rekeningresultaat) is hier onderdeel van.

A Eigen vermogen (volgens artikel 42 BBV)

B Balanstotaal

Solvabiliteit $(A/B) \times 100\%$.

Toelichting op ratio ontwikkeling

Het kengetal heeft zich licht positief ontwikkeld ten opzichte van de jaarrekening 2024 door hogere bestemmings- en algemene reserve. Wel minder positief ten opzichte van de begroting omdat het balanstotaal hoger is dan van tevoren begroot. De solvabiliteitsratio valt in categorie A. Dit komt vooral door een hoger eigen vermogen en positief rekeningresultaat in 2025. Hierdoor is het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal verbeterd.

Grondexploitatie

Waar is het voor?

De grondexploitatie kan een hoge impact hebben op de financiële positie van de gemeente. Als gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben wij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld.

Hoe werkt het?

Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten (vanwege artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Als een formule :

- A Niet in exploitatie genomen gronden
- B Bouwgrond in exploitatie
- C Totale baten

De grondexploitatie $((A+B)/E) \times 100\%$

Toelichting op ratio ontwikkeling

Het kengetal ontwikkelt zich positief ten opzichte van vorig jaar. De waarde van de niet in exploitatie genomen gronden als de bouwgronden in exploitatie zijn gedaald maar de verbetering wordt veroorzaakt door de hogere totale baten ten opzichte van vorig jaar en maar lager dan de begroting.

Structurele exploitatieruimte

Waar is het voor?

Een begroting waarvan de vaste inkomsten en de vaste uitgaven over meerdere jaren niet veranderen en ongeveer even hoog zijn, is evenwichtiger en zekerder dan een begroting waarin de inkomsten en uitgaven per jaar in hoogte en aard verschillen. Bijvoorbeeld doordat er in het ene jaar inkomsten uit een verkoop zijn en er het jaar daarna niet. Dan is de begroting door de jaren heen afhankelijk van verschillende éénmalige zaken en daarmee zijn er meer onzekerheden.

Dit kengetal geeft aan welke structurele exploitatieruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen.

Hoe werkt het?

Om het structurele exploitatieoverschot te kunnen berekenen, wordt gekeken naar het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves en deze worden vergeleken met (gedeeld door) de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Over het algemeen geldt dus als richtlijn: hoe hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, hoe gunstiger dit is voor de gemeente. Als streefwaarde geldt voor onze gemeente voor dit kengetal een waarde $>=0$.

Als een formule:

- A Totale structurele lasten
- B Totale structurele baten
- C Totale structurele toevoegingen aan de reserves
- D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves
- E Totale baten

De structurele exploitatieruimte $((B-A) + (D-C)) / (E) \times 100\%$

Toelichting op ratio ontwikkeling

De structurele exploitatieruimte laat bij de jaarrekening een positief resultaat zien. Deze ratio ligt daarmee boven hetgeen bij de begroting werd verwacht en hoger dan de jaarrekening 2024. Als ook boven de streefwaarde van $>=0\%$. De verbetering van de ratio ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door het positieve rekeningresultaat, stijging van de baten en lagere structurele onttrekking aan reserves dan begroot.

Belastingcapaciteit

Waar is het voor?

Deze indicator geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten (belastingdruk) in onze gemeente die vergeleken wordt met het landelijke gemiddelde. Zo kan vergeleken worden met eerdere jaren en andere gemeenten. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het is de bevoegdheid van uw raad met welke omvang de belastingen worden verhoogd.

Hoe werkt het?

Onder de woonlasten wordt verstaan het totaal van:

- OZB;
- Rioolheffing;
- Reinigingsheffing.

Hiervoor wordt een referentiewoning gekozen met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde

B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde

C Afvalstoffenheffing voor een gezin

D Eventuele heffingskorting

E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)

F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1.

Het Coelo publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden t.o.v. landelijke gemiddelde $(E/F) \times 100\%$.

Toelichting op de ratio ontwikkeling

De uitkomst van de berekening van dit kengetal is licht gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2024 (dus lagere gemiddelde woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde) en verbeterd ten opzichte van de begroting. Deze daling (verbetering) wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere OZB-lasten en afvalstoffenheffing ten opzichte van begroot. De rioolheffing was wel hoger ten opzichte van vorig jaar en ten opzichte van de begroting. Hiermee kan geconcludeerd worden dat een gezin met een woning met gemiddelde WOZ-waarde in onze gemeente in 2025 lagere woonlasten heeft dan het landelijk gemiddelde.

Beoordeling verhouding kengetallen in relatie tot financiële positie

Nu we in deze paragraaf de beschikbare weerstandscapaciteit, de risico's en de financiële kengetallen in beeld hebben gebracht, kan een oordeel gegeven worden over de financiële positie van onze gemeente. Dit oordeel is gebaseerd op de onderlinge verhouding tussen de genoemde drie elementen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 24,79 miljoen en de benodigde weerstandscapaciteit is € 5,46 miljoen. Het blijkt dat de beschikbare capaciteit een factor 4,54 groter is dan nodig. De weerstandscapaciteit is hiermee uitstekend.

De kengetallen voor onze gemeente zijn gespiegeld aan de normen die de provincie hanteert. Hieruit komt een positief beeld naar voren. Alle ratio's hebben een score in de categorie A.

Risicomanagement is in de organisatie ingebed door koppeling aan de jaarlijkse planning en control-cyclus. Bij de actualisatie van het risicoprofiel ten behoeve van begroting en jaarrekening staan de huidige en mogelijke nieuwe risico's expliciet op de agenda. Deze regelmatige bespreking van risico's draagt bij aan het vergroten van het risicobewustzijn.

Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidskader

Voor de instandhouding van kapitaalgoederen wordt veelal gewerkt met beheerplannen. In de beheerplannen wordt het meerjarig onderhoudsprogramma en de daarbij behorende financiële middelen vastgelegd.

Beheerplan	Jaar vaststelling
Gebouwen	
Beheerplan Bruggen en vlonders 2020 gemeente Laarbeek	2020
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2025
Groen	
Groenbeheerplan	2023
Bomenbeleidsplan Laarbeek (2013) en bomenvervangingsplan Laarbeek (2020)	2013
Beheerplan Natuurterreinen, Beheerplan landschapselementen en Bosbeheerplan	2016
Speelplekkenplan	2021
Riool & water	
Beheerplan Bermen en sloten	2010
Water- en rioleringsprogramma Laarbeek 2025-2029	2025
Waterbeheerplan	2021
Wegen & openbare verlichting	
Wegenbeleid gemeente Laarbeek 2024	2023
Beleidsplan: Licht in de openbare ruimte 2018	2017

Bermen en sloten

Beleidskader

In 2010 werd het beleidsplan bermen en sloten door de gemeenteraad vastgesteld. Dit beleid is vervolgens vertaald in een beheerplan. Door het onderhoud van bermen en sloten te combineren is een efficiencyvoordeel behaald. Bovendien kunnen er voor minder geld meer bermen ecologisch worden beheerd. Voor het slotenonderhoud geldt een maaifrequentie van één keer per jaar onder de voorwaarde dat de andere aangelande (eigenaar met grond langs de sloot) het slootmaaisel ontvangt en zorgt voor verwerking.

Ontwikkelingen

In juni 2024 werd het onderhoud van bermen en sloten aanbesteed voor een periode van 2 jaar, met 2 x een verlengingsoptie van 1 jaar. Dit biedt de mogelijkheid om in 2026 te bezien of aanpassingen in het beheer óf in het beleid met betrekking tot bermen en sloten gewenst zijn.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	249	247
Dotatie aan voorziening		

Bomen

Beleidskader

In 2013 heeft u het Bomenbeleidsplan vastgesteld. In het Bomenbeleidsplan zijn de belangrijkste bomenstructuren in onze gemeente benoemd en wat het beleid daarvoor is. Er zijn spelregels opgenomen hoe wij in onze gemeente omgaan met het kappen van bomen en hoe er gecompenseerd moet worden. Ook wordt op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke bomen ingegaan. Dit voeren wij planmatig en gestructureerd uit waardoor wij op een goede wijze invulling geven aan de wettelijke zorgplicht.

In 2020 heeft u het bomenvervangingsplan vastgesteld. Dit plan voorziet in het structureel en planmatig vervangen van bomen. In 2023 heeft u het Groenbeheerplan 2023 vastgesteld. Hierin zijn ook enkele beleidswijzigingen voor het bomenbeleid en -beheer meegenomen. Het Bomenbeleidsplan blijft onverkort van kracht, maar is op onderdelen herzien via het Groenbeheerplan 2023.

Ontwikkelingen

Onderdeel van de beleidswijzigingen die opgenomen zijn in het Groenbeheerplan 2023 is het aanwijzen van toekomstbomen. Dit moet nog gebeuren.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	637	228
Dotatie aan voorziening		

Bosbeheerplan, beheerplan natuurterreinen en beheerplan landschapselementen

Beleidskader

Voor de diverse groengebieden in het buitengebied van onze gemeente zijn een aantal beheerplannen opgesteld. Voor de gemeentelijke bosgebieden geldt het bosbeheerplan (2016), voor de overige natuurterreinen is het beheerplan natuurterreinen Laarbeek (2022) van toepassing. In het beheerplan landschapselementen (2016) worden de eindbeelden en onderhoudsmaatregelen voor een 75-tal landschapselementen omschreven. Het gaat dan om houtwallen, zandpaden, poelen en dergelijke. Voor de uitvoering van de diverse werkzaamheden hebben wij in 2022 een zesjarige beheerovereenkomst met Bosgroep Zuid-Nederland afgesloten.

Ontwikkelingen

Voor het onderhoud van nieuwe natuur (zoals 't Gulden Land) is een beheerplan opgesteld en is het onderhoud geborgd via de Bosgroep.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	284	257
Dotatie aan voorziening		

Bruggen en vlonders

Beleidskader

Op 6 oktober 2020 stelde het college van Burgemeester en wethouders het 'Beheerplan bruggen en vlonders 2020 gemeente Laarbeek' vast.

Ontwikkelingen

In 2025 werd uitvoering gegeven aan het beheer volgens dit plan. Het streven is het beheerplan bruggen en vlonders in 2026 te herzien.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	42	37
Dotatie aan voorziening		

Gemeentelijke gebouwen

Beleidskader

Op 8 mei 2025 heeft de gemeenteraad het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan Gemeentelijke gebouwen Laarbeek 2025-2034 vastgesteld. De gemeente Laarbeek is eigenaar, verhuurder en gebruiker van een diverse vastgoedportefeuille. De kern van de gebouwen wordt gebruikt voor huisvesting van gemeentelijk personeel en maatschappelijke functies zoals, sport, welzijn, buurthuizen, brandweerkazernes, cultuur en monumenten verspreid over de gemeente.

Het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) is een strategisch plan dat naast het reguliere onderhoud (klein & groot) van vastgoed ook duurzame maatregelen integreert (routekaart verduurzaming). Het doel van dit plan is om de technische staat van een gebouw op peil te houden, de veiligheid te waarborgen, en de levensduur van installaties te verlengen. Verder richt het zich op het verduurzamen van het gebouw en het verminderen van de CO₂-uitstoot. In de opgenomen kosten is een splitsing aangebracht in klein en groot onderhoud. Jaarlijks wordt het onderhoudsplan geëvalueerd en waar nodig financieel bijgesteld. We voldoen hiermee aan de geldende financiële regelgeving (BBV-regels).

Ontwikkelingen

De maatschappelijke waarde van de activiteiten die plaatsvinden in en bij onze gebouwen is hoog en niet in geld uit te drukken. Het beheer, onderhoud en verduurzaming brengen (hoge) kosten met zich mee. Met wellicht naderende ravijnjaren in het vooruitzicht is het cruciaal dat we zorgvuldig de afweging (blijven) maken welke gebouwen de investering waard zijn. Daarom werken we in 2026 aan een toekomstbestendig beleidskader Maatschappelijk Vastgoed, waarbij we strategische doelstellingen van de gemeente in kaart brengen en koppelen aan concrete gebouwen. Zo ontstaat er een duidelijk beeld van de waarde die elk gebouw vertegenwoordigt. Gebouwen die niet meer voldoen aan onze gemeentelijke doelstellingen worden na integrale afweging afgestoten aan derden of herontwikkeld. Dit biedt mogelijkheden voor structurele besparingen, extra opbrengsten en meer duurzaamheid.

Routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed

Op 9 februari 2023 heeft de gemeenteraad de routekaart verduurzaming tot 2030 vastgesteld.

De routekaart is bedoeld als strategisch kader voor de verduurzamingsopgave van de kernportefeuille van de gemeente Laarbeek. Dit is gezien als een totaalproject met budget. In de praktijk dient hier om technische redenen wel een uitsplitsing gemaakt te worden.

Per ultimo 2025 is het totaal beschikbare budget (inclusief tot dusver aangevraagde DUMAVA-subsidie) voor de 22 benoemde vastgoedobjecten tot en met 2030 € 4,9 mln. Hierop is in totaal € 3,6 mln uitgegeven, zodat per saldo eind 2025 nog € 1,3 mln resteert. Alle afzonderlijke investeringsbudgetten/projecten van de Routekaart zijn weergegeven in programma 5 en 6 met de toevoeging: "(routekaart nr)". Omdat het in het totaal gezien moet worden vindt er geen tussentijdse afsluiting plaats van de deel investeringsbudgetten. Bij de Financiële rapportage 2026 zullen we de financiële tussenstand van het totaalbudget Routekaart inzichtelijk maken en eventuele bijstellingen verwerken.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	3.306	1.704
Dotatie aan voorziening	206	215

Groenbeleids- en groenstructuurplan

Beleidskader

De gemeenteraad heeft in 2023 het Groenbeheerplan vastgesteld. In het groenbeheerplan is vastgelegd hoe de omvorming van het openbaar groen ter verhoging van de biodiversiteit, de leefbaarheid en het klimaatadaptiever maken van de openbare ruimte vormgegeven wordt. Er wordt gewerkt met een viertal groentypen met elk hun eigen onderhoudsniveau. Het groenbeheerplan 2023 bevat daarnaast ook een aantal beleidswijzigingen ten opzichte van het Groenbeleids- en groenstructuurplan uit 2011. Dat plan is nog steeds van toepassing met inachtneming van de wijzigingen uit het Groenbeheerplan 2023.

Ontwikkelingen

Voor het groenonderhoud is er een overeenkomst met Senzer. Zowel Senzer als de gemeente Laarbeek lopen tegen een aantal knelpunten aan m.b.t. het groenonderhoud en de gemaakte afspraken. De overeenkomst met Senzer loopt eind 2026 af. Het jaar 2026 wordt gebruikt om een nieuwe overeenkomst voor het groenonderhoud voor te bereiden en te bepalen welke rol Senzer daarin gaat vervullen. Per 1 januari 2027 moet er een nieuw onderhoudscontract zijn.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	1.431	1.436
Dotatie aan voorziening		

Openbare verlichting

Beleidskader

Op 7 december 2018 stelde de gemeenteraad het 'Beleidsplan Licht in de Openbare Ruimte' vast. Dit plan belicht de totale openbare ruimte, niet alleen de openbare verlichting maar ook de verlichting van bedrijven, monumenten en dergelijke. Gekozen is om de openbare verlichting binnen een planperiode van 12 jaar te verduurzamen en daarmee uiting te geven aan de ambities die Laarbeek heeft op het gebied van duurzaamheid. Elk jaar wordt een investeringsplan opgesteld.

Ontwikkelingen

Ook in 2025 werd een deel van de bestaande openbare verlichting vervangen door LED. In 2026 wordt het beleidsplan herzien.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	449	425
Dotatie aan voorziening		

Riolering

Beleidskader

Op 7 oktober 2025 stelde het college het 'Water- en rioleringsprogramma Laarbeek 2025-2029' vast. Dit Wrp geeft aan hoe de gemeente Laarbeek de wettelijke taken uitvoert voor de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater. Om de kosten en baten op elkaar af te stemmen is een doorrekening gemaakt voor een periode van 80 jaar. Hieruit blijkt dat de komende 4 jaar een jaarlijkse tariefstijging van de rioolheffing nodig is van € 7, aangevuld met een compensatie voor de inflatie.

Ontwikkelingen

In 2025 werd het Water- en rioleringsprogramma vastgesteld. Onder de omgevingswet is het de bedoeling programma's periodiek te actualiseren. Insteek bij het Wrp is het kostendeckingsplan om de 2 jaar te herzien en het programma zelf om de 4 jaar te herzien.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	1.940	1.578
Dotatie aan voorziening	-272	266

Speelplekken

Beleidskader

Het 'Speelruimteplan gemeente Laarbeek 2021' ziet toe op het structureel aanpassen en vervangen van speelplekken in Laarbeek binnen een tijdsbestek van 20 jaar.

Ontwikkelingen

In 2025 werd het speelveld op de Ratel in Beek en Donk gerenoveerd. Voor 2026 staat de renovatie van de speelplek op de Julianalaan te Aarle-Rixtel op de planning, in samenwerking met de Stichting Speelplezier Aarle-Rixtel.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	27	41
Dotatie aan voorziening	56	56

Waterbeheer

Beleidskader

Op 24 juni 2021 stelde de gemeenteraad het 'Waterbeheerplan 2021' vast. Dit plan beschrijft op welke wijze de gemeente Laarbeek de waterrelementen zodanig beheert dat er geen ongewenste verdroging of vernatting plaatsvindt. Daarmee wordt zorggedragen voor een veilig en duurzaam waterbeheer en worden overlastsituaties tot een minimum beperkt.

Ontwikkelingen

In 2026 wordt het waterbeheerplan herzien.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	-84	-83
Dotatie aan voorziening	168	168

Wegenbeleid

Beleidskader

Het 'Wegenbeleid gemeente Laarbeek 2024' werd op 12 oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beleid vormt de basis voor de wijze waarop het verhardingenbeheer in de gemeente Laarbeek wordt uitgevoerd. Bij het vastgestelde kwaliteitsniveau B (Basis) worden de wegen 'heel en veilig' onderhouden, volgens de landelijke standaard. Gelijkzeitig werden de financiële middelen beschikbaar gesteld om de verhardingen op het vastgestelde kwaliteitsniveau te houden.

Ontwikkelingen

In 2025 werd een door raad en college vastgesteld uitvoeringsprogramma gerealiseerd.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	630	696
Dotatie aan voorziening	1.327	1.327

Financiering

De paragraaf Financiering heeft betrekking op de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende middelen beschikbaar zijn zodat de gemeente aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiervoor worden indien nodig kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen, garanties en het beheersen van financiële risico's.

Beleidsvoornemens risicobeheer van de financieringsportefeuille

Om de financiële risico's zo goed mogelijk te beheersen, is het belangrijk om aandacht te schenken aan de kwalitatieve ontwikkeling van de treasuryfunctie. Als gevolg van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) worden door gemeenten een 2-tal instrumenten toegepast:

1. Treasurystatuut;
2. Paragraaf financiering.

Treasurystatuut

Hierin wordt een nadere invulling gegeven aan het wettelijk kader. Het statuut bevat de beleidsuitgangspunten voor het uitvoeren van de treasuryfunctie.

De volgende regelgeving heeft betrekking op de financieringsfunctie van de gemeente:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).
- Ministeriële regeling 'Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden' (Ruddo).
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden.

Paragraaf financiering

Deze paragraaf wordt opgenomen in zowel de begroting als de rekening en biedt hiermee informatie over de uitvoering van treasurytaken. Het Rijk heeft de kasgeldlimiet, renterisiconorm en een drempelbedrag schatkistbankieren ingesteld om financiële risico's in te perken die te maken hebben met herfinanciering van leningen. Deze drie elementen lichten wij in de volgende alinea's nader toe.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan wat het maximale bedrag is dat onze gemeente aan korte financieringsmiddelen (looptijd < 1 jaar) mag aantrekken. De kasgeldlimiet 2025 bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal, dus 8,5% van ± € 70,4 miljoen is ± € 6,0 miljoen.

Kortdurende overschrijdingen zijn toegestaan. Echter zodra in drie opeenvolgende kwartalen een overschrijding ontstaat, moeten wij tijdig een verbeterplan presenteren aan de provincie als toezichthouder.

In 2025 is de kasgeldlimiet in geen enkel kwartaal overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan welk deel van de langlopende geldleningen afgelost mag worden. De renterisiconorm 2025 bedraagt 20% van het begrotingstotaal, dus 20% van ± € 70,4 miljoen is ± € 14,1 miljoen. In 2025 hebben wij een bedrag van ± € 2,1 miljoen afgelost en hierdoor is de renterisiconorm niet overschreden.

Drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag schatkistbankieren 2025 bedraagt 2% van het begrotingstotaal, dus 2% van ± € 70,4 miljoen is ± € 1,4 miljoen. Het drempelbedrag schatkistbankieren is in geen enkel kwartaal in 2025 overschreden.

Rentelasten, renteresultaat & verdeling rentekosten

In onderstaande tabel presenteren wij de rentekosten en de doorbelasting daarvan. In het overzicht hebben wij zowel de begrote verdeling als de werkelijke verdeling opgenomen.

bedragen x € 1.000

	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Externe rentelasten over de korte en lange financiering			
- korte financiering (looptijd tot 1 jaar)	13	0	-1
- lange financiering (looptijd vanaf 1 jaar)	172	131	139
Rentelasten	185	131	138
De externe rentebaten over de korte en lange financiering			
- korte financiering (looptijd tot 1 jaar)	-331	-76	-237
- lange financiering (looptijd vanaf 1 jaar)	-10	0	-8
Rentebaten	-341	-76	-245
Saldo rentelasten en rentebaten	-156	55	-107
Rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-29	-27	0
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0
Rentebaat van doorverstrekte leningen als daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-29	-27	0

Rente over eigen vermogen	0	0	0
Rente over voorzieningen	55	52	67
Rentetoerekening eigen vermogen en voorzieningen	55	52	67
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-130	80	-40
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0	77	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-130	3	-40
	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Wijze waarop rente wordt toegerekend:

De verdeling van de rentekosten is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Voor de rentetoerekening aan de activa wordt volgens de Financiële verordening van de gemeente Laarbeek een vast rentepercentage toegepast. Bij het bepalen van de hoogte van het percentage is een berekening van de renteomslag gemaakt. Het tarief 2025 bedroeg bij de begroting 0,13%. Nacalculatie laat een percentage zien van +/- 0,06%. Aangezien de afwijking van de rentelasten (begroting versus werkelijk) meer is geweest dan 25% moet in de jaarrekening het nacaalculatorisch percentage worden toegepast. Echter een negatief rentepercentage mag niet worden toegepast, dus wordt in de werkelijkheid een renteomslag gehanteerd van 0%.
- Met betrekking tot de rentetoerekening over de boekwaarden van de grondexploitatie wordt met ingang van 2025 geen apart rentepercentage berekend en toegerekend maar geldt hiervoor eveneens de berekende renteomslag. Ook hier geldt dat een negatief rentepercentage niet mag worden toegepast, dus wordt ook hier in de werkelijkheid een renteomslag gehanteerd van 0%.
- Over de reserves en voorzieningen (=interne financieringsmiddelen) wordt géén rente toegerekend, behoudens één voorziening die gewaardeerd is tegen contante waarde. Bij deze voorziening passen wij een rentedotatie toe van jaarlijks 3%. Het betreft de voorziening Pensioen- en wachtgeldverplichtingen voormalige bestuurders.

Financieringsbehoefte

In de programmabegroting 2025 is aandacht besteed aan de financieringsbehoefte van onze gemeente. Het zou een verbetering zijn als meer aandacht is aan het samenstellen van een liquiditeitsbegroting om de financieringsbehoefte beter in beeld te krijgen. In het dienstjaar 2025 is geen directe noodzaak geweest tot het aantrekken van vaste financieringsmiddelen (looptijd langer dan 1 jaar). Ook zijn in 2025 geen kasgeldleningen (looptijd korter dan 1 jaar) aangetrokken. Het is daarom niet direct noodzakelijk gebleken om een uitgebreide liquiditeitsbegroting op te stellen.

Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

Onze gemeente staat midden in een samenleving die voortdurend verandert. Inwoners, partners en collega's verwachten een organisatie die meebeweegt, blijft leren en zich blijft ontwikkelen. Organisatieontwikkeling helpt ons daarbij. Het gaat over hoe we samenwerken, hoe we ons werk organiseren en hoe we inspelen op nieuwe opgaven en uitdagingen.

We werken continu aan het verbeteren van onze organisatie. Niet omdat het niet goed gaat, maar omdat het altijd beter kan. Kleine verbeteringen in onze manier van werken kunnen een groot verschil maken voor onze dienstverlening, ons werkplezier en onze impact voor de dorpen en hun inwoners. Organisatieontwikkeling is daarom geen eenmalig project, maar een doorlopend proces waarin iedere collega vanuit zijn of haar rol bijdraagt.

Onze organisatie werkt vanuit een heldere missie en visie, ondersteund door kernwaarden en vertaald naar concrete organisatie-doelen. Samen vormen zij het fundament van onze strategie. Daarnaast stelt het MT jaarlijks een aantal focuspunten vast: onderwerpen waar we in dat jaar extra aandacht aan geven.

Voor 2025 waren dit de volgende focuspunten plus bijbehorende acties:

Leiderschapontwikkeling

Sinds 2023 vervullen coördinatoren hun rol en volgden zij in 2025 een ontwikkeltraject. Dit heeft geleid tot sterkere samenwerking, meer duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden en meer aandacht voor prioritering en focus;

Er is binnen de organisatie een teamenergiemeting en een effectmeting uitgevoerd. De teamenergiemeting geeft inzicht in de energie en samenwerking binnen teams, terwijl de effectmeting laat zien in hoeverre we onze organisatie-doelen realiseren. De resultaten van de effectmeting laten zien dat we als organisatie duidelijke stappen vooruitzetten: op veel onderwerpen scoren we inmiddels een 7 of hoger. Daarmee is de basis voor deze onderdelen op orde en voldoen we aan de ambitie die het MT heeft uitgesproken. De uitkomsten van de teamenergiemeting worden gebruikt als input voor verdere teamontwikkeling.

Projectmatig werken (PMW)

Een projectgroep heeft samen met externe procesbegeleiders het Laarbeeks model voor projectmatig werken (PMW) binnen de organisatie geïntroduceerd. Hierdoor is de aandacht voor en bewustwording van projectmatig werken toegenomen en is er meer duidelijkheid ontstaan over rollen en verantwoordelijkheden binnen projecten. Ook zijn we gestart met capaciteitsplanning. De introductie van het Laarbeeks model PMW is inmiddels afgerond; de verdere verandering wordt voortgezet door de projectgroep.

Sterk samenspel

We hebben verder gewerkt aan een sterk samenspel tussen bestuur en ambtelijke organisatie en tussen teams. Dit deden we onder andere via informele lunchbijeenkomsten tussen college en MT en gesprekken tussen MT en coördinatoren. Deze bijeenkomsten hebben bijgedragen aan laagdrempeliger contact, meer duidelijkheid over rollen en verwachtingen en een groter bewustzijn binnen teams om elkaar actief op te zoeken en samen te werken.

Visie op dienstverlening

Er is een programma Dienstverlening vastgesteld. Hiermee werken we planmatig aan het verbeteren van onze (digitale) dienstverlening, onder andere in reactie op nieuwe wettelijke taken, zoals de Wet open overheid, en technologische ontwikkelingen zoals de vervanging van ons zaakstelsel.

Dienstverlening

Laarbeeek is een betrouwbare, moderne dienstverlenende gemeente. De ontwikkelingen van dienstverlening, zowel op digitaal gebied (o.a. Cloud, AI, robotisering) als op wettelijk gebied (o.a. Wet Open Overheid, Wet digitale overheid, Wet digitale toegankelijkheid), gaan onverminderd snel vooruit. We zetten alle zellen bij om als gemeente in deze ontwikkelingen mee te kunnen en gaan. We zijn daarin slimme volgers en leren graag van wat grotere gemeenten en de VNG ontwikkelen en innoveren op het gebied van dienstverlening.

We zijn een betrouwbare en moderne dienstverlenende gemeente. De ontwikkelingen in dienstverlening, zowel digitaal (zoals cloudoplossingen, AI en robotisering) als wettelijk (onder meer de Wet open overheid, Wet digitale overheid en Wet digitale toegankelijkheid), blijven zich snel opvolgen. Als gemeente bewegen we hierin mee. We positioneren ons als slimme volger en maken gebruik van kennis en innovaties die onder meer door grotere gemeenten en de VNG worden ontwikkeld.

In 2025 heeft de gemeente verdere ontwikkeling gegeven aan de dienstverlening. Nieuwe wetgeving en de vervanging van systemen, zoals het zaakstelsel, maken dat onze processen en werkwijzen continu in beweging zijn. In datzelfde jaar is het Programma Dienstverlening vastgesteld, waarin onze herijkte ambitie voor (digitale) dienstverlening is verankerd. Dit programma biedt richting aan zowel inwoners als medewerkers.

De structurele metingen die nodig zijn om deze ambitie te volgen en tijdig bij te sturen, worden in 2026 uitgezet. Op basis van het programma wordt in 2026 ook het uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgevoerd, waarmee de volgende fase van verbetering van de dienstverlening start.

Informatisering & Automatisering

Informatievoorziening

Een goede informatievoorziening is van belang om een gedegen en continu niveau van dienstverlening te bieden. Er zijn steeds veranderende wetgevingen en trends of ontwikkelingen volgen elkaar in een sneltreinvaart op. Deze zijn van invloed op onze (digitale) informatievoorziening.

Met vijf ontwikkelijnen servicedesk, beheer van systeem- en netwerkbeheer, ontwikkelen informatiemanagement en functioneel beheer en digitale vaardigheden werken we aan een toekomstgerichte ICT-dienstverlening. In 2025 zijn de volgende resultaten bereikt:

- Uitbesteding systeem- en netwerkbeheer
 - In 2025 is ingezet op het vereenvoudigen van het ICT-landschap, waaronder de uitfasering van Citrix.
 - Verschillende applicaties zijn gemigreerd van on-premise naar SaaS zoals de BAG- en financiële applicatie.
- Ontwikkeling functioneel beheer

Het adviestraject voor de doorontwikkeling van functioneel beheer is in 2025 afgerond. In 2025 is gestart met de gefaseerde uitvoering van dit advies, gericht op het versterken van de rol en positionering van functioneel beheerders.
- Ontwikkelen informatiemanagement
 - In 2025 is een start gemaakt met het in kaart brengen van de informatie-architectuur als basis voor verdere ontwikkeling van informatiemanagement.
 - De implementatie van het dienstverleningsplatform PodiumD is gestart, ter vervanging van de e-Suite en ter verbetering van de aansluiting op de gemeentelijke dienstverlening.
- Toekomstbestendige servicedesk

Door de herinrichting van ticketsysteem voor meldingen en serviceverzoeken is het werk voor de servicedesk overzichtelijker geworden, zijn verantwoordelijkheden duidelijker belegd en zijn verbeteringen doorgevoerd in het in- en uitdienstproces.
- Digitale vaardigheden

In 2025 is bij de implementatie en vervanging van applicaties nadrukkelijk aandacht besteed aan de gebruikersorganisatie, door medewerkers actief te betrekken bij projecten, hen te laten meedenken en uitgebreid te laten testen, en hen te ondersteunen in het gebruik van de nieuwe of gewijzigde systemen.

Informatiebeveiliging en privacy

In 2025 hebben we verder gewerkt aan de bewustwording rondom informatiebeveiliging en privacy. De Privacy Officer en Functionaris Gegevensbescherming hebben de organisatie actief gestimuleerd om privacyregels na te leven. We hebben voorbereidingen getroffen om in 2026 een e-learningprogramma voor medewerkers in te voeren.

De vereenvoudiging van het ICT-landschap in 2025 heeft bijgedragen aan meer inzicht. Beveiligingsrisico's zijn eenvoudiger te identificeren, waardoor passende maatregelen beter kunnen worden genomen. We zijn verder bezig geweest om ons voor te bereiden op de invoering van de Cyberbeveiligingswet die vermoedelijk in 2026 in gaat. De audits binnen de verschillende disciplines (ENSIA, Digid, WPG) zijn uitgevoerd.

Informatie- en archiefbeheer

In 2025 is verder gewerkt aan de verbetering van het informatie- en archiefbeheer. De kwaliteitscontroles zijn geëvalueerd en verder ingebed in de werkwijze. Ook is gestart met het beter in beeld brengen van het informatiebeheer binnen taakapplicaties, inclusief de bijbehorende risico's en benodigde beheerafspraken. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de overgang naar een nieuw zaakstelsel binnen Dimpact. Verder is gewerkt aan de duurzame toegankelijkheid van te bewaren informatie en aan het wegwerken van achterstanden in de vernietiging.

Gegevensbeheer

We zijn bezig geweest met het actueel en betrouwbaar houden van de gegevens uit de Basisregistraties BAG, BGT, BRO en BRK-PB. Dit geldt ook voor de gekoppelde registraties zoals de WOZ en beheer openbare ruimte. De gegevens zijn betrouwbaar voor intern- en extern gebruik. We hebben in 2025 een start gemaakt om naast het beheren van gegevens ook te kijken waar er behoefte van gegevens bestaat binnen de organisatie. We hebben in 2025 een aanbesteding afgerond om een geo-applicatie in te richten die ons daarbij kan ondersteunen. Die wordt in 2026 in gebruik genomen.

Rechtmatigheid

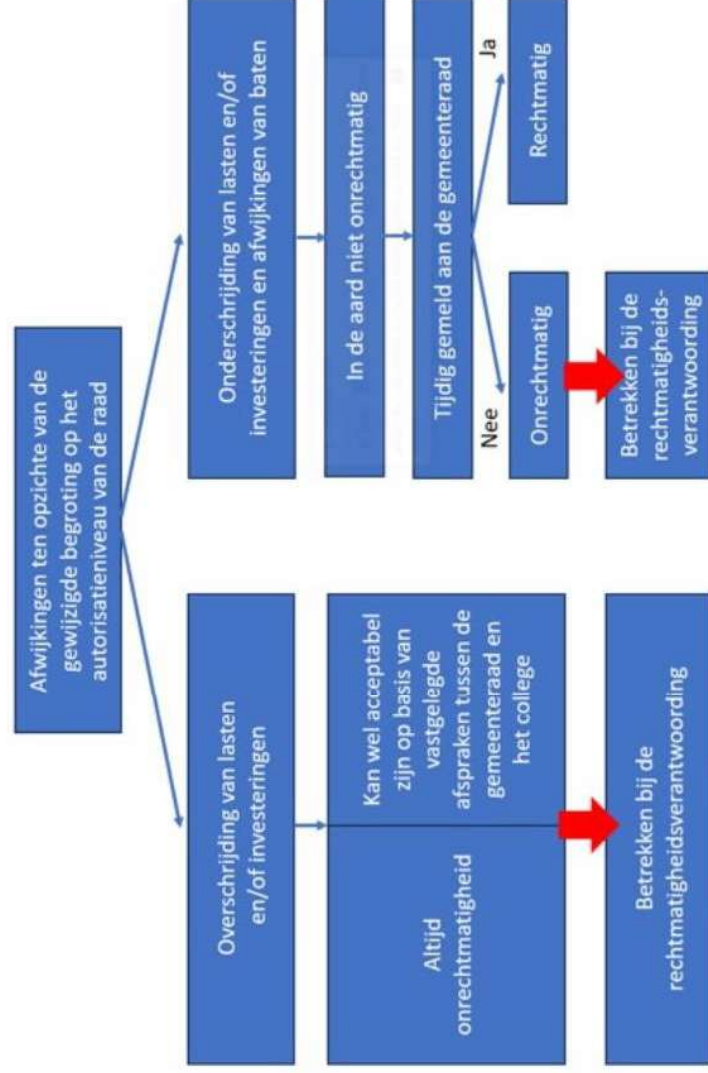
De rechtmatigheidsverantwoording is in 2025 aangepast. De financiële verordening en het controleprotocol zijn geactualiseerd en ook is de rechtmatigheidsgrens aangepast. In december 2025 is hierover door de gemeenteraad besloten.

Het Bado is in 2025 definitief gewijzigd. Daarmee is de rechtmatigheidsverantwoording ook verankerd in wet- en regelgeving. Naast de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zijn ook de volgende zaken aangepast:

De grondslag voor de berekening van de verantwoordingsgrens (en de goedkeuringstolerantie van de accountant) is vanaf 2025 de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves. Tot en met 2024 telden de toevoegingen aan reserves mee.

Het onderscheid tussen fouten en onzekerheden is in de weging van het accountantsoordeel vervallen. In plaats van de eerdere grens van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden geldt vanaf 2025 één grens: 2% voor het totaal van de fouten en onzekerheden. De 2%-grens wordt ook gehanteerd voor de rechtmatigheidsverantwoording.

De verantwoordingsgrens en de goedkeuringstolerantie van de accountant zijn vanaf 2025 gemaximeerd op 2% (voor de rechtmatigheidsverantwoording was dit 3% en voor de accountantscontrole was dit 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden).

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1,6 miljoen. De rapportage tolerantie is € 150.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 0,46 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1,6 miljoen.

Begrotingscriterium	X € 1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's	0,0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0,0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0,0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	0,0
Totaal begrotingsonrechtigheden	0,0
4. Totaal van de begrotingsonrechtigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduïd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet acceptabele begrotingsonrechtigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0,0
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	0,46
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	0,0

Totaal onrechtmatigheden	0,46
Waarvan acceptabel	0,0
Waarvan niet-acceptabel	0,46

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium:

Er zijn geen afwijkingen op programmaniveau geconstateerd die de grens van € 150.000 overschrijden.

Voorwaardencriterium:

Ten aanzien van het voorwaardencriteria komen uit de interne controlewerkzaamheden 7 bevindingen ten aanzien van onrechtmatige inkoop en aanbestedingen. 2 bevindingen waren er ook in 2024. Doordat de onrechtmatige overeenkomst ook nog doorliepen in 2025 is dit ook een bevinding voor 2025. Het betreft inkoop voor energie armoede waarvan de uitgaven voor 2025 € 46.419 betrof. Een nieuwe aanbesteding volgt in 2026 waardoor deze bevinding vanaf 2027 is opgelost. De tweede was het financieel pakket wat nog niet aanbesteed was hiervoor is in 2025 € 62.491 uitgegeven. De aanbesteding heeft in 2025 plaats gevonden met ingang vanaf 2026. Hierdoor is vanaf 2026 deze bevinding opgelost.

Verder is er 1 overeenkomst geconstateerd (al in het boekjaar 2024) die aanbesteed had moeten worden maar wegens specifieke vereiste en niet of nauwelijks andere aanbieders is deze opdracht onderhands aanbesteed. Deze wordt aangemerkt als onrechtmatig. De uitgaven hiervoor in 2025 waren € 66.299.

Er waren ook 3 bevindingen waarbij er geen nieuwe overeenkomsten waren. Dus de contracten waren afgelopen maar een nieuwe aanbesteding had nog niet plaats gevonden. De dienstverlening is wel doorgegaan maar deze uitgaven zijn onrechtmatig. Dit betreft in 2025 € 52.949, € 82.521 en € 95.213. Deze bevindingen worden opgelost in het boekjaar 2026.

Tot slot is er 1 aanbesteding niet verricht die te maken heeft met een softwarepakket die gekoppeld is aan het financiële pakket. Doordat het niet wenselijk is een aanbesteding op te starten en nog niet weet wat het financiële pakket wordt is er geen aanbesteding opgestart. Een nieuwe aanbesteding is eind 2025 / begin 2026 verricht nadat bekend is geworden wat de uitkomst van de aanbesteding van het financiële pakket was. Hierdoor was er voor 2025 geen geldige overeenkomst. Hierdoor waren de uitgaven in 2025 ad € 53.717 onrechtmatig.

Totaal zijn er aan bevindingen ten aanzien van onrechtmatige inkoop en aanbestedingen € 459.609 wat is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Planning & Control

In 2025 zag de planning- en controlcyclus er als volgt uit:

Planning en controlcyclus		
Jaarrekening 2024	3-7-2025	Raadsbesluit
Kademota 2026	3-7-2025	Raadsbesluit
Financiële rapportage 2025	2-10-2025	Raadsbesluit
Begroting 2026	6-11-2025	Raadsbesluit
Budgetoverheveling 2025 naar 2026	18-12-2025	Raadsbesluit
Laatste begrotingswijziging van 2025 (slotwijziging)	18-12-2025	Raadsbesluit
Legesverordeningen 2026	18-12-2025	Raadsbesluit
Belastingverordeningen 2026	18-12-2025	Raadsbesluit

Personele sterkte & formatie

De uitdaging blijft om de organisatie toegerust te houden om opgaven en ambities op te kunnen blijven pakken. Door de krapte op de huidige arbeidsmarkt zijn goed en juist geschoorde medewerkers ook in 2025 moeilijk vindbaar. Daarnaast zijn specialistische functies lastig in te vullen, niet alleen voor een vaste aanstelling maar ook voor een tijdelijke invulling.

Met onze strategische HR-agenda is ingezet op aantrekkelijk werkgeverschap voor het behouden en aantrekken van medewerkers. Ook is ingezet op een nieuwe en moderne gespreksstructuur tussen medewerkers en leidinggevende, arbo- en verzuimbegeleiding en vitaliteit. Tot slot is er binnen de Peelgemeenten gewerkt met een regionale arbeidsmarktstrategie, waarin werving en selectie een belangrijk onderdeel vormen.

Binnen de intergemeentelijke samenwerking tussen de gemeenten Laarbeek en Gemert-Bakel is de volgende verdeling van teams gemaakt:

- Gemeente Gemert-Bakel: team ICT-I&A en team Personeelsadministratie (PSA)
- Gemeente Laarbeek: team Financieel Beheer, team Informatiebeleid en Privacy (IB&P), team HR

Medewerkers van de intergemeentelijke teams werken voor twee gemeenten en zijn in dienst volgens de verdeling.

Naast de bovenstaande samenwerking zijn werkzaamheden en taken uitbesteed aan verschillende verbonden partijen. Denk hierbij aan onder andere de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB), de BelastingSamenwerking Oost-Brabant (BSOB) en de Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten.

In bijlage 3 (Staat personele capaciteit) wordt een overzicht gepresenteerd van de personele formatie die inzicht geeft in de personele bezetting en de bijbehorende personeelslasten per organisatieonderdeel.

Verbonden partijen

Algemeen

De paragraaf over de verbonden partijen bevat ten minste (BBV, artikel 15):

- a. de visie op de beleidsvoornemens over verbonden partijen;
- b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 1. gemeenschappelijke regelingen;
 2. vennootschappen en coöperaties;
 3. stichtingen en verenigingen;
 4. overige verbonden partijen.
- c. de lijst van verbonden partijen.

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:

- a. de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen en vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e. de eventuele risico's van een verbonden partij waar geen maatregelen voor getroffen zijn door de gemeente en die van materiële betekenis kunnen zijn op de financiële positie van de gemeente.

Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is in artikel 1 lid b BBV als volgt gedefinieerd: 'Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft'.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan (artikel 1 lid d BBV): 'Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.'

Onder financieel belang wordt verstaan (artikel 1 lid c BBV): 'een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.'

Hieronder presenteren wij een overzicht van publiek- en privaatrechtelijke rechtspersonen waarin onze gemeente participeert, die begrepen kunnen worden onder de noemer verbonden partijen.

Visie op de beleidsvoornemens

Het inzichtelijk maken van de verbonden partijen is om twee redenen van belang. De eerste reden is dat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. De gemeente geeft een mandaat aan de verbonden partij. De tweede reden betreft de kosten, het budgettaire beslag en de financiële risico's, die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Het aangaan van banden met verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbindingen met derden zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. De huidige verbonden partijen hebben allemaal een historische bestaansgrond. Bij nieuwe deelnemingen zullen we bij de besluitvorming door de raad de publieke taak expliciet aan de orde stellen op grond van visie en doelstellingen van de deelneming.

Mutaties

Nieuwe verbonden partij	Einde verbonden partij	Toelichting
Eind 2025 is de GR 10 voor de jeugd opgericht. Op dit moment zijn nog niet meer gegevens bekend om de onderstaande tabel met toelichting te vullen. Dit zal verricht worden vanaf de begroting 2027.		

Om het inzicht in de verbonden partijen te bevorderen schrijft het BBV een indeling voor. De onderstaande tabel geeft inzicht in de aantallen verbonden partijen per soort. Na deze tabel wordt per verbintenis gedetailleerde informatie gepresenteerd.

Soort verbintenis	Aantal verbonden partijen
Gemeenschappelijke regelingen	9
Vennootschappen en coöperaties	3
Stichtingen en verenigingen	3
Overige verbonden partijen	1

Gemeenschappelijke regeling

Belasting samenwerking Oost-Brabant (BSOB)		bedragen x € 1.000
Naam		
Partners	Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, gemeente Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Maashorst, Oss, Someren	
Openbaar belang	Binnen het werkveld heffingen en WOZ meerwaarde creëren in termen van kwaliteitsverbetering, verbetering van de dienstverlening aan inwoners, vermindering van kwetsbaarheden en besparing op uitvoeringskosten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	1.212	
Eigen Vermogen 31-12-2025	690	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	19.546 (waaronder 17.716 nog af te dragen ontvangsten)	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	21.209 (waaronder 19.588 nog af te dragen ontvangsten)	
Resultaat 2025	-51	
Bijdrage Laarbeek	483 (excl. BTW)	
Risico's	• Toename WOZ-bezwaren en daardoor toename van personele inzet en proceskostenvergoedingen. • Personeel (risico van uitval en van onvoldoende beschikbaarheid nieuwe medewerkers). • Beschikbaarheid ICT-structuur en voldoende niveau van gegevensbescherming.	
Ontwikkeling	• Doorontwikkeling van de organisatie, gericht op professionalisering, organisatiecultuur, digitalisering en efficiencyverhoging. • In 2025 zijn verbetervoorstellen rondom de bestuursstructuur uitwerkt. Dit krijgt een vervolg in 2026. • Verdere automatisering, bijvoorbeeld in verwerking van secundaire objectkenmerken. • Ontwikkeling van ICT-structuur ter verbetering van prestaties van applicaties, implementatie van incidentenbeheer en verbetering van gegevensbeheer richting volwassenheidsniveau 4.	

Naam	Blink	bedragen x € 1.000
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen, Someren, Son en Breugel	
Openbaar belang	Het in regionaal verband op professionele wijze zorgdragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van de inzameling, sortering, vermarkting en (eind)verwerking van (grondstoffen in) grof en fijn huishoudelijke afvalstoffen en op verzoek de gladheidsbestrijding en de reiniging van de openbare ruimte van de deelnemende gemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	0	
Eigen Vermogen 31-12-2025	Nog niet bekend	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	11.570	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	Nog niet bekend	
Resultaat 2025	0	
Bijdrage Laarbeek	1.970	
Risico's	De inrichting van Blink maakt dat alle dienstverlening via doorbelasting op de deelnemende gemeenten wordt afgewikkeld. - Benodigde organisatieontwikkeling (strategisch traject Blink) - Het schommelen van verwerkings- en opbrengsttarieven - Aanlevering van hoeveelheid tonnages in de huis-aan-huisinzameling en milieustraten - Huisvesting Blink	
Ontwikkeling	Diverse ontwikkelingen blijven de komende jaren merkbaar van invloed: - Toenemende omvang dienstverlening Blink - Verdere professionalisering van de bedrijfsvoering - Toename kosten voor lonen (marktconform maken van inschaling van uitvoerend personeel om de continuïteit van dienstverlening te borgen) - Inkoop, inhuur en inflatie - Verhoging olie- en brandstofprijzen - Verduurzamen inzamelvoertuigen - Huisvesting Blink	

Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten		bedragen x € 1.000
Naam		
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel en Someren	
Openbaar belang	Uitvoering van gemeentelijke taken op het terrein van Wmo, Jeugd, BMS en Inburgering ten behoeve van de deelnemende gemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente levert twee bestuursleden voor het Algemeen Bestuur en één bestuurslid voor het Dagelijks Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	1.196	
Eigen Vermogen 31-12-2025	2.022	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	21.378	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	23.812	
Resultaat 2025	360	
Bijdrage Laarbeek	Totaal: 3.436 - Wmo: 1.005 - Jeugd: 1.766 - BMS: 472 - Inburgering: 193	
Risico's	In februari 2024 heeft het Algemeen Bestuur van de GR Peelgemeenten besloten om, op basis van een nieuwe risico inschatting, het minimum van de algemene reserve te bepalen op € 600.000 en het maximum op € 1.200.000. Het totaal berekende risicobedrag is € 600.000. De beschikbare weerstandscapaciteit (de algemene reserve) is per 31-12-2025 € 556.149. Dit levert een ratio op van 0,9 en is daarmee lager dan de norm (het minimum) van 1. Het verschil van afgerond € 44.000 vormt een risico voor de deelnemende gemeenten. Bij de resultaatbestemming 2025 doet het Dagelijks Bestuur van GR Peelgemeenten daarom het voorstel om een storting in de algemene reserve te doen. De bijdrage van gemeente Laarbeek betreft 22,1% van de totale gemeentelijke bijdragen. In onze paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is daarom een risico van € 44.000 opgenomen. De risico's van de GR Peelgemeenten zijn beperkt omdat het een uitvoeringsorganisatie is. In haar jaarrekening 2025 benoemt de GR Peelgemeenten diverse risico's. De twee grootste risico's zijn ziekteverzuim en beveiliging van data/privacy.	

Ontwikkeling	De beweging naar een grootschalige transformatie van de zorg en het sociaal domein is in gang gezet en zal de komende jaren verder gestalte krijgen. GR Peelgemeenten trekt hierin samen op met gemeenten, zorgorganisaties, huisartsen, welzijn en het voorliggend veld in de regio. Samen hebben deze organisaties in 2025 gewerkt aan de opgave om zoveel als mogelijk passende zorg te bieden, met als doel minder specialistische zorg en alleen voor diegenen die het echt nodig hebben. Daarnaast heeft GR Peelgemeenten een start gemaakt met de beweging van transformatie van het sociaal domein, waarin de gebiedsteams én de regionale aanpak verder doorontwikkeld worden. Een steeds belangrijker onderdeel van de transformatie is het voorliggend veld, omdat eigen regie en zingeving en zelf- en samenredzaamheid in de toekomst steeds meer noodzakelijk worden.
--------------	--

GGD Brabant Zuidoost		bedragen x € 1.000
Naam		
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Openbaar belang	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het algemeen bestuur en één zetel in het dagelijks bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	7.746 (bron: concept jaarstukken 2025 GGD per 11 februari 2026)	
Eigen Vermogen 31-12-2025	9.439 (bron: concept jaarstukken 2025 GGD per 11 februari 2026)	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	29.551 (bron: concept jaarstukken 2025 GGD per 11 februari 2026)	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	29.987 (bron: concept jaarstukken 2025 GGD per 11 februari 2026)	
Resultaat 2025	2.180	
Bijdrage Laarbeek	1.024	
Risico's	GGD heeft actief risicomanagement ontwikkeld, waarbij periodiek aandacht wordt geschonken aan de ontwikkeling in de risico's. De belangrijkste risico's die genoemd worden in de jaarrekening zijn: - Stijging van de kosten - Onvoldoende budget - Uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering - Extra kosten door organisatieontwikkeling - Extra kosten door verandering taakuitvoering - Extra kosten door afname van markttaken - Beveiliging en (onder-) verzekering - Verbonden partijen	

Ontwikkeling	De belangrijkste ontwikkelingen waar de GGD in 2025 mee te maken heeft gekregen zijn: - Doorontwikkeling van de regionale en landelijke beleidskaders (GALA/IZA en regionaden) - Heroriëntatie op het takenpakket van de GGD in het licht van de schaa sprong en toekomstig ravijnjaar - Verdere vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg (Generatie Gezond) - Start en uitwerking van de vaccinatievoorziening 0-100 jaar - Structurele versterking informatieveiligheid, informatiehuishouding en NEN 7510 - Realisatie en borging van kwaliteits- en informatiebeheersystemen (o.a. KIDO, KMA) - Start van meerdere strategische organisatie- en HR-programma's (o.a. leiderschapson twikkeling, 'Gezond Voorop') - Voorbereidingen van nieuwe meerjarige beleidsvisie 2026-2030 - Versterking van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid - Organisatiebrede bijdrage aan landelijke positionering en datagedreven werken - Verder professionalisering van forensische geneeskunde (Centrummodel)
--------------	---

Metropool Regio Eindhoven		<i>bedragen x € 1.000</i>
Naam		
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Openbaar belang	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropool Regio Eindhoven.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	20.597	
Eigen Vermogen 31-12-2025	21.952	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	21.827	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	62.687	
Resultaat 2025	84	
Bijdrage Laarbeek	Bestaat uit € 129.472 regionale opgave, € 84.834 brainport development, € 58.453 stimuleringsfonds en € 119.514 RHCE voor in totaal € 392.274 aan gemeentelijke bijdrage in 2025.	
Risico's	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Ook is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. Naast het risico van hogere kosten door inhuur (€ 250K) bij de projecten die gesubsidieerd worden door subsidies is ook het risico voor de overdracht van Gulbergen aan de provincie Noord-Brabant opnieuw berekend. In 2030 schatten we het risico voor de 21 gemeenten in voor een bedrag van € 2.500.000. Daarnaast een specifiek risico vanuit ons als gemeente (ook opgenomen in de risicoparagraaf) dat door de schaaflsprong er een hogere bijdrage aan de MRE / hogere kosten voor de gemeenten zullen zijn voor diverse projecten, cofinanciering en uitdagingen.	

Ontwikkeling	Algemeen In 2025 heeft de MRE gewerkt aan het werkprogramma 'Focus op realisatie', dat nog doorloopt tot en met 2026 op basis van de huidige Regionale Agenda 2023-2026. De nadruk lag op de uitvoering van de vijf hoofdgaven Ruimte & Wonen, Mobiliteit, Economie, Energietransitie en Landelijk Gebied. Dit inclusief de afspraken tussen Rijk en Regio in het kader van het convenant Beethoven (en de eerdere Brainportdeal). Daarnaast zijn in 2025 de voorbereidingen getroffen voor de inrichting van het Realisatiebedrijf (per 1/1/26) en de BV Fondsbeheer (medio 2026). Dienst Metropoolregio Eindhoven De volgende resultaten zijn o.a. bereikt: Het Werkprogramma 2025 is grotendeels beleidsmatig uitgevoerd volgens planning. De eerste beschikkingen in het kader van regeling Beethoven Wonen (GREX en VEX) voor in totaal ruim €40 miljoen en de verdere ontwikkeling van de grootschalige woningbouwlocaties (KnoopXL, HOV4) en aanwijzing van Helmond als grootschalige woningbouwlocatie. Het vastgestelde Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket MRE 2025 met 139 concrete maatregelen op het gebied van fiets, openbaar vervoer, spoor, hubs, auto en beleid gedrag. De vastgestelde Uitvoeringsagenda werklocaties en eerste uitgevoerde prioriteiten. De uitvoeringsstrategie Voorzieningen 1.0 op de domeinen Zorg & Welzijn, Onderwijs & Kinderopgaven, Sport en spel, Cultuur en Recreatief Groen. Het afgeronde onderzoek Actualisatie MIRT met voor de langere termijn zes gebiedsgerichte ontwikkelpaden; een bevestiging van de ruimtelijke koers van de regio en aanvullende randvoorwaarden voor een groei in balans voorzieningen, werklocaties, groene-blauwe verbindingen). De doorontwikkeling van het thema Landelijk Gebied met een vastgesteld programma 'Vitale Groene Leefomgeving'. Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) In 2025 voerde het RHCe primair zijn wettelijke taken voor toezicht, advies, beheer en publieke dienstverlening uit binnen de beschikbare capaciteit en vanuit de kaders zoals vastgelegd in de Archiefwet. De taken komen tot uiting in drie samenhangende publieksrechtelijke rollen: kennispartner, beheerder en publieke dienst. In 2025 werden ongeveer 300 toezicht- en adviesactiviteiten uitgevoerd en 397 meter analoog en 4,3 TB digitaal archief overgebracht. De uitvoering bleef binnen de beschikbare financiële kaders en in lijn met de begroting. De publieke dienstverlening bleef stabiel en intensief, met ruim 13.700 fysieke raadplegingen, meer dan 4.300 digitale contactmomenten en meer dan 1 miljoen paginaweergaven, waarmee de continuïteit en regionale bereikbaarheid van de archieven is gewaarborgd. Tegelijkertijd nam het aantal aanvragen voor digitale bouwdoSSIers toe, wat in de komende periode verder wordt meegenomen bij de doorontwikkeling van de processen. Gulbergen In 2025 is voor de voorgenomen verkoop van het noordelijk deel van het landgoed een openbare aanbestedingsprocedure in gang gezet, waarvan de uitkomst in het eerste kwartaal van 2026 wordt verwacht. Daarnaast is in 2025 de laatste hand gelegd aan het herziene nazorgplan van de voormalige stortplaats op het landgoed in verband met de overdracht aan de Provincie Noord-Brabant. Hierin is als overdrachtsdatum 2030 opgenomen.
---------------------	--

Naam		Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	bedragen x € 1.000
Partners		De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is een regionale uitvoeringsdienst voor de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant	
Openbaar belang		De Omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving.	
Bestuurlijke betrokkenheid		Het bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Onze gemeente heeft één zetel in zowel het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2025			4.183
Eigen Vermogen 31-12-2025			4.748
Vreemd Vermogen 1-1-2025			4.907
Vreemd Vermogen 31-12-2025			3.999
Resultaat 2025			592
Bijdrage Laarbeek			1.912
Risico's		Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2027 en jaarrekening 2025 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Deze inventarisatie in bijlage C bij de jaarrekening van de ODZOB. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's met de grootste potentiële impact € 1,5 miljoen bedraagt. De algemene reserve van de ODZOB bedraagt per ultimo 2025 € 2.000.000. Dat is gelijk aan de boven bandbreedte van de algemene reserve en voldoende ter afdekking van bovenstaande verwachtingswaarde van de risico's.	

Ontwikkeling	In 2025 is gestart met de uitvoering van de Meerjaren ontwikkelaanpak. Het is een investering in de doorontwikkeling van de ODZOB voor de periode 2025-2027. Hiermee is in 2025 een stap gezet van een beheersmatige organisatie naar ontwikkelorganisatie. De Meerjaren ontwikkelaanpak bestaat uit drie programmalijnen: Collectief programma, Regionaal Operationeel Kader en Bedrijfsvoering & organisatie. Daarnaast zijn in 2025 voorstellen gedaan om invulling te geven aan de aanbevelingen van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel en de door het Rijk, IPO, VNG, gemaakte Samenwerkingsafspraken. Uit tussentijdse rapportages is gebleken dat de ODZOB voldoet aan de robuustheidscriteria. In april 2026 wordt de eindbalans opgemaakt. Ook heeft de ODZOB de koers doorgezet om minder gebruik te maken van externe inhuur, dat zien we terug in de jaarcijfers 2025. We hopen deze trend door te zetten, echter wel steeds met oog voor de op ons afkomende ontwikkelingen. De stikstofproblematiek en alle (juridische) ontwikkelingen daaromtrent hebben invloed gehad op de cijfers 2025. Mogelijke effecten van de recente jurisprudentie voor de uitvoering van de VTH-taken worden in beeld gebracht, het is nog niet helemaal duidelijk welk effect deze ontwikkelingen in 2026 en de jaren daarna hebben.
--------------	--

Naam		Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030	bedragen x € 1.000
Partners		Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre	
Openbaar belang		Het doel van de samenwerking is het komen tot overeenstemming over het realiseren van projecten om de bereikbaarheid en leefbaarheid van de regio Zuidoost-Brabant, voor zover het grondgebied van partijen bevattend, te verbeteren.	
Bestuurlijke betrokkenheid		Periodiek bestuurlijk overleg door middel van: Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en Innovatie, Stuurgroep Bereikbaarheidsagenda, Bestuurlijk Subregionaal Overleg.	
Eigen Vermogen 1-1-2025		Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.	
Eigen Vermogen 31-12-2025		Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.	
Vreemd Vermogen 1-1-2025		Er is geen sprake van vreemd vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.	
Vreemd Vermogen 31-12-2025		Er is geen sprake van vreemd vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.	
Resultaat 2025		Niet van toepassing	
Bijdrage Laarbeek		Jaarlijks betalen we ongeveer € 70.000 aan de gemeente Helmond voor kosten van het programmateam en de regiobrede projecten.	
Risico's		Het samenwerkingsverband geeft geen inzage in de prominente risico's. Risico's zijn nog niet bekend, omdat de besluitvorming over het voorkeurs tracé voor snelfietsroute Gemert-Eindhoven nog moet plaats vinden.	
Ontwikkeling		In 2025 is er onder andere verder gewerkt aan de snelfietsroute Gemert-Eindhoven en de snelfietsroute Tilburg-Beek en Donk	

Naam		Senzer	bedragen x € 1.000
Partners		Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond en Someren	
Openbaar belang		Het vertrekpunt is dat iedereen meedoet naar vermogen. Dat meedoen is niet vrijblijvend, centraal staat dat dit moet gebeuren vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen. In de uitvoering is gekozen voor een integrale (sociaal domein brede) aanpak. Niet iedereen heeft voldoende eigen kracht en vermogens om mee te doen. Voor die mensen wordt binnen de mogelijkheden gezocht naar zoveel als mogelijk participeren in de maatschappij.	
Bestuurlijke betrokkenheid		Onze gemeente heeft twee zetels in het Algemeen Bestuur en één zetel in het Dagelijks Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2025		28.076	
Eigen Vermogen 31-12-2025		30.714	
Vreemd Vermogen 1-1-2025		23.098	
Vreemd Vermogen 31-12-2025		21.174	
Resultaat 2025		8.421	
Bijdrage Laarbeek		9.067	
Risico's		Alle risico's voor de uitvoering van de opdracht zijn afgedekt binnen Senzer, het rekeningresultaat is positief.	
Ontwikkeling		Geen bijzonderheden	

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost		bedragen x € 1.000
Naam		
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a. , Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Openbaar belang	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Het bestuur van VRBZO bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten en kent een Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de voorzitter. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening adviseren door de Commissie Financiën & Bedrijfsvoering waarin vertegenwoordigers van het bestuur, gemeentesecretarissen (2) en controllers van gemeenten (2) zitting hebben. Daarnaast zijn er 2 inhoudelijke commissies waarin onderwerpen met betrekking tot brandweerzorg en crisisbeheersing met enkele burgemeesters inhoudelijk worden voorgesproken.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	3.262 (excl. resultaat 2024)	
Eigen Vermogen 31-12-2025	5.789 (excl. resultaat 2025)	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	34.714, waarvan voorzieningen 3.974	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	31.768, waarvan voorzieningen 4.184	
Resultaat 2025	293	
Bijdrage Laarbeek	1.524	

Risico's	In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2025 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandscapaciteit benoemd. In de jaarstukken 2025 is deze paragraaf geactualiseerd. De belangrijkste risico's staan hieronder benoemd: - Huisvesting: huurlasten, gebruikersonderhoud en duurzaamheid - Kosten die voortvloeien t.b.v. bedrijfskritische continuïteit - Eigen risicodragers WW - Kosten grootschalige of langdurige crisis of incident - PTSS situaties Daarnaast loopt er nog een schadeclaim Aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag. Op basis van de laatste juridische stand van zaken schatten we het daadwerkelijk voordoen van het risico als zeer onwaarschijnlijk in. De huidige omvang van de algemene reserve is onvoldoende t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's. Het is echter niet reëel dat alle benoemde risico's zich gelijktijdig én in de geraamde omvang voordoen. Daarmee achten we het acceptabel dat niet alle risico's via de algemene reserve zijn afgedekt. Voor de uitvoering van bestuurlijke opdracht om te voldoen aan wet- en regelgeving wordt in 2025 de gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd. Om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027 te dempen, doen we in deze jaren een onttrekking uit de algemene reserve. Door deze onttrekkingen loopt de algemene reserve vrijwel leeg in 2027. De algemene reserve gebruiken we ook als weerstandsvermogen voor risico's. Dat betekent dat we mogelijk onvoldoende reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie.
----------	---

Ontwikkeling	Belangrijkste ontwikkelingen 2025: Bestuurlijke opdrachten: In april 2025 is bestuurlijke deelopdracht 1 en de bijhorende begrotingswijziging definitief vastgesteld door het bestuur. In de eerste helft van 2025 hebben we ons ingezet om de nieuwe formatie uit de deelopdracht 1 van de bestuurlijke opdracht zo snel mogelijk in te vullen. Vanuit de overtuiging dat alleen de basis van de veiligheidsregio op orde brengen niet voldoende is om de uitdagingen aan te kunnen is in het 1e kwartaal van 2025 een omgevingsanalyse opgesteld. Uit deze omgevingsanalyse zijn 4 thema's te onderscheiden die tijdens de bestuursconferentie op in juni 2025 zijn verkend en doorleefd. Het betreffen de volgende strategische thema's, waarmee we verder gaan om het beleidsplan 2027-2030 en de strategische visie (waarin we een doorkijk geven naar 2040) vorm te geven: klimaatveiligheid, weerbaarheid, schaa sprong en complexe infrastructuur en technologie, informatie en innovatie. We formuleerden op basis van deze thema's een strategische visie voor VRBZO. Veel van deze thema's en uitdagingen gaan de komende tijd spelen en vragen verdere aandacht van VRBZO en gemeenten. Maar we beseffen ons terdege dat diverse ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van veiligheid nu al spelen en nu al vragen om maatregelen en betrokkenheid. We willen vooruitlopend op het vaststellen van strategische visie en het beleidsplan samen met bestuur en de organisatie nu al bekijken wat mogelijk en haalbaar is. Landelijke regeling PTSS: Op 14 juli 2025 bereikten werkgevers en vakbonden een akkoord over de 'Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte'. Een belangrijke stap naar een gelijke en zorgvuldige aanpak van PTSS in alle veiligheidsregio's. Tot begin 2026 is tijd nodig om te komen tot een uniforme landelijke uitvoering van de Regeling PTSS, welke ook aan ons bestuur wordt voorgelegd voor besluitvorming. Die tijd wordt gebruikt voor een aantal landelijke acties, zoals: werven en selecteren van inhoudsdeskundigen, inrichten van een adviescommissie, afspraken maken met een erkend diagnostisch instituut en inrichten van uniforme communicatie. De regeling gaat daarom in op 1 februari 2026, met een terugwerkende kracht van 5 jaar. Korting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR): Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) stelt de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) beschikbaar aan veiligheidsregio's via de systematiek van een specifieke uitkering (SPUK). Het vorige kabinet paste een efficiëncykorting van 10% toe op de uitkering. In de departementale Rijksbegroting 2025 van het ministerie JenV is de korting op de BDuR van in totaal € 27,7 miljoen vanaf 2026 opgenomen. Voor VRBZO bedraagt de korting vanaf 2026 ongeveer € 1.013.000 structureel. Tegelijk krijgen we extra Rijksbijdragen voor a) pilots noodsteunpunten (incidenteel € 180.000 in 2025 en € 400.000 in 2026) en b) lokale/regionale weerbaarheid (€ 320.000 in 2026, oplopend tot € 1.000.000 structureel vanaf 2027). In het Veiligheidsberaad is besproken dat het bedrag voor lokale/regionale weerbaarheid de facto tegemoetkoming voor de 10% BDuR korting betreft, uit te keren via de BDuR volgens de reguliere BDuR verdeelsleutel en bestaande BDuR verantwoordingsystematiek. Hiermee resteert nog wel incidenteel lagere inkomsten van de BDuR dan begroot in 2026. Om deze reden hebben we in 2025 een dotatie gedaan in de algemene reserve. In de 1e wijziging van de begroting 2026 voegen we het incidenteel toe aan de begroting. In de 4e begrotingswijziging 2025 is voorgaande verwerkt in de begroting 2025.
--------------	--

	Noodsteunpunten en weerbare samenleving: In het najaar van 2025 is het onderwerp weerbaarheid besproken op de bestuursconferentie in het najaar. Het onderwerp weerbaarheid hangt sterk samen met noodsteunpunten, waar we volgend jaar hard mee aan de slag gaan. In 2026 gaan we samen met gemeenten een pilots uitvoeren gericht op de inrichting en werking van zogenoemde noodsteunpunten (coördinerende en lokale). Deze noodsteunpunten vormen een essentieel onderdeel van de bredere crisisvoorbereiding. Het Rijk stelde in 2025 incidenteel geld beschikbaar voor pilots. Het bedrag van € 180.000 voor pilots noodsteunpunten kregen we in 2025 pas laat in het jaar ter beschikking, daarom is het voorstel bij het bestuur gedaan om er een reserve voor te vormen en deze in 2026 vrij te laten vallen, hiermee is ingestemd. - Bedrijfscontinuïteitsmanagement: In 2025 is gestart met een project rondom bedrijfscontinuïteitsmanagement. Doel van het project is om maatregelen te treffen waarmee de continuïteit van de (meest) kritische bedrijfsprocessen van VRBZO wordt gegarandeerd. En de impact van verstoringen op onze dienstverlening wordt geminimaliseerd.
--	--

Stichtingen en verenigingen

Coöperatieve vereniging Dimpact		bedragen x € 1.000
Naam	Assen, Bodegraven-Reeuwijk, Borger-Odoorn, Borne, Coevorden, Culemborg, Deventer, Duiven, Emmen, Enschede, Gemert-Bakel, Groningen, Haarlemmermeer, Hoorn, Horst aan de Maas, Kampen, Landsmeer, Leeuwarden, Leidschendam-Voorburg, Losser, Maashorst, Noordoostpolder, Oldambt, Oldenzaal, Olst-Wijhe, Oost-Gelre, Raalte, Roermond, Rotterdam, 's-Hertogenbosch, Tiel, Twenterand, Utrechtse Heuvelrug, Velsen, Venray, Voorne aan zee, Vught, Waterland, West Betuwe, Westervoort, Zaanstad, Zevenaar, Zwolle	
Partners	In de coöperatieve vereniging Dimpact werken gemeenten samen om de publieke (digitale) dienstverlening naar de inwoners te verbeteren. Dimpact voert regie namens haar leden. Uitgangspunt daarbij is ontwikkeling van, voor en door lidgemeenten.	
Openbaar belang	De gemeenten hebben allen een gelijke stem in de samenwerking.	
Bestuurlijke betrokkenheid		
Eigen Vermogen 1-1-2025	703	
Eigen Vermogen 31-12-2025	Nog niet bekend	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	7.567	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	Nog niet bekend	
Resultaat 2025	Nog niet bekend	
Bijdrage Laarbeek	275	
Risico's	Beperkt tot de jaarbijdrage door uitgesloten aansprakelijkheid.	
Ontwikkeling	Dimpact heeft in 2025 de nieuwe strategische koers richting 2030 vastgesteld. Het programma Beyond 2023 is binnen de afgesproken kaders afgerond. De restpunten uit het programma worden verder binnen de lijnorganisatie opgepakt. Dit geldt ook voor de migratie naar PodiumD. Dit is het platform waar alle producten moeten gaan landen.	

Naam		Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	bedragen x € 1.000
Partners		De 21 regiogemeenten werken in het Veiligheidshuis samen met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.	
Openbaar belang		Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf- en zorgketen en gemeenten. In de Zorg- en Veiligheidshuis werken partners samen om te komen tot een integrale ketenoverstijgende aanpak van (potentieel) criminele of ernstig overlast veroorzaken personen of systemen, waarachter een complexe problematiek schuilgaat. De samenwerking in het Zorg- en Veiligheidshuis is mogelijk op basis van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wgs) en de Wet persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (Wparta).	
Bestuurlijke betrokkenheid		Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2025		857	
Eigen Vermogen 31-12-2025		984 (voorlopige cijfers d.d. 23/2/2026)	
Vreemd Vermogen 1-1-2025		283	
Vreemd Vermogen 31-12-2025		195 (voorlopige cijfers d.d. 23/2/2026)	
Resultaat 2025		Nog niet bekend	
Bijdrage Laarbeek		8	
Risico's		Er zijn geen risico's voor 2025 benoemd.	
Ontwikkeling		In 2025 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost verder gewerkt aan het versterken van de regionale samenwerking op het snijvlak van zorg en veiligheid. Door de inwerkingtreding van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wgs) en de Wet persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (Wparta) is de werkwijze geprofessionaliseerd en juridisch verankerd. Het aantal aangemelde complexe casussen bleef hoog, waarbij specifiek ook oog was voor jeugd, radicalisering en onbegrepen gedrag. Daarnaast is geïnvesteerd in kennisdeling en het verbeteren van casusregie. Naaft de casuïstiek is in 2025 veel aandacht uitgegaan naar netwerkontwikkeling, governance en bedrijfsvoering. Er zijn regionale netwerken opgezet of versterkt, onder meer voor gemeentelijke procesregisseurs en voor nazorg aan ex-gedetineerden. Via diverse projecten zoals ZonMw-trajecten, is gewerkt aan structurele versterking van samenwerking en expertise. Het Zorg- en Veiligheidshuis bleef financieel gezond en bereidde zich voor op toekomstige ontwikkelingen, waaronder de implementatie van nieuwe bestuurlijke afspraken en alternatieve huisvesting.	

Stichting Bizob		bedragen x € 1.000
Naam		
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Boxmeer, Cranendonck, Deurne, Eersel, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel- De Mierden, Sint Anthonis, Someren, Son en Breugel, Uden, Valkenswaard, Veldhoven, Vught, Waalre, Brainport Development, Dienst Dommelvallei, Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten, Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking A2 gemeenten, GGD Brabant Zuidoost, KempenPlus, MijnGemeenteDichtbij, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, Omgevingsdienst Brabant Noord, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, Werkorganisatie Cuijk Grave Mill en Sint Hubert.	
Openbaar belang	Bizob zet zich in voor ruim 35 gemeenten en publieke organisaties als strategisch partner voor inkoop en aanbestedingen. In nauwe samenwerking met de gemeente Laarbeek regelt Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en contractbeheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT. Het doel is het behalen van voordeel voor alle bij Bizob aangesloten organisaties. De inkoop samenwerking gaat verder dan het bundelen van inkoopvolumes. Door samenwerking wordt kennis opgebouwd van producten, markten en bedrijven, waardoor transactiekosten en inkooprisico's verminderen en de professionaliteit van de inkoopfunctie toeneemt. Bizob is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten en aangesloten organisaties. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. De zittingsduur voor bestuurders is vier jaar. De voorzitter van het bestuur is een burgemeester en heeft een zittingsduur van zes jaar. Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur. Ook neemt vanuit elke aangesloten gemeente één bestuurder deel in de Vergadering van Aangeslotenen. Door strategische inkoop dragen we bij aan de realisatie van de beleidsdoelstellingen van onze aangesloten organisaties.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het bestuur en één afvaardiging in de Vergadering van Aangeslotenen.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	1.944	
Eigen Vermogen 31-12-2025	2.579	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	1.832	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	2.050	
Resultaat 2025	47 (begrotingsresultaat) / 831 (financieel resultaat, inclusief inkoopresultaat)	
Bijdrage Laarbeek	De gemeente Laarbeek heeft in 2025 210 dagen afgenomen van de stichting (en over uit 2024: 7,8 dagen). In werkelijkheid zijn in 2025 247,46 dagen besteed, dus 29,66 dagen meer dan vooraf beschikbaar. Betaling gebeurt tegen een door het bestuur vooraf gecalculerde vergoeding.	
Risico's	De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatietekorten.	

Ontwikkeling	In 2025 werkte Bizob samen met onze aangesloten organisaties aan 1.943 aanbestedingstrajecten. Bizob blijft sterk inzetten op collectieve inkoop, omdat we samen aanzienlijke voordelen kunnen behalen en inkoopkosten kunnen verlagen. In totaal zijn er 50 trajecten collectief opgepakt en 326 collectieve contracten afgesloten met een waarde van € 332 miljoen. Daarnaast hebben Bizob en VNG Realisatie de handen ineengeslagen voor een landelijke collectieve aanbesteding voor Cyberweerbaarheid voor 75 gemeenten en publieke organisaties in Nederland, voortbouwend op de succesvolle aanbesteding voor Monitoring en Response-diensten. De structurele krapte op de arbeidsmarkt, ook voor gemeenten en publieke organisaties, maakt het lastig om op alle gebieden specialisten in huis te halen. In 2025 ondersteunde Bizob de aangesloten organisaties met vakspecialisten voor de inkoop van specifieke producten of gebieden en leverde waar nodig tijdelijke ondersteuning. Om partners op de hoogte te houden van actuele ontwikkelingen op het gebied van inkoop, organiseerde het Bizob Expertise Centrum regelmatig korte informatiesessies (Uurtje over...). MVOI staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden, hoog op de ambitieladder. In 2025 werd bij 71% van de aanbestedingen rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 54% werd social return toegepast. Samen met de regiogemeenten is de zero-emissie gunningsmethodiek verder geïmplementeerd. Bij bijna 75% van de bij Bizob aangesloten organisaties is er een aanbesteding in de markt gezet waarin deze methodiek is toegepast. Tot slot organiseerde Bizob, samen met VNG, twee bijeenkomsten over het versnellen van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren, organiseerde Bizob in 2025 verschillende ondernemersbijeenkomsten waarin aandacht werd besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeenten. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland, waar opdrachtgevers en -nemers in de bouwsector elkaar ontmoetten om over actuele thema's te praten, zoals contractvormen, het afstemmen van vraag en aanbod en het borgen van duurzaamheid binnen een aanbesteding. In 2025 werd 67% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 44% aan lokale of regionale bedrijven.
---------------------	---

Vennootschappen en coöperaties

Naam		BNG Bank N.V.	bedragen x € 1.000
Partners			
Openbaar belang		BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Bestuurlijke betrokkenheid		Onze gemeente is aandeelhouder en heeft stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering.	
Eigen Vermogen 1-1-2025		4.777.000	
Eigen Vermogen 31-12-2025		4.863.000	
Vreemd Vermogen 1-1-2025		123.164.000	
Vreemd Vermogen 31-12-2025		110.701.000	
Resultaat 2025		172.000 (172 miljoen) nettowinst na aftrek belastingen	
Bijdrage Laarbeek		Laarbeek ontvangt dividend vanwege het aandelenbezit (aantal aandelen 20.709 á € 2,50). Het dividend 2025 Laarbeek: € 29.199,69 (20.709 aandelen x € 1,41 - voorstel AVA d.d. 23-4-2026)	
Risico's		De BNG is een NV (Naamloze Vennootschap). De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG. Het risico beperkt zich tot de nominale waarde van de aandelen. De bank heeft echter de hoogste financiële rating (Moody's: Aaa, Fitch Ratings: AAA, S&P Global: AAA). BNG Bank onderkent het belang van een gedegen risicocultuur binnen haar organisatie en streeft ernaar deze te verankeren in het interne controle- en risicomanagementsysteem. Het Risk Appetite Statement is een belangrijk instrument om risicobewustzijn te vergroten en het gewenste risicodrag te bevorderen.	
Ontwikkeling		De hoogte van toekomstig nettoresultaat is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over onder andere de veranderingen in de hoogte van de debiteurenvoorziening en de ontwikkeling van de marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare toekomstige schatting van het nettoresultaat kan de bank daarom niet maken.	

Naam	Brabant Water N.V.	bedragen x € 1.000
Partners		
Openbaar belang	De missie van Brabant Water is het winnen, zuiveren, transporteren en leveren van drinkwater van hoge kwaliteit en het leveren van water op maat en water gerelateerde producten en diensten in de gebonden en vrije markt.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering. Gedurende het begrotingsjaar zal de bestuurlijke betrokkenheid niet wijzigen.	
Eigen Vermogen 1-1-2025	716	
Eigen Vermogen 31-12-2025	Nog niet bekend	
Vreemd Vermogen 1-1-2025	695	
Vreemd Vermogen 31-12-2025	Nog niet bekend	
Resultaat 2025	17.115 in 2024 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2024)	
Bijdrage Laarbeek	Gemeentelijke bijdrage is nihil Aandelenbezit gemeente Laarbeek: 19.522 aandelen à € 0,10 = € 1.952,20 Geen dividenduitkering	

Risico's	In de paragraaf risicomanagement van het laatst bekende Jaarverslag 2024 benoemt Brabant Water enkele strategische risico's: - Bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van onze bronnen - Bedreigingen van de kwaliteit van het drinkwater - Leveringszekerheid - Betrouwbaarheid bezittingen (assets) - Incidenten en calamiteiten - Duurzame inzet - Krapte arbeidsmarkt - Arbeidsverzuim - Sociale veiligheid - Gezond en veilig werken - Digitalisering - Betrouwbaarheid van informatievoorziening - Transitie naar SAP4Hana (basissysteem voor gehele financiële administratie) - Negatieve kasstromen en dalend weerstandsvermogen - Planning en controlcyclus - Fraude - Diverse wet- en regelgeving Brabant Water NV geeft in het Jaarverslag 2024 aan dat het opgebouwde weerstandsvermogen van een dusdanige omvang is dat onvoorziene grote tegenvallers geen direct effect zullen hebben op de continuïteit van de onderneming. Het robuuste weerstandsvermogen is noodzakelijk om de uitdagingen van de komende jaren het hoofd te kunnen bieden. Volgens het in 2022 door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid wordt de winst toegevoegd aan de Algemene Reserve.
Ontwikkeling	Geen bijzonderheden

Naam		Grondexploitatie maatschappij De Hoge Regt B.V.	bedragen x € 1.000
Partners		-	
Openbaar belang		De grondexploitatie maatschappij is een samenwerkingsverband tussen BPD Vastgoed en de gemeente Laarbeek met als doel het ontwikkelen van een bouwterrein voor de bouw van 230 woningen.	
Bestuurlijke betrokkenheid		Stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering. Directie van de onderneming bestaat uit één medewerker van onze gemeente en één medewerker van BPD Vastgoed.	
Eigen Vermogen 1-1-2025		-119	
Eigen Vermogen 31-12-2025		1,6	
Vreemd Vermogen 1-1-2025		1.456	
Vreemd Vermogen 31-12-2025		111	
Resultaat 2025		0	
Bijdrage Laarbeek		Geen bijdrage, gemeente is partner in de grondexploitatie maatschappij. Partner voor 50%	
Risico's		De risico's zijn vergelijkbaar met andere grondexploitaties. Een gebiedsontwikkeling met een private partner die mede-eigenaar is, zoals deze, vergroot de expertise en verdeelt de risico's.	
Ontwikkeling		Het project De Hoge Regt is opgesplitst in een westelijk en een oostelijk plandeel. Het oostelijk deel is in fase 2. Het westelijk plandeel is woonrijp gemaakt, de laatste woningen zijn zo goed als klaar. Fase 2 wordt momenteel uitontwikkeld. De loods in het gebied is inmiddels gesloopt, de steenuil heeft een alternatief woongebied ter beschikking. En wordt bouwrijp gemaakt. BPD start met een eerste deel van 18 woningen, die alle verkocht zijn.	

Grondbeleid

In de paragraaf grondbeleid geven we aan hoe het grondbeleid wordt ingezet om de bestuurlijke doelstellingen te realiseren.

Visie

De visie op grondbeleid is vastgelegd in de nota grondbeleid 2020-2026. Grondbeleid is geen doel op zich, het is een middel om bestuurlijke doelen te realiseren. De doelen liggen vast in het ruimtelijke beleid en sectoraal beleid voor bijvoorbeeld wonen, werken en recreëren. We voeren een situationeel grondbeleid. Per project wordt gekeken welk grondbeleid (actief of faciliteren) passend is om de ontwikkeling mogelijk te maken. Daarnaast is een strategisch verwervingsbudget beschikbaar gesteld, zodat het mogelijk is om vroegtijdig strategische posities in te nemen.

Aanduiding uitvoering

Faciliterend grondbeleid

Wanneer marktpartijen of particulier een ruimtelijk initiatief hebben, passen we faciliterend grondbeleid toe. De kosten die we als gemeente maken, worden op de initiatiefnemer verhaald. In de nota kostenverhaal zijn de kaders voor de te verhalen kosten vastgelegd.

Actief grondbeleid

Bij actief grondbeleid koopt de gemeente zelf de grond, ontwikkeld de plannen en verkoopt de bouwrijpe grond. Het plan wordt financieel vertaald in een grondexploitatieberekening. Jaarlijks actualiseert het college deze berekening en biedt deze voor besluitvorming aan de raad aan door middel van de Grondnota. In de Grondnota wordt een toelichting gegeven op de stand van zaken van de plannen en de geactualiseerde grondexploitaties. Onderdeel hiervan is een toelichting op de gemeentelijke grondprijzen, de gehanteerde rekenkundige uitgangspunten, en de actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op de grondexploitatieberekening.

Inhoud paragraaf

In deze paragraaf grondbeleid wordt verslaglegging gedaan over de gemeentelijke grondexploitaties, de (tussentijdse) winstnemingen en de verliesvoorzieningen en de risico's van het grondbeleid.

Stand van zaken grondexploitaties

Onze gemeente heeft momenteel de volgende grondexploitaties in uitvoering:

Soort	Status	Naam	Verwachte einddatum
Bedrijventerrein	BIE	Bemmer IV	2027
Woongebied	BIE	Baverdestraat	2028
Woongebied	BIE	De Beekse Akkers (fase 1)	2029
Woongebied	BIE	BIO Bakelseweg	2026
Woongebied	BIE	Floreffeplein	2028
Woongebied	BIE	De Hoge Regt (PPS-constructie)	2027
Woongebied	BIE	D'n Hoge Suute	2027
Woongebied	BIE	Kerkakkers (voorzieningenccluster Beek)	2027
Woongebied	BIE	De Klokkengieterij	2027
Woongebied	BIE	Mariastraat 18-22	2026
Woongebied	BIE	Noordflank Heuvel	2030

Per grondexploitatie is de verwachte einddatum weergegeven. In 2025 zijn twee nieuwe grondexploitaties geopend, namelijk de Noordflank Heuvel en het Floreffeplein. Daarnaast is de grondexploitatie Vogelenzang in 2025 afgesloten. Het financiële resultaat van deze exploitatie is terug te vinden in het overzicht van de (tussentijdse) winstnemingen.

Actuele prognose

Jaarlijks, als onderdeel van de jaarrekening, worden de gemeentelijke grondexploitaties geactualiseerd en wordt hierover verslaglegging gedaan. De actuele geprognosticeerde resultaten per 1 januari 2026 zetten wij af tegen de prognoses zoals die zijn gemaakt voor de jaarrekening 2024 en de Grondnota 2025. De resultaten zijn weergegeven op eindwaarde (EW), het resultaat bij afsluiten van het project.

		Prognose najaar 2025 Grondnota 2025				Prognose voorjaar 2026 Jaarrekening 2025				Verschillenanalyse			
		Resultaat eindwaarde na winstneming	Resultaat eindwaarde zonder winstneming	Prognose Eindjaar	Resultaat eindwaarde na winstneming	Resultaat eindwaarde zonder winstneming	Prognose Eindjaar	Verschil op eindwaarde na winstneming	Verschil op eindwaarde zonder winstneming	Effect op reserve *	Voornaamste reden		
Bouwgrond in exploitatie (BIE) met resultaat t.b.v. grondbedrijf. Resultaat komt in Reserve Grondexploitatie risico													
Baverdestraat		651	651	2028	317	317	2028	-334	-334	-334	-334	Verbetering i.v.m. subsidie Woningbouwversnelling Metropoolregio Eindhoven (WMRE), toevoegen kosten hemelwaterafvoer	
Beekse Akkers (fase 1)		395	395	2029	226	226	2029	-169	-169	-169	-169	Verbetering ivm verwerken nieuwe grondprijis	
Bemmer IV		-817	-2.744	2026	-520	-3.003	2027	297	-259	-556	-556	Verbetering door afronden woonrijp maken, verlopen termijn uitkering planschade	
Hoge Suute		472	472	2027	676	676	2027	204	204	204	204	Verslechtering door minder m²'s uitgeefbaar laatste woonblok	

Klokkengieterij	647	647	2027	835	835	2027	188	188	188	Verslechtering door kosten waterberging
Mariastraat 18-22	171	171	2026	373	373	2026	202	202	202	Verslechtering door kosten saneringen
Vogelenzang	-59	-274	2025	0	-241	2025	59	34	-25	Verslechtering door meerwerkkosten afronding woonrijp maken
Noordflank Heuvel	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	1.024	1.024	2030	-1.001	-1.001	-1.001	Resultaat is verbeterd t.o.v. vastgestelde grex (€ 1,0 mln EW) i.v.m. verkregen subsidie
Floreffeplein	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	-115	-115	2028	171	171	171	Resultaat is verslechterd t.o.v. vastgestelde grex (€ 171.140 EW) i.v.m. toevoegen extra plankkosten
Bouwgrond in exploitatie met resultaat niet t.b.v. grondbedrijf										
BIO Bakelseweg	-503	-921	2025	-448	-832	2026	55	89	34	Verslechtering door meerwerk kosten bouwrijp maken en meer plankkosten door langere looptijd
Kerkakkers	-845	-1.162	2027	-830	-1.122	2027	15	40	25	Verslechtering door toevoegen plankkosten
Totaal	112	-2.766		1.539	-1.861		-311	-834	-1.261	

De Hoge Regt is buiten dit overzicht gelaten omdat het project is buiten de boekhouding van het grondbedrijf.

Gemeente is voor 50% aandeelhouder. Voor dit project wordt een neutraal resultaat (EW) verwacht van € 3.756 per maart 2026.

Winstneming

Vanaf 2016 is het verplicht om (tussentijds) winst te nemen volgens de zogenaamde 'percentage of completion methode' (POC-methode). Deze methode houdt in dat de gemeente op basis van de voortgang van de grondexploitatie (tussentijds) winst neemt. Bij de bepaling van de tussentijdse winstneming wordt rekening gehouden met de specifieke risico's van de grondexploitatie.

In de onderstaande tabel zijn de (verwachte) winstnemingen weergegeven.

Complex	POC%				Tussentijdse winstneming (x € 1.000)			
	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027
BIO Bakelseweg*	46,4%	100%				-34	443	
Bemmer IV	82,7%	97,0%	100%			556	430	91
Kerkakkers **	33,2%	86,0%	100%			-25	466	123
Vogelenzang	100%					25		
Florefteplein	0,0%	0,0%	0%	100%		-	-	115

*Het uiteindelijke resultaat van dit complex is bestemd voor de reserve Kwaliteitsverbetering Buitengebied. Voor de realisatie van bouw kavels in het buitengebied (BIO kavels) is kwaliteitsverbetering in het buitengebied een voorwaarde. Eerder is besloten dat financiering van het project 'Het Gulden Land' plaatsvindt uit het resultaat van deze grondexploitatie (raadsbesluit d.d. 27 januari 2022).

**Het uiteindelijke resultaat van dit complex is bestemd voor de Algemene Reserve. Tussentijdse winstnemingen worden toegevoegd aan de reserve Grondexploitatie risico's en na afronding van het complex overgeheveld naar de Algemene Reserve. Kerkakkers is een deelproject van het grote project rondom het herschikken van het voorzieningencoluster Beek. Het project voorzieningencoluster is gefinancierd vanuit de Algemene Reserve en raad heeft daarom besloten dat de revenuen van dit complex ook naar Algemene Reserve moeten terugvloeien (raadsvoorstel d.d. 11 december en -besluit d.d. 16 maart 2017).

Reserves en voorzieningen

Voor het opvangen van de risico's is de Reserve Grondexploitatie risico gevormd. Deze reserve fungeert als bedrijfsbuffer voor het opvangen van risico's die verbonden zijn aan het actieve grondbeleid. De stand van deze reserve per 31 december 2025 bedraagt € 4.445.751. Dit bedrag is inclusief toevoegingen, zoals de winstnemingen 2025 en inclusief onttrekkingen, zoals de vorming van verliesvoorzieningen.

Jaarlijks wordt een Monte Carlo risicoanalyse uitgevoerd om een inschatting te maken van de benodigde risicobuffer om de risico's uit de grondexploitaties en strategische gronden te kunnen afdekken. Op basis van deze risicoanalyse is een minimale buffer van ca. € 6,11 mln. vereist om de risico's met 90% zekerheidsmarge af te dekken.

Weerstandscapaciteit		Bedrag (€ mln.)
Benodigde weerstandscapaciteit totaal (bruto risicobedrag)	€	6,11
Reeds getroffen verliesvoorzieningen	€	3,45
Benodigde weerstandscapaciteit reserve (netto risicobedrag)	€	2,66
Reservering winstneming afdracht algemene reserve	€	0,29
Totaal benodigde Reserve Grondexploitatieisico	€	2,95
Beschikbare weerstandscapaciteit (stand Reserve Grondexploitatieisico per 31-12-2025)	€	4,45
Overschot dekking risico's	€	1,49

Van de € 6,11 mln. aan risico's is reeds € 3,45 mln. aan verliesvoorzieningen gevormd bij grondexploitaties (zie paragraaf grondbeleid). Daarmee komt de minimale weerstandscapaciteit uit op € 2,66 mln. Met de raad zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de winstnemingen die direct naar de algemene reserve gaan, deze mogen niet meegenomen worden in de reserve grondexploitatieisico. Per saldo is het benodigde reserve grondexploitatieisico € 2,95 mln.

Er vindt een afboeking naar de algemene reserve plaats als de stand van de reserve € 2,0 miljoen hoger is dan de minimale weerstandscapaciteit. Deze bedraagt dus € 2,95 mln. De ophoging van 2 miljoen buffer is ingesteld voor onvoorziene risico's, risico's voor nog te openen grondexploitaties en voorkomt jaarlijkse fluctuaties. Het plafond bedraagt hierdoor voor 2025 € 4,95 miljoen. De actuele stand van de reserve is € 4,45 miljoen. Deze valt dus onder het plafond, maar boven het minimaal benodigd. Hierdoor meer dan voldoende reserve om de risico's op te vangen.

Wet open overheid

Algemeen

In 2025 hebben wij verdere stappen gezet in de implementatie van de Woo, met speciale aandacht voor bewustwording binnen de organisatie, het projectmatige vervolg op de invoering van de wet en de afhandeling van Woo-verzoeken.

Afhandeling Woo-verzoeken

In 2025 zijn 28 Woo-verzoeken ontvangen, waarvan 55% binnen de wettelijke termijn van maximaal zes weken is afgehandeld. De doelstelling uit de begroting 2025 (80% afbakening binnen twee weken en tijdige besluitvorming) is niet gehaald. Dit komt vooral doordat een groot deel van de verzoeken betrekking had op twee omvangrijke en complexe dossiers.

Implementatie en organisatieontwikkeling

Naast dat we Woo-verzoeken hebben behandeld, zijn we verdergegaan met de invoering van deze wet binnen onze gemeente. Begin 2025 zijn interne sessies georganiseerd om kennis over de Woo en het proces van passieve openbaarmaking te vergroten. In de zomer is het project invoering Woo opnieuw opgestart, met de volgende resultaten:

- Actualisatie van de gemeentelijke contactpersonen in de landelijke Woo-index.
- Optimalisatie van het proces voor passieve openbaarmaking (de doorvoering van de verbeteringen loopt door in 2026).
- Start van de zoektocht naar een ICT-oplossing voor actieve openbaarmaking, in samenwerking met Gemert-Bakel.
- Opstelling van een communicatieplan gericht op bewustwording onder medewerkers, ook in samenwerking met Gemert-Bakel.
- Uitvoering van een inventarisatie van openbaar te maken informatie en de bijbehorende processen, waarmee duidelijk is waar de belangrijkste opgaven voor 2026 liggen.

Op landelijk niveau loopt de inwerkingtreding van de verplicht openbaar te maken informatiecategorieën vertraging op. Toch adviseert de VNG alle gemeenten om al aan de slag te gaan met het proces van actieve openbaarmaking. Binnen het project Invoering Wet Open Overheid zijn we hier mee aan de slag gegaan. Zo komen we in 2026 niet plots voor verrassingen te staan.

Jaarrekening

Balans

Grondslagen voor waardering

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Spelregels over waardering en afschrijvingsbeleid zijn vastgelegd in de 'Financiële verordening Gemeente Laarbeek 2025' en de nota 'Investeren, waarderen en afschrijven 2025'.

Vaste Activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa (artikel 33 BBV).

Immateriële vaste activa

Op grond van artikel 34 BBV nemen wij in de balans onder de immateriële vaste activa afzonderlijk op:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio
- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa waarderen wij tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.

Eventuele afsluitkosten van opgenomen geldleningen schrijven wij af gedurende de looptijd van de betrokken geldlening. De afschrijvingstermijn wordt maximaal gelijkgesteld aan de looptijd van de lening.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Het activeren van kosten van onderzoek en ontwikkeling als immaterieel actief is alleen toegestaan onder een aantal voorwaarden:

- De gemeente heeft de intentie het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
- De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vast actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden activeren wij als aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan een publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, als de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Deze bijdragen schrijven wij af in een termijn die (maximaal) gelijk is aan gebruiksduur van het actief bij derde.

Materiële vaste activa

Artikel 35 BBV schrijft voor dat in de balans onder materiële vaste activa afzonderlijk worden opgenomen:

- a. investeringen met een economisch nut;
- b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Van de materiële vaste activa geven wij aan welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Zolang gronden nog niet gekwalificeerd worden als bouwgrond in exploitatie presenteren wij deze op de balans onder materiële vaste activa in de subcategorie 'strategische gronden', in de regel ook wel 'warme gronden' genoemd. Deze worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder de huidige bestemming).

Investeringskosten met een economisch nut

Investeringskosten met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Deze investeringen zijn tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs gewaardeerd.

Specifieke investeringsbijdragen van derden, zoals investeringssubsidies en andere bijdragen van derden, worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Investeringskosten worden vanaf het jaar volgend op ingebruikneming/gereedkomen lineair en incidenteel annuïtair af gedurende de verwachte gebruiksduur, waarbij wij rekening houden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de door u vastgestelde "Nota Investeren, waarderen en afschrijven 2025".

Om de administratieve lasten te verminderen activeren wij investeringen onder de € 10.000 niet, maar brengen wij deze in één keer ten laste van de exploitatie.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de uitgifteprijs (dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investeringskosten met economisch nut waarvoor heffing geheven kan worden

Investeringskosten waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing in rekening gebracht kan worden, worden in een afzonderlijke categorie gepresenteerd. Het gaat om de investeringen in riolering. Bedragen die via het riooltarief gespaard zijn voor vervanging zitten in een voorziening. Deze voorziening wordt, voor zover die toereikend is, gebruikt om investeringen in riolering af te boeken.

Investeringskosten in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

Investeringskosten met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte. Deze investeringen zijn niet verhandelbaar en/of kunnen niet bijdragen aan het genereren van middelen.

Met ingang van het boekjaar 2017 is het op basis van een BBV-wijziging verplicht om investeringen met maatschappelijk nut te activeren en over de verwachte toekomstige gebruiksduur af te schrijven. Deze verplichting geldt alleen voor investeringen die vanaf 2017 zijn gedaan. Voor investeringen van vóór 2017 blijven de destijds geldende grondslagen bestaan.

Voor investeringen die zijn gedaan vóór 2017 is het uitgangspunt bij investeringen met maatschappelijk nut dat deze niet geactiveerd worden, maar rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht worden. De lasten van deze investeringen worden dus in één keer genomen, tenzij de financiële positie het niet toelaat. Dan mogen deze investeringen geactiveerd worden en wordt er vervolgens op afgeschreven. De boekwaarden van investeringen met maatschappelijk nut van vóór 2017 moeten dus nadrukkelijk alsnog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Afschrijving van investeringen met maatschappelijk nut vindt in beginsel lineair plaats. In uitzonderingssituaties kan resultaatafhankelijke afschrijving worden toegepast.

Om deze wijziging in beeld te houden, zoals voorgeschreven in het BBV, maken wij in de toelichting op de activa een onderscheid in het verloop van activa met maatschappelijk nut vóór 2017 en vanaf 2017.

Financiële vaste activa

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. Kapitaalverstrekking aan:
 - 1. Deelnemingen;
 - 2. Gemeenschappelijke regelingen;
 - 3. Overige verbonden partijen;
- b. Leningen aan:
 - 1. Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 - 2. Woningbouwcorporaties;
 - 3. Deelnemingen;
 - 4. Overige verbonden partijen;
- c. Overige langlopende leningen;
- d. Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetype looptijd van een jaar of langer;
- f. Overige uitzettingen met een rentetype looptijd van een jaar of langer.

Van een deelneming is sprake (artikel 1, lid e BBV) als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Kapitaalverstrekingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g waarden wij tegen de nominale waarde onder aftrek van eventuele aflossingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

De term kapitaalverstrekking gebruiken wij zowel voor de participatie in risicodragend (eigen) vermogen (aandelenkapitaal, stichtingskapitaal e.d.) als voor de verstrekking van financieringsmiddelen aan verbonden partijen in de vorm van vreemd vermogen. In die laatste gevallen gaat het doorgaans om flexibele financieringsvormen zonder vast aflossingsstramien.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) waarderen wij tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de marktwaarde van de aandelen structureel tot onder de verkrijgingsprijs dalen vindt afwaardering plaats naar de lagere marktwaarde. Voor risico's vormen wij een voorziening.

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningsvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Flottende Activa

Voorraden

In overeenstemming met artikel 38 BBV presenteren wij onder de voorraden afzonderlijk:

- a. Grond- en hulpstoffen;
- b. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- c. Gereed product en handelsgoederen;
- d. Vooruitbetalingen.
- a. De grond- en hulpstoffen waarderen wij tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.
- b. De als onderhanden werk opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die wij rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen toerekenen (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming hanteren wij de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat.

Als aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Indien verlies wordt verwacht is het voor het volledige bedrag van het verwachte verlies een voorziening op nominale waarde getroffen die in mindering is gebracht op de waardering van het onderhanden werk.

c. De voorraden gereed product worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor als voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die wij aan de vervaardiging kunnen toerekenen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen waarden wij tegen de nominale waarde. Jaarlijks beoordelen wij de kwaliteit van de vorderingen. Als sprake is van verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening bepalen wij statisch op basis van geschatte inningskansen. Periodiek schonen wij de administratie op, dat wil zeggen dat vorderingen die oninbaar blijken te zijn, worden afgeboekt.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

De reserves zijn onderverdeeld in de algemene reserves en bestemmingsreserves.

De reserves worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten: afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve wikkelen wij via deze fondsen administratief af.

Bestemmingsreserves egalisereserve: schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging- en allocatiefunctie van de begroting te "vrijwaren" van fluctuaties van bedrijfstechnische aard. Dit betreft met name (meerjarig) wegonderhoud en de vervanging van bedrijfsmiddelen.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die wij jaarlijks concretiseren in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd door:

- a. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- b. Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijk te schatten is;
- c. Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- d. De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoelt in artikel 35, eerste lid onder b BBV.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen als bedoelt in artikel 49, onderdeel b BBV (de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren).

Voorzieningen waarderen wij tegen nominale waarde. Uitzondering hierop is de voorziening pensioenverplichting voor wethouders.

De pensioenverplichting ten behoeve van de (voormalige) wethouders bestaat uit de reeds opgebouwde pensioenrechten en de benodigde actuariële voorzieningen. De berekeningen zijn gebaseerd op de uitgangspunten voor collectieve waardeoverdrachten in 2026. Hierbij is uitgegaan van de actuariële berekeningen verhoogd met een dekkinggraad van 123,5.

Bij de materiële vaste activa is aangegeven dat wij investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing in rekening gebracht kan worden in een afzonderlijke categorie presenteren. Dat geldt ook voor de bijbehorende voorziening. Deze voorziening wordt, voor zover die toereikend is, gebruikt om investeringen in riolering af te boeken.

Vaste schulden

Vaste schulden waarderen wij tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Vlottende Passiva

De vlottende passiva waarderen wij tegen de nominale waarde en bestaan uit:

- Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een 1 jaar
- Overlopende passiva

Borg- en garantiestellingen

Voor zover leningen door onze gemeente gewaarborgd zijn, nemen wij buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar op. Het totaalbedrag presenteren wij onderaan de balans afzonderlijk. Nadere informatie is opgenomen in de toelichting op de balans, onder 'Niet uit de balans blijvende verplichtingen'.

Balans 31-12-2025

bedragen x €
1.000

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2024
VASTE ACTIVA		
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	433	442
Kosten afsluiten geldlening	8	8
Kosten onderzoek en ontwikkeling	72	56
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	353	378
MATERIËLE VASTE ACTIVA	58.030	57.532
Investerings economisch nut waarvoor ter bestrijding heffing kan worden geheven	14.010	13.454
Overige investeringen met economisch nut	34.838	34.644
Strategische gronden	1.477	3.057
In erfpacht uitgegeven gronden	112	112
Investerings met uitsluitend maatschappelijk nut	7.593	6.266
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	1.597	1.766
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	54	54
Overige langlopende leningen	41	41
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	1.501	1.670
VASTE ACTIVA	60.059	59.739

VLOTTENDE ACTIVA		
VOORRADEN	6.344	6.418
Onderhanden werk	5.897	5.972
Gereed product en handelsgoederen	447	447
UITZETTINGEN	22.254	15.848
Vorderingen op openbare lichamen	5.269	6.017
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.938	1.380
Overige vorderingen	1.453	1.374
Uitzettingen in 's Rijksschatkist	13.596	7.077
LIQUIDE MIDDELEN	551	510
Bank	528	504
Kas Burgerzaken	23	6
OVERLOPENDE ACTIVA	12.242	11.246
Vooruitbetalingen	5.202	5.032
Nog te ontvangen bedragen - Rijk (SiSa)	942	821
Nog te ontvangen bedragen - overig	6.098	5.393
VLOTTENDE ACTIVA	41.391	34.023
Totaal Generaal Activa	101.451	93.762

PASSIVA	31-12-2025	31-12-2024
VASTE PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN	67.614	60.874
Algemene reserve	18.164	16.594
Bestemmingsreserves	44.530	43.803
Saldo van rekening	4.920	477
VOORZIENINGEN	12.064	10.628
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.338	3.104
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.408	3.292
Voor derden beklemde middelen	4.318	4.231
VASTE SCHULD	7.933	10.008
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. instellingen	7.950	10.000
Waarborgsommen	-17	8
VASTE PASSIVA	87.611	81.510
VLOTTENDE PASSIVA		
VLOTTENDE SCHULD	5.346	5.623
Overige schulden	5.346	5.623
OVERLOPENDE PASSIVA	8.494	6.630
Kruisposten	-	-12
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk incl. terugbetaalverplichting	6.764	3.882
Overige overlopende passiva	1.617	2.725
Vooruit ontvangen bedragen overig (niet-overheid)	114	34
VLOTTENDE PASSIVA	13.840	12.252
Totaal Generaal Passiva	101.451	93.762
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen garantstellingen zijn verstrekt	65.419	55.111

Toelichting op de balans

Alle bedragen in dit onderdeel zijn x € 1.000

Vaste activa

	31-12-2025	31-12-2024
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	433	442
Kosten afsluiten geldlening	8	8
Kosten onderzoek en ontwikkeling	72	56
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	353	378

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het verslagjaar:

	Boekwaarde 31-12-2024	Inves- teringen	Bijdragen van derden	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen	8	-	-	-	-	8
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	56	33	-	-	17	72
Bijdrage aan activa van derden	378	-	-	-	24	353
Totaal	442	33	-	-	41	433

	31-12-2025	31-12-2024
MATERIËLE VASTE ACTIVA	58.030	57.532
Investerings economisch nut waarvoor ter bestrijding heffing kan worden geheven	14.010	13.454
Overige investeringen met economisch nut	34.838	34.644
Strategische gronden	1.477	3.057
In erfpacht uitgegeven gronden	112	112
Investerings met uitsluitend maatschappelijk nut	7.593	6.266

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarden van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

	Boekwaarde 31-12-2024	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Riolering - Grond-, Weg- en Waterbouwkundige werken	13.454	862	-	306	-	-	14.010
Totaal	13.454	862	-	306	-	-	14.010

De boekwaarden van overige investeringen met een economisch nut en het verloop ervan worden in de volgende tabel weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2024	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	1.077	184	-	-	-	-	1.261
Woonruimten	963	-	-	30	-	-	932
Bedrijfsgebouwen	30.055	270	-	863	82	-	29.381
Vervoermiddelen	332	25	-	58	-	-	300
Machines, apparaten en installaties	1.882	135	-	191	-	11	1.815
Overige materiële activa	335	1.323	-	6	503	-	1.148
Subtotaal	34.644	1.938	-	1.148	585	11	34.838
Strategische gronden	3.057	8	1.392	-	-	195	1.477
In erfpacht uitgegeven gronden	112	-	-	-	-	-	112
Totaal	37.812	1.945	1.392	1.148	585	206	36.426

De specificatie van de strategische gronden en het verloop van de boekwaarde gedurende het verslagjaar is als volgt:

	Opp m²	prijs per m²	Boekwaarde 31-12-2024	Aankopen	Kosten	Afwaardering naar MVA	Overheveling grex	Inbreng in 31-12-2025
Beek en Donk								
Ptr. Vogelsstraat ('t Anker)	2.500	-	50	-	-	50	-	-
Dr Timmerslaan		-	10	-	-	10	-	-
Ptr. De Leeuwstraat (landbouwgrond)	43.054	7	375	-	-	-	-	375
Pater Becanusstraat	8.760	44	389	-	8	-	-	396
Bemmerstraat F1631+F1886 (inbreng vanuit complex Bemmer IV)	4.844	4	-	-	-	-	-20	20
Aarle-Rixtel								
Molenstraat	8.863	-		-	-	-	-	-
Beemdsteeg	3.825	-	1	-	-	1	-	-
Jan van Rixtelstraat		-	1	-	-	1	-	-
Bakelseweg	19.350	5	102	-	-	33	69	-
Buizerdstraat	11.285	15	85	-	-	-	-	85
Brabantlaan	4.100	5	21	-	-	21	-	-
Klokkegietersstraat	1.444	-	-	-	-	-	-	-
Kanaaldijk	8.279	-	5	-	-	3	-	2
Lieshout								
Baverdestraat	2.473	-	13	-	-	13	-	-
Heuvel 6, 6a en 7	336	-	1.942	-	-	-	1.343	599
Overig								
Diverse		-	62	-	-	62	-	-
Totaal			3.057	-	8	195	69	1.477

De boekwaarden van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut en het verloop ervan worden in het onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2024	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Investeringen maatschappelijk nut vóór 2017							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	546	-	-	31	-	-	515
Machines-apparaten-installaties	364	-	-	73	-	-	291
Overige materiële vaste activa	46	-	-	5	-	-	41
Investeringen maatschappelijk nut vanaf 2017							
Gronden en terreinen	53	62	-	2	-	-	111
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.900	2.279	-	1.234	-	-	5.945
Overige materiële vaste activa	351	343	-	11	-	-	683
Machines-apparaten-installaties	5	-	-	-	-	-	5
Totaal	6.266	2.684	-	1.356	-	-	7.593

	31-12-2025	31-12-2024
FINANCIËLE VASTE ACTIVA		
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	54	54
Overige langlopende leningen	41	41
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	1.501	1.670

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende verslagjaar:

	Boekwaarde 31-12-2024	Inves- teringen	Desinves- teringen	Aflossing/ Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	54	-	-	-	54
Overige langlopende leningen	41	-	-	-	41
Overige uitzettingen met looptijd ≥ 1 jaar	1.670	14	-	183	1.501
Totaal	1.766	14	-	183	1.597

Een nadere specificatie van de financiële vaste activa is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen		
Aandelen Brabant Water	2	2
Aandelen BNG	43	43
Aandelen SOK Laarsche Velden Noord	9	9
Overige langlopende leningen		
Leningen personeel gemeente	-	-
Voorziening kleine schulden (KBN)	41	41
Overige uitzettingen met looptijd >= 1 jaar		
Uitvoering startersleningen	550	479
Deelname Zonnepanelenproject Brabant-ZO	795	712
Duurzaamheidsleningen Laarbeek	315	301
Stimuleringslening duurzame warmte Nieuwbouw	11	10
	1.766	1.597

Vlottende activa

	31-12-2025	31-12-2024
VOORRADEN	6.344	6.418
Onderhanden werk	5.897	5.972
Gereed product en handelsgoederen	447	447

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop het volgende overzicht worden gegeven:

Complex	Boekwaarde 31-12-2024	Saldo invest. en baten	Boekwaarde 31-12-2025	Prospectie na 31-12-2025	Eindresultaat (nominale waarde)
Beekse Akkers	1.549	111	1.659	-1.433	226
Bedrijventerrein Bemmer IV	4.190	-1.432	2.758	-3.278	-520
D'n Hoge Suute	739	-202	537	139	676
Vogelenzang	-492	492	-	-	-25
Cluster Beek - Kerkakkers	-175	168	-7	-823	-830
Baverdestraat	1.186	36	1.222	-905	317
Klokkengieterij	264	63	327	508	835
Mariastraat 18-22	1.735	279	2.013	-1.640	373
CPL Noordflank Heuvel Lieshout	0	1.460	1.460	-436	1.024
CPL Floreffeplein Lieshout	0	55	55	-170	-115
BIO Bakelseweg	-686	11	-676	228	-448
Subtotaal	8.308	1.042	9.349	-7.810	1.514
Verliesvoorziening i.v.m. niet sluiten grondexploitatie:					
Beekse Akkers	395		226		
D'n Hoge Suute	472		676		
Baverdestraat	651		317		
Klokkengieterij	647		835		
Mariastraat 18-22	171		373		
CPL Noordflank Heuvel Lieshout	-		1.024		
Totaal gecorrigeerde boekwaarde	5.972	1.042	5.897		

Het geraamde resultaat (eindwaarde) wordt bepaald door de boekwaarde plus de nog te verwachten kosten en opbrengsten (totale prospectie). In de prospectie wordt rekening gehouden met de parameters zoals deze staan weergegeven in de paragraaf grondbeleid. De complexen Beekse Akkers, d'n Hoge Suute, Baverdestraat, Klokkengieterij, Mariastraat 18-22 en CPL Noordflank Heuvel Lieshout hebben een geraamd negatief resultaat. Voor deze complexen zijn voorzieningen getroffen van € 226.000, € 676.000, € 317.000, € 835.000, € 373.000 en € 1.024.000.

	31-12-2025	31-12-2024
UITZETTINGEN	22.254	15.848
Vorderingen op openbare lichamen	5.269	6.017
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.938	1.380
Overige vorderingen	1.453	1.374
Uitzettingen in 's Rijksschatkist	13.596	7.077

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden onderscheiden in:

	Saldo 31-12-2024	Vrijval voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2025	Voorziening oninbaarheid	Saldo na voorziening 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	6.017	-	5.269	-	5.269
Rekening-courant met niet-financiële instellingen	1.380	-	1.938	-	1.938
Overige vorderingen	1.374	-	1.718	265	1.453
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	7.077	-	13.596	-	13.596
Totaal	15.848	0	22.520	265	22.254

Een nadere specificatie van de rekening-courant en de overige vorderingen is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Overige vorderingen		
Debiteuren	1.106	1.293
Belastingdebiteuren	192	195
Overige debiteuren	234	231
Subtotaal	1.532	1.718
Voorziening oninbaarheid	158	265
Totaal overige vorderingen	1.374	1.453

SCHATKISTBANKIEREN

Berekening benutting drempelbedrag schatnistbankieren (bedragen x € 1.000)

Verslagjaar 2025				
Drempelbedrag	1.412			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op basis van buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	430	400	482	393
Ruimte onder het drempelbedrag	982	1.013	930	1.019
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Berekening drempelbedrag				
Verslagjaar				
Begrotingstotaal verslagjaar	70.610			
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	70.610			
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Drempelbedrag	1.412			
Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen				
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	38.742	36.364	44.367	36.163
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	430	400	482	393

	31-12-2025	31-12-2024
LIQUIDE MIDDELEN	551	510
Bank	528	504
Kas burgerzaken	23	6

	31-12-2025	31-12-2024
OVERLOPENDE ACTIVA	12.242	11.246
Vooruitbetalingen	5.202	5.032
Nog te ontvangen bedragen - Rijk (SiSa)	942	821
Nog te ontvangen bedragen - overig	6.098	5.393

De vooruitbetaalde bedragen betreffen voornamelijk in 2025 betaalde voorschotten over het eerste kwartaal van 2026 aan:

- Veiligheidsregio gemeentelijke bijdrage € 395.000
- GR Peelgemeenten programmamakosten Jeugd € 1.825.000, WMO € 975.000 en BMS € 175.000
- GR Peelgemeenten uitvoeringskosten € 897.000
- Overige facturen die eind 2025 zijn betaald en betrekking hebben op dienstjaar 2026, totaal € 937.000

De nog te ontvangen bedragen - Rijk hebben betrekking op SiSa waaronder Opvang Oekraïners (€ 568.000), Spuk Sport (€ 109.000) en Realisatiestimulans (€ 161.000).

De nog te ontvangen bedragen - overig hebben voornamelijk betrekking op:

- Verrekeningen 2025 intergemeentelijke teams Gemert-Bakel/Laarbeek € 130.000
- BSOB gemeentelijke belastingen en heffingen 2025 € 4.844.000
- Blink/Verpact inzake afval 2025 € 155.000

Vaste passiva

	31-12-2025	31-12-2024
EIGEN VERMOGEN	67.614	60.874
Algemene reserve	18.164	16.594
Bestemmingsreserves	44.530	43.803
Saldo van rekening	4.920	477

In overeenstemming met het BBV presenteren wij in de jaarrekening het verloop van de reserves. De reserves bestaan uit algemene reserves en bestemmingsreserves. De algemene reserves zijn alle reserves niet zijnde bestemmingsreserves, bedoeld als buffer (weerstandscapaciteit) voor het opvangen van financiële tegenvallers. Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan u een bepaalde bestemming aan heeft gegeven, hieronder vallen ook de afschrijvingsreserves. In het algemeen geldt dat stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vooraf door u worden goedgekeurd. Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het verslagjaar:

	Saldo per Resultaat- 1-1-2025	bestemming 2024	Stortingen	Onttrekkingen	2025	Dekking kapitaal- lasten	Saldo per 31-12-2025
Algemene reserve	16.594	477	2.967	1.397	1.397		18.164
Algemene reserve	16.594	477	2.967	1.397	1.397		18.164
Bestemmingsreserves	43.803	0	9.802	8.391	8.391	684	44.530
Reserve Accommodatiebeleid	156		-	12	12		144
Reserve Bomenfonds	403		-	303	303		100
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	82		-	82	82		-
Reserve Budgetoverheveling	2.657		2.866	3.528	3.528		1.995
Reserve Corona (Covid-19)	-		-	-	-		-
Reserve Decentralisaties Sociaal Domein	1.222		-	1.222	1.222		-
Reserve Duurzaamheidsfonds	420		-	420	420		-
Reserve Egalisatie afvalstoffenheffing	170		91	69	69		193
Reserve Exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen	813		98	270	270		641
Reserve Grondexploitatieisico	4.813		910	1.277	1.277		4.446

Reserve Incidenteel nieuw beleid	77	-	77	-
Reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied	2.887	-1	629	2.257
Reserve Mobiliteit	4.261	4.894	-	9.155
Reserve MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket	1.132	-	19	1.113
Reserve Omgevingsfonds duurzaamheid	9	11	3	17
Reserve Omgevingswet	568	131	44	655
Reserve Opleiden en ontwikkelen	-	-	-	-
Reserve Opvang urgente doelgroepen	400	-	400	-
Reserve Project Eyckenlust		706		706
Reserve Recreatie en toerisme	36		36	
Reserve Sociale activering	-	-	-	-
Reserve Volkshuisvesting	490	-	-	490
Reserve Afschrijvingen	23.208	95	-	22.619
Totaal reserves	60.397	12.769	9.788	62.694

	31-12-2025	31-12-2024
VOORZIENINGEN	12.064	10.628
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.338	3.104
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.408	3.292
Voor derden bekleemde middelen	4.318	4.231

Voorzieningen zijn een onderdeel van het vreemd vermogen, omdat zij gevormd worden om toekomstige verplichtingen na te komen. Het verschil tussen een reserve en een voorziening is volgens het BBV vooral dat de gemeenteraad bij reserves de bestemming al wel kan aanwijzen en bij een voorziening niet. Voorzieningen zijn dus niet vrij te besteden of te bestemmen. De bevoegdheid tot het instellen van voorzieningen en het doen van stortingen en onttrekkingen ligt bij het college.

Het verloop van de voorzieningen in het verslagjaar is als volgt:

	Saldo per 1-1-2025	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo per 31-12-2025
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.104	605	372	-	3.338
Voorziening afrondende wzh grondexploitaties	-	46	-	-	46
Voorziening grondexploitatie De Hoge Regt (PPS)	60	-	60	-	-
Voorziening verlofsparen	802	160	158	-	804
Voorziening Wachtgeld/pensioen voorm. B&W	2.242	399	153	-	2.488
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.292	2.789	1.673	-	4.408
Onderhoudsegalisatievoorzieningen wegen	2.601	1.327	1.121	-	2.807
Voorziening Onderhoud gebouwen	24	993	303	-	714
Voorziening Onderhoud schoolgebouwen	4	161	165	-	-0
Voorziening onderhoud speelvoorziening	89	56	53	-	92
Voorziening onderhoud waterbeheer	574	252	32	-	795
Voorziening voor derden bekleemde middelen	4.231	182	95	-	4.318
Voorziening Egalisatie rioolheffing	4.231	182	95	-	4.318
Totaal voorzieningen	10.628	3.577	2.141	-	12.064

Toelichting op de reserves en voorzieningen

Voor een gedetailleerde beschrijving van de aard en aanwending van de reserves en voorzieningen verwijzen wij naar de 'Nota Reserves en voorzieningen 2025'.

	31-12-2025	31-12-2024
VASTE SCHULDEN	7.933	10.008
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	7.950	10.000
Waarborgsommen	-17	8

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden gedurende het verslagjaar:

	Saldo 31-12-2024	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025	Rentelast 2025
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.000	-	2.050	7.950	131
Waarborgsommen	8	-25	-	-17	-
Totaal vaste schulden	10.008	-25	2.050	7.933	131

Vlottende passiva

	31-12-2025	31-12-2024
VLOTTENDE SCHULDEN	5.346	5.623
Crediteuren	5.346	5.623

	31-12-2025	31-12-2024
OVERLOPENDE PASSIVA	8.494	6.630
Kruisposten	-	-12
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk incl terugbetaalverplichting	6.764	3.882
Nog te betalen bedragen	1.617	2.725
Overige vooruit ontvangen bedragen	114	34

De balanspost Vooruitontvangen bedragen van het Rijk bestaat uit enerzijds vooruit ontvangen bedragen van het Rijk en anderzijds de terugbetalingsverplichting aan het Rijk.

De vooruitontvangen bedragen hebben betrekking op voorschotten die door het Rijk zijn verstrekt in het kader van specifieke uitkeringen. Deze middelen worden als overlopende passiva verantwoord zolang de besteding nog niet (volledig) heeft plaatsgevonden en de regeling na balansdatum doorloopt. De terugbetalingsverplichting betreft niet-bestede middelen uit specifieke uitkeringen die, op grond van de subsidievoorwaarden of na vaststelling door het Rijk, moeten worden terugbetaald. Deze verplichting wordt als overlopende passiva opgenomen totdat de terugbetaling heeft plaatsgevonden.

Vooruitontvangen bedragen van het Rijk					
	Saldo 31-12-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen/ terugbetaald	Saldo 31-12-2025	
SiSa C62 KinderopvangToeslag Spuk 2 -overheveling restant 2024>2025	4		4	0	
SiSa C92 Informatiepunten Digitale Overheid		2		2	
SiSa D14 NPO-middelen -overheveling restant 2024>2025	42		42	0	
SiSa E3 Sanering Verkeerslawaaai (2023)	93		93	0	
SiSa E3 Sanering Verkeerslawaaai (2024)	31		31	0	
SiSa E3 Sanering Verkeerslawaaai - overheveling restant 2025>2026		81		81	
SiSa E44B Klimaatadaptatie (2024)	16		16	0	
SiSa E120 Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030		359		359	
SiSa G10 Wet inburgering - overheveling restant 2024>2025	66		66	0	
SiSa G10 Wet inburgering - overheveling restant 2025>2026		85		85	
SiSa G13 Onderwijsroute - overheveling restant 2024>2025	5		5	0	
SiSa H30 Brede SPUK 2023-2026 - overheveling restant 2025>2026		43		43	
SiSa J20 WME 2025		2.019		2.019	
SiSa J55 Aanpak EnergieArmoede (2023)	13		13	0	
SiSa J55 Aanpak EnergieArmoede - overheveling restant 2024>2025	324		324	0	
SiSa J55 Aanpak EnergieArmoede - overheveling restant 2025>2026		226		226	
SiSa J6B Flexibele Inzet Ondersteuning Woningbouw - overheveling restant 2025>2026		18		18	
SiSa J94 Lokale Aanpak Isolatie - overheveling restant tranche 1 2024>2025	899		899	0	
SiSa J94 Lokale Aanpak Isolatie - overheveling restant tranche 1 2025>2026		866		866	
SiSa J94 Lokale Aanpak Isolatie - overheveling restant tranche 2 2024>2025	1.281		1.281	0	
SiSa J94 Lokale Aanpak Isolatie - overheveling restant tranche 2 2025>2026		1.281		1.281	
SiSa J94 Lokale Aanpak Isolatie - overheveling restant tranche 3 2025>2026		916		916	

SiSa J209 RHA 2026-2029	81	81	
Subsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) Sportpark de Hut	106	0	0
Subsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) OBS Klokhuis	76	76	0
Subsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) Parkpaviljoen BD		77	0
Subsidie instandhouding Molen De Leest		5	5
Subsidie instandhouding Molen Vogelenzang		6	6
Totaal	2.956	6.065	5.988
Terugbetalingsverplichtingen aan het Rijk			
BBZ2004 BvU/SiSa 2023 Jaar 2025 (opgave Senzer)	26	26	0
BBZ2004 BvU/SiSa 2024 Jaar 2026 (opgave Senzer)	13	0	13
BBZ2004 BvU/SiSa 2025 Jaar 2027 (opgave Senzer)	0	0	48
SiSa regeling G10 Wet Inburgering	203	203	173
SiSa regeling G13 Onderwijsroute	30	24	29
SiSa regeling H4 Spuk Sport	38	0	38
SiSa regeling H12 Preventieakkoord	22	22	0
SiSa regeling H30 Brede spuk	5	0	5
SiSa regeling J56 RHA	465	0	465
SiSa regeling J97 HGGV	0	0	4
SiSa regeling M16 ROOO opvang Oekrainers	122	137	0
Subtotaal	926	414	776
Totaal Vooruitontvangen bedragen van het Rijk inclusief terugbetaalverplichting	3.882		6.764

De balanspost Overige vooruit ontvangen bedragen bestaat voornamelijk uit vooruitontvangen bedragen van debiteuren die betrekking hebben op prestaties die in het volgende dienstjaar worden geleverd.

Overige vooruitontvangen bedragen (niet-overheid)	Saldo 31-12-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen/ terugbetaald	Saldo 31-12-2025
Vooruitontvangen bedragen debiteuren	34	113	34	113
Negatieve crediteuren en VO/VB betaalde bedragen crediteuren	0	1	0	1
Totaal overige vooruitontvangen bedragen (niet-overheid)	34	114	34	114

De balanspost Nog te betalen bedragen per 31-12-2025 heeft vooral betrekking op:

- Blink 2025 € 175.000
- Programmakosten 2025 GR Peeltgemeenten € 1.146.000
- Gemeente Helmond doorbelasting kosten PIT 2025 € 55.000
- Diverse inkoopfacturen verwerkt in 2026, betrekking hebbende op dienstjaar 2025 € 75.000

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

bedragen x € 1.000

Verstrekt aan	Aard	Restant- schuld bij overname	Restant risicobedrag 31-12-2024	Restant risicobedrag 31-12-2025	Betalingen gedurende 2025
Stichting Woonpartners	garantstelling	232.715	11.205	11.328	0
WoCom	garantstelling	164.731	42.841	53.131	0
Woningbouwvereniging Bergopwaarts	garantstelling	81.901	744	835	0
Woningbouwvereniging Volksbelang	garantstelling		185	0	0
Overig	garantstelling		136	125	0
Garantstellingen		479.347	55.111	65.419	0

Langlopende contracten

Binnen onze gemeente zijn diverse langlopende contracten afgesloten. Contracten worden vastgelegd in het zaakstelsel E-Suite. Middels signalering worden contractbeheerders op de hoogte gebracht van de einddatum van contracten. Risico's van het niet tijdig beëindigen van contracten en overeenkomsten worden hierdoor beperkt.

Onderstaand presenteren wij de langlopende overeenkomsten met een jaarbedrag van € 10.000 en hoger.

Dienst/product	Jaarbedrag	Einddatum contract
Softwareapplicaties	310.582	Diverse
Payroll	Bedrag is gebaseerd op loonbetaling	Diverse tussen 2028-2030
Accountants & fiscale diensten	51.750	2030 en 2031
Buurtsportcoaches	Bedrag is gebaseerd op loonbetaling	31-12-2026
Netwerkbeheer (gas en elektra)	PxQ	Onbepaalde tijd
Leverancier gas en elektriciteit	PxQ	1-1-2029
Multifunctionals (printers) lease	95.500	2033
Vervoer	PxQ	2030
Verzekering	37.899	1-1-2032
Publicatiediensten / media	23.750	2026 en 2027
Landmeetkunde	31.700	14-4-2029
Dienstverlening BG, belastingen	10.850	30-06-20235
Beveiliging / schoonmaak	773.303	2026 en 2027
Advocaten / juridisch	PxQ	2028 en 2029
Huurovereenkomsten	538.892	Diverse
Infra, riool en andere werken	504495	2027 en 2028
Onderhoud & maaiwerk	430.651	Diverse

Overige niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Niet van toepassing.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Spelregels over waardering en afschrijvingsbeleid zijn vastgelegd in de 'Financiële verordening Gemeente Laarbeek 2025' en nota 'Investeren, waarderen en afschrijven 2025'.

Baten en Lasten

Toerekening van baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Gemeentefonds

De uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meest recente circulaire van het ministerie van BZK. Voor zover maatstaven nog niet definitief vastgesteld zijn, hanteren wij onze eigen raming. Het accres wordt bepaald op basis van de laatste verwerkte stand uit de septembercirculaire.

Eigen bijdrage Wmo (CAK)

De eigen bijdragen die door het CAK worden geïnd en aan de gemeente worden afgedragen, kunnen door gemeenten niet volledig op juistheid en volledigheid worden vastgesteld vanwege het ontbreken van inkomensgegevens. Hierdoor ligt de verantwoordelijkheid voor de vaststelling van de eigen bijdrage bij het CAK. In de jaarrekening wordt daarom uitsluitend het daadwerkelijk ontvangen bedrag verantwoord.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het controleprotocol en normenkader zoals op 21 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, overschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld. Zie ook de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is ons M&O beleid en integriteitsbeleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV en ook onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 1,60 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 150.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Overzicht van baten en lasten

[illegible]

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.889	5.814	5.383	431
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	1.182	1.173	1.096	77
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.168	2.113	2.087	25
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	404	424	424	
6.3	Inkomensregelingen	7.708	7.900	7.836	64
6.4	WSW en beschut werk	2.474	2.723	2.723	
6.5	Arbeidsparticipatie	122	113	110	2
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.285	1.345	1.261	84
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	1.437	1.542	1.532	10
6.712	Begeleiding (WMO)	561	525	517	8
6.713	Dagbesteding (WMO)	186	166	167	-1
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	2.724	3.235	3.099	137
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk			218	-218
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	1.852	2.284	2.324	-40
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	741	731	637	94
6.791	PGB WMO	111	107	116	-9
6.792	PGB Jeugd	193	290	289	1
6.82	Geëscaleerde zorg 18-				
6.821	Jeugdbescherming	419	292	272	20
6.822	Jeugdredlassering	30	47	47	
7.1	Volksgezondheid	1.048	1.016	1.016	
7.2	Riolering	1.833	2.200	1.911	289
7.3	Afval	2.056	2.167	2.213	-45
7.4	Milieubeheer	2.934	6.586	3.316	3.270
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.449	1.885	1.571	314
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.082	7.731	3.939	3.791
8.3	Wonen en bouwen	287	429	448	-19

Baten		67.860	94.611	86.608	-8.000
0.1	Bestuur	10	31	32	
0.2	Burgerzaken	492	492	491	-1
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	45	45	45	1
0.4	Overhead	178	341	729	388
0.5	Treasury	117	206	297	91
0.61	OZB woningen	4.223	4.220	4.223	3
0.62	OZB niet-woningen	2.400	2.417	2.395	-22
0.64	Belastingen overig	27	27	26	-1
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	43.232	46.675	47.056	380
0.8	Overige baten en lasten			75	75
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	81	3.055	3.260	205
1.2	Openbare orde en veiligheid	28	24	22	-2
2.1	Verkeer en vervoer	215	3.629	3.572	-57
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.234	4.333	3.545	-788
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	60	67	71	4
3.4	Economische promotie	155	155	155	
4.2	Onderwijshuisvesting				
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	140	182	311	129
5.1	Sportbeleid en activering	475	353	340	-12
5.2	Sportaccommodaties	192	192	284	92
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	14	14	14	
5.4	Musea	1	1	1	
5.5	Cultureel erfgoed	18	18	13	-6
5.6	Media		23	82	59
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	63	159	182	24
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie				
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	747	2.724	2.983	259
6.3	Inkomensregelingen	4.228	4.603	4.626	23
		243			

6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	3	3	13	9
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)			61	61
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal		859	859	
7.2	Riolering	2.788	3.190	2.770	-420
7.3	Afval	2.541	2.541	2.720	178
7.4	Milieubeheer	447	4.040	267	-3.773
8.1	Ruimte en leefomgeving	107	161	507	346
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.053	8.855	3.530	-5.324
8.3	Wonen en bouwen	543	975	1.050	75
	Saldo van baten en lasten	407	3.619	6.740	3.121
	Stortingen in reserves	-3.010	-13.211	-12.292	919
	Onttrekkingen aan reserves	1.312	11.695	10.472	-1.223
	Mutatie reserves	-1.698	-1.516	-1.820	-304
	Resultaat	-1.292	2.103	4.920	2.817

Overzicht aanwending bedrag onvoorzien

bedragen x € 1.000

Incidentele onvoorzienene lasten (budgetbevoegheid bij uw raad)	Saldo
Primitieve begroting	15
Slotwijziging 2025 Vrijval budget onvoorzien (bevoegdheid raad)	-15
Saldo onvoorzien eind 2025	0
Incidentele onvoorzienene lasten (budgetbevoegheid bij ons college) en structurele onvoorzienene lasten	Saldo
Primitieve begroting	18
Raad 8 mei 2025 Afvoeren grond met Duizendknoop	-18
Saldo onvoorzien eind 2025	0

Overzicht van incidentele lasten en baten

Beleid(skaders)

Voor wat betreft de invulling van het begrip 'incidenteel' volgen wij de notitie 'Structurele en incidentele Baten en lasten 2026' van de Commissie BBV en de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' van de gezamenlijke provincies. In tabel presenteren wij een totaaloverzicht. Volgens de 'Financiële verordening gemeente Laarbeek 2025' hanteren wij voor het afzonderlijk bepalen en opnemen van incidentele baten en lasten in het overzicht een grensbedrag van € 50.000.

Toelichting incidentele baten en lasten

Structurele baten en lasten zijn in elk geval de baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting zijn opgenomen. Omdat de gemeente structurele taken uitvoert, zijn structurele lasten de regel, incidentele lasten zijn de uitzondering. De aard van de baten en lasten betekent in het kader van de notitie 'Structurele en incidentele Baten en lasten 2026' dat de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt.

Bij het beoordelen van de incidentele baten en lasten worden de volgende criteria gehanteerd:

- De aard van de raming: dit betreft het soort of de eigenschap van een begrotingspost;
- De einddatum: deze moet duidelijk en voorwaardelijk zijn;
- De materiële beïnvloeding: dit betekent dat de post voldoende omvang moet hebben.

Een hulpmiddel voor het invullen van het begrip 'incidenteel' is dat baten en lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

De in het overzicht opgenomen incidentele baten en lasten zijn middelen die naar hun aard een eenmalig karakter hebben en waarbij een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum vastligt. Voorbeelden hiervan zijn:

- Implementatiekosten;
- Verkopen van bezit;
- Mutaties grondexploitaties;
- Mutaties reserves (met uitzondering van onttrekkingen reserve Afschrijvingen).

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025
Burger en Bestuur			
-			
Veiligheid			
-			
Woon- en leefklimaat	-1.576	-1.851	-1.704
Lasten	-2.146	-2.146	-1.994
De bijdrage bereikbaarheid Brainport wordt beschikbaar gesteld aan MRE waarbij onttrekking plaatsvindt uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserve 'MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket'.	-20	-20	-19
Een eenmalige storting in de bestemmingsreserve Bereikbaarheidsagenda om toekomstige projecten te kunnen realiseren.	-1500	-1.500	-1.500
Onderzocht wordt op welke manier bibliotheek de Lage Beemden in de samenwerking met andere partijen het beste haar rol kan pakken bij de huiskamers, waarbij ook invulling wordt gegeven aan een toekomstbestendige bibliotheek. Daarvoor wordt een pilot uitgevoerd.	-20	-20	-20
Intensief wordt samengewerkt in de Peel-regio in het grotere geheel van de MRE-regio om de ruimtelijke ordeningsvraagstukken in de komende jaren goed in te kunnen vullen. Om met elkaar goed standpunten te bepalen en ons deel daarin als Peelgemeenten ook de projecten en opgaven te realiseren waar we samen en iedere gemeente individueel voor staan, investeren we gezamenlijk in de professionalisering van de samenwerking, waaronder de aanstelling van een programmamanager voor de Peelgemeenten voor de duur van 3 jaar (2024 t/m 2026).	-56	-56	-60
Het betreft een inhuurbudget voor het maken van een inhaalslag op de projecten binnen de fysieke leefomgeving. Op basis van een analyse van de huidige projecten en de benodigde capaciteit wordt daarom een eenmalig bedrag gevraagd van € 550.000 welke gedekt wordt door een onttrekking uit de reserve exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen.	-550	-550	-199
Afwaardering strategische gronden	0	-	-196

Baten	570	570	290
De bijdrage bereikbaarheid Brainport wordt beschikbaar gesteld aan MRE waarbij onttrekking plaatsvindt uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserve 'MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket'.	20	20	20
Het betreft een inhuurbudget voor het maken van een inhaalslag op de projecten binnen de fysieke leefomgeving. Op basis van een analyse van de huidige projecten en de benodigde capaciteit wordt daarom een eenmalig bedrag gevraagd van € 550.000 welke gedekt wordt door een onttrekking uit de reserve exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen.	550	550	270
Economie en werkgelegenheid	-100	-100	-100
Lasten	-100	-100	-100
Het betreft een budget voor onderzoekskosten naar de haalbaarheid van een regionaal bedrijventerrein.	-100	-100	-100
Baten	-	-	-
-			
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	15	15	-20
Lasten	15	15	-20
Op de kosten voor begeleiding van de planvorming voor het IHP (integraal huisvestingsplan) onderwijs kan op basis van de inschrijvingen op dit budget een besparing worden doorgevoerd.	15	15	-20
Baten			
-			
Financiën en bedrijfsvoering	-1.060	-1.085	-1.035
Lasten	-366	-391	-341
Budget om te werken aan een toekomstbestendige organisatie die ons flexibeler maakt om in te kunnen spelen op maatschappelijke opgaven.	-50	-50	-83
Het veilig kunnen onderhouden en gebruiken van onze maatschappelijke voorzieningen is sterk onderhevig aan de toenemende druk van wet- en regelgeving, ventilatie (lees corona en CO2), legionella, brandveiligheid, dakveiligheid, camerabeveiliging etc. Prio	-25	-25	-
Projectmatig werken	-	-25	-24
Het betreft implementatiekosten van het nieuw financieel systeem.	-127	-127	-109
Het betreft implementatiekosten als gevolg van het plan 'Informatiebeveiliging & Privacy' (IB&P).	-34	-34	-24

Laarbeek staat aan de vooravond om het huidige dienstverleningsplatform eSuite te vervangen. Dit gebeurt in samenwerkingsverband Dimpact. Het nieuwe platform heet PodiumD. De voorbereidingswerkzaamheden zijn in volle gang en kunnen binnen bestaande capaciteit worden uitgevoerd. De start voor de organisatie brede invoering van het component 'zaak van het platform' staat gepland vanaf 2026. Hiervoor is extra capaciteit nodig voor projectleiding. De vernieuwing van een dienstverleningsplatform wordt gemiddeld een keer per acht jaar uitgevoerd. De inzet is dan ook incidenteel. Na afronding van het project worden de werkzaamheden in de lijnorganisatie uitgevoerd.	-15	-15	-4
	-80	-80	-67
	-35	-35	-30
	-694	-694	-694
Baten			
Correctie korting hoogte algemene uitkering 2025 naar aanleiding van de meicirculaire 2024 gemeentefonds.	-694	-694	-694
Totaal lasten	-2.597	-2.622	-2.455
Totaal baten	-124	-124	-404
Totaal saldo incidentele Lasten & baten	-2.721	-2.746	-2.859

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Onderstaande tabel geeft de structurele reservemutaties per programma weer.

Onttrekkingen uit reserves		682	684	684
Burger en bestuur	Reserve Afschrijvingen	4	4	4
Veiligheid	Reserve Afschrijvingen	4	4	4
Woon- en leefklimaat	Reserve Afschrijvingen	117	119	119
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	Reserve Afschrijvingen	428	428	428
Financiën en bedrijfsvoering	Reserve Afschrijvingen	129	129	129
Totaal structurele reservemutaties		682	684	684

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

<i>bedragen x € 1.000</i>		Begroting na wijziging			Rekening			Afwijking		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma										
1	Burger en bestuur	6.255	7.291	-1.036	6.012	7.340	-1.327	-243	-49	-291
2	Veiligheid	3.079	5.210	-2.132	3.282	4.878	-1.596	203	332	536
3	Woon- en leefklimaat	9.161	16.196	-7.035	5.829	12.639	-6.810	-3.332	3.557	225
4	Economie en werkgelegenheid	13.299	12.166	1.134	7.191	7.337	-146	-6.108	4.828	-1.279
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	8.930	35.311	-26.381	9.492	34.437	-24.945	561	874	1.436
6	Financiën en bedrijfsvoering		2.795	-2.795	75	2.054	-1.979	75	741	816
Totaal programma's		40.724	78.969	-38.245	31.881	68.684	-36.803	-8.842	10.284	1.442
Algemene dekkingsmiddelen										
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		46.675		46.675	47.056		47.056	380		380
Belastingen overig		27		27	26		26	-1		-1
OZB niet-woningen		2.417		2.417	2.395		2.395	-22		-22
OZB woningen		4.220	4	4.216	4.223	5	4.219	3		3
Treasury		206	110	96	297	205	92	91	-95	-4
Totaal algemene dekkingsmiddelen		53.546	115	53.431	53.998	210	53.788	452	-95	357
Overhead		341	11.908	-11.567	729	10.974	-10.245	388	934	1.322
Gerealiseerd resultaat van Baten en Lasten		94.611	90.992	3.619	86.608	79.868	6.740	-8.002	11.123	3.121

Toevoeging/onttrekking aan reserves											
1	Burger en bestuur	204		204	162	91	-71	-42	-91	-275	
2	Veiligheid	4		4	4		-4			-8	
3	Woon- en leefklimaat	4.685	8.428	-3.743	4.270	8.515	4.245	-415	-87	7.988	
4	Economie en werkgelegenheid	387	1.973	-1.586	353	876	523	-34	1.097	2.109	
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	666	50	616	666	50	-616			-1.231	
6	Financiën en bedrijfsvoering	5.749	2.760	2.989	5.018	2.760	-2.258	-731		-5.247	
Totaal mutaties reserves		11.695	13.211	-1.516	10.472	12.292	1.820	-1.223	919	3.336	
Gerealiseerd resultaat		106.305	104.202	2.103	97.080	92.160	4.920	-9.225	12.042	2.817	

Analyse begrotingsafwijkingen

Hiervoor is reeds per programma en voor algemene dekkingsmiddelen ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers na wijziging.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a, moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en programmarekening worden gemaakt. Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van deze onrechtmatige relevantie van deze lasten is het criterium "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" van belang. In geval van strijd met een wettelijke bepaling of met een door u genomen beslissing, is duidelijk dat e.e.a. niet "passend" is. Maar voor vele andere situaties is dit minder duidelijk. Daarom is het noodzakelijk dat de u nader omschrijft op welke wijze dan wel onder welke omstandigheden overschrijdingen op grond van begrote lasten als "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" kunnen worden beschouwd. Naar ons oordeel passen de hiervoor geanalyseerde overschrijdingen binnen het door u uitgezette beleid. De overschrijdingen van de lasten op de programma's passen dan ook binnen het goedgekeurde beleid.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Bezoldiging topfunctionarissen

Onder topfunctionarissen vallen: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, inclusief diegenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionarissen worden aangemerkt.

WNT-verantwoording 2025

De WNT is van toepassing op gemeente Laarbeek. Het voor gemeente Laarbeek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000,-.

Gegevens 2025 <i>bedragen x € 1</i>	JWM van de Ven		MLM van Heijnsbergen	
	Gemeentesecretaris		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01/31-12		01-01/31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking?	ja		ja	
Bezoldiging	.		.	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 121.965		€ 107.118	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.485		€ 17.109	
<i>Subtotaal</i>	€ 141.450		€ 124.227	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000		€ 246.000	
Totaal bezoldiging 2025	€ 141.450		€ 124.227	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.		n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.		n.v.t.	

Gegevens 2024			
<i>bedragen x € 1</i>			
	JWM van de Ven	MLM van Heijnsbergen	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01/31-12	01-01/31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging	.	.	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 114.224	€ 106.151	
Beloningen betaalbaar op termijn (minus wn-premie pensioen ABP)	€ 19.084	€ 16.501	
<i>Subtotaal</i>	€ 133.309	€ 122.653	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000	
Totaal bezoldiging 2024	€ 133.309	€ 122.653	

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen van betekenis met significante financiële gevolgen voorgedaan die in deze paragraaf vermeld moeten worden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

Met ingang van 2023 geven wij een rechtmatigheidsverantwoording af. U heeft hiervoor regels vastgelegd in de Financiële verordening 2025.

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten wij getrouw in de jaarrekening opnemen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording lichten wij toe in hoeverre deze criteria zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door u vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door u in december 2025 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht (controleprotocol)

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1,6 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV.

Bevindingen

Wij zijn van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 0,46 miljoen. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1,6 miljoen. Hierdoor is de gemeente rechtmatig. Er zijn hierdoor geen afwijkingen geconstateerd (fouten of onduidelijkheden) boven de rechtmatigheidsgrens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	X € 1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's	0,0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0,0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0,0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het college zijn gemeld.	0,0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	0,0
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0,0
Voorwaardencriterium	
5. Ten aanzien van inkoop en aanbesteding zijn er 7 bevindingen voor in totaal € 459.609	0,46
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	0,0

Totaal onrechtmatigheden	0,46
Waarvan acceptabel	0,0
Waarvan niet-acceptabel	0,46

In de paragraaf bedrijfsvoering hebben wij op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met u aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf hebben wij ook beschreven welke actie wij ondernemen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overige gegevens

Door een wijziging in het BBV (art. 24, lid 3) wordt vanaf 2025 een paragraaf 'Overige gegevens' toegevoegd aan de jaarstukken. De paragraaf bevat onder meer de controleverklaring van de accountant. Het wordt aan het einde van het jaarrekeningproces aan deze paragraaf toegevoegd.

Dit betekent dat de raad de jaarstukken vaststelt inclusief de controleverklaring en dat deze, als onderdeel van het boekwerk, wordt gepubliceerd en verstuurd aan Gedeputeerde Staten.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Laarbeek

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Laarbeek te Beek en Donk gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Laarbeek op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 2 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de rechtmatigheidsverantwoording;
- 5 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
- 6 de bijlage subsidieverantwoording Bereikbaarheidsakkoord; en
- 7 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 2 december 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Laarbeek zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.597.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij

houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 150.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in gemeente Laarbeek en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem geëvalueerd. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het management, de auditcommissie en anderen binnen de entiteit en bijbehorende verslagen en registraties beoordeeld. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Het risico dat het management en het college van burgemeester en wethouders maatregelen van interne beheersing doorbreken. Het doorbreken van de interne beheersing kan toezien op:
 - (significante) schattingen gerelateerd aan de waardering van de grondexploitaties. Wij hebben getoetst of de gekozen methode en gehanteerde significante veronderstellingen passend zijn.
 - journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- Het risico van fraude in de uitgaande betalingen. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op dit frauderisico waaronder het beoordelen van de rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie en het analyseren van betaalbestanden gericht op de uitgaande betalingen in het boekjaar. Op basis hiervan hebben wij de meest risicovolle betalingen getoetst.
- Het risico op ambtelijke corruptie bij inkopen. Wij hebben controlewerkzaamheden verricht gericht op het risico dat bij het gunnen van opdrachten sprake is van ongeoorloofde beïnvloeding. Deze werkzaamheden zien toe het uitvoeren van specifieke werkzaamheden gericht op naleving van de aanbestedingswetgeving en aanbestedingsrichtlijnen.
- Het risico op corruptie rondom grondtransacties. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd in relatie tot het risico op niet-zakelijke grondtransacties. Daarbij hebben wij vastgesteld dat bij transacties marktconforme prijzen zijn gehanteerd en/of deze in lijn liggen met externe taxaties of de grondprijzenbrief.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van bovengenoemde risico's.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de paragraaf weerstandsvermogen een

analyse opgenomen inzake het opvangen van geschatte financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze werkzaamheden ten aanzien van deze analyse bestaan onder andere uit:

- Het inspecteren van de meerjarenbegroting en de beoordeling van de provincie als toezichthouder hierop;
- Het inspecteren van de wijze waarop een risico inventarisatie is uitgevoerd en hoe het weerstandsvermogen wordt bepaald;
- Het evalueren en bespreken van de financiële risico's en belangrijke veronderstellingen en uitgangspunten met het management en college van burgemeester en wethouders;
- Het overwegen of alle relevante informatie die wij als gevolg van onze controle hebben verkregen op een juiste wijze is opgenomen en toegelicht in de analyse.
- Het analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van gemeentelijke taken is gewaarborgd.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de opgenomen analyse en de uitkomsten hiervan op de inschatting van de weerbaarheid door het college van burgemeester en wethouders. Voor de volledigheid merken wij op dat de daadwerkelijke uitkomsten van gebeurtenissen kunnen afwijken van de gedane aannames en veronderstellingen in de risicoanalyse.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet ('Regeling Informatieverstrekking SiSa').

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in

overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en het vermogen op 31 december 2025 alsmede de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader bij het besluit van 2 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is haar financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie.. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiele betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 9 juni 2026

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

 Valid Signed door M.H.J. van Heeswijk RA MSc
op 09-06-2026

M.H.J. van Heeswijk RA MSc

Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa)

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
Verstrekker	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Gemeenten	Aantal uitgevoerde plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgevoerde plannen van aanpak (t/m jaar T)	Nombedragen voor a, b, d en f (jaar T)	Indicator
				Aard controle D2	Aard controle n.v.t.	Nee: reeks 1 / Jaar: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Indicator: B2/01	Indicator: B2/02	Indicator: B2/03	Indicator: B2/04
				0	18	Nee	Aard controle n.v.t.
				Reeks 1	Reeks 1	Nee	Indicator: B2/05
				Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)		
				Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten		
				Aard controle R	Aard controle n.v.t.		
				Indicator: B2/06	Indicator: B2/07		
				€928	€5.937		
				Reeks 1	Reeks 1		
				Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)		
				Werkelijke kosten	Werkelijke kosten		
				Aard controle R	Aard controle R		
				Indicator: B2/08	Indicator: B2/09		
				€0	€ 1.127		
				Reeks 2	Reeks 2		
				Nombedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)		
				Keuze nombedragen	Keuze nombedragen		
				Aard controle R	Aard controle R		
				Indicator: B2/14	Indicator: B2/15		
				Reeks 2	Reeks 2		
				Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)		
				Keuze nombedragen	Keuze nombedragen		
				Aard controle R	Aard controle R		
				Indicator: B2/16	Indicator: B2/17		
				Reeks 2	Reeks 2		
				Nombedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)		
				Keuze nombedragen	Keuze nombedragen		
				Aard controle R	Aard controle R		
				Indicator: B2/18	Indicator: B2/19		
				Reeks 2	Reeks 2		
				Totaal	Totaal		
				Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling		
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
				Indicator: B2/24	Indicator: B2/25		
				€1.536	€1.536		

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toelagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02						
			€ 383	Nee						
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte beamiddelen			
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02		Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05			
			€ 20.690	€ 1.853	3	299	84			
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06		
			€ 301.964	€ 66.527	€ 0	€ 49.132	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid				
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10				
			1							
			2							
			100							
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgesteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs					
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03					
			€ 0	€ 0	€ 42.424					
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07				
			€ 0	€ 42.424	€ 0	Ja				

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten i.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
		1						Aard controle R Indicator: D14/11	
		2							
		10							
OCW	D23		Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkningsnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
		1		SB240066	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02		Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05
		2		SB240066	b) De verruiming van bemande openingstijden c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 27.300 € 33.745	€ 0 € 0	b) De verruiming van bemande openingstijden c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 58.420 € 45.740
		100							
				Eindverantwoording (Ja/Nee)					
				Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07					
		1		Ja					
		2		Ja					
		100							
lenW	E3		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meenverf dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		1		BSV/24/00246	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02		Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05
		2			€ 84.210		€ 0	€ 0	€ 0
		100							
				Hieronder per regel één projectnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		1		BSV/24/00246	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
		2			€ 84.210		€ 0	€ 0	Nee
		100							

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SisA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolumnen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkningsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
	E44B		Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060794 Gemeente Helmond	51296314	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 060794 Gemeente Helmond	51919055	€ 16.414	€ 67.430	€ 61.572	€ 252.670
			20					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkningsnummer	Eindantwoord (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 060794 Gemeente Helmond	51296314	Nee			
			2 060794 Gemeente Helmond	51919055	Ja			
			20					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkningsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 060794 Gemeente Helmond	51296314	Groene Long	Nee		
			2 060794 Gemeente Helmond	51919055	Heinriching Piet van Thielplein in Beek en Donk, gemeente Laarbeek	Ja		
			20					
			Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T (Ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: E120/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02	Aard controle R Indicator: E120/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08		
			1 421 Vrijliggend fietspad - b=4,5	Nee	0			
			2 421 Vrijliggend fietspad - b=4,0	Nee	0			
			50					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 63 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06	
		Alle gemeenten verantwoordten hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar Lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	
			Gemeente I.4 Besluit bijsstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijsstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Aard controle R Indicator: G2/10	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 63 Participatiewet_totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06	
			1 061659 Gemeente Laarbeek	€ 3.475.039	€ 79.690	€ 166.324	€ 18.519	€ 28.704	
			2						
			100						

		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07 1 061659 Gemeente Laarbeek 2 100	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08 € 0	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09 € 26.466	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10 € 3.392	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11 € 0	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12 € 627.937
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13 1 061659 Gemeente Laarbeek 2 100	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14 € 8.770	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15 € 0	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16 € 0		
SZW	G3	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01 € 0	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02 € 0	Baten vanwege voor 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03 € 0	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05 € 0	Besteding (jaar T) onderzoeks kosten artikel 52 eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06 € 0
		Alle gemeenten verantwoordten hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeschikt of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar Lichaam opgericht op grond van de Wgr.					

		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/10
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
		Indicator: G3A/07	Indicator: G3A/02	Indicator: G3A/03	Indicator: G3A/04	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06
		1 061659 Gemeente Laarbeek	€ 0	€ 10.825	€ 546	€ 0	€ 0
		2					
		100					
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 2004 (Bob)	Besteding (jaar T-1) onderzoeks-kosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08	Aard controle R Indicator: G3A/09	Aard controle R Indicator: G3A/10	Aard controle R Indicator: G3A/11	Aard controle R Indicator: G3A/12
		1 061659 Gemeente Laarbeek	€ 2.099	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2					
		100					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	0	0	0	0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	0	0	0	0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	0	0	0	0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	0	0	0	0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	0	0	0	0
		6 Totaal	0	0	0	0	0	0
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gedefide baten die voortMoelen uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/16 € 0	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18 € 0	Kapitaalverstrekingen - Gedefide baten die voortMoelen uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19 € 0	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)							
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0		€ 0		€ 0	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0		€ 0		€ 0	
		4 Tozo 4, geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0		€ 0		€ 0	
		5 Tozo 5, geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0		€ 0		€ 0	
		6 Totaal	0		0		0		
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2024	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Bestiding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (aflossing)		
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Vgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2023 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01 € 0	Aard controle R Indicator: G4A/02 € 0	Aard controle R Indicator: G4A/03 € 0	Aard controle R Indicator: G4A/04 € 0	Aard controle R Indicator: G4A/05 € 22.318		
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.854		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.301		
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.611		
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 336	€ 3.581		

			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/07	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/08	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/09	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	€ 888	0	0	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)		0	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 85	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 611	0	0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 63	0	0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 101	0	0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gev'dg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 276.833	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 0	€ 0	Nee		

VRO	J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Aard controle R Indicator: J6B/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsprojecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/01	€ 56.605	Aard controle R Indicator: J6B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/03	€ 56.605	Aard controle R Indicator: J6B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/05
		030010.Provincie Noord-Brabant	Eindeverantwoording (Ja/Nee)	€ 56.605	Aard controle R Indicator: J6B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/03	€ 56.605	€ 0	€ 0
		Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/07	Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/08				
		0							
VRO	J17	Realisatestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	0	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Aard controle D1 Indicator: J17/02		
		23	Aard controle D1 Indicator: J17/01	305	Aard controle R Indicator: J17/02	0	Aard controle D1 Indicator: J17/03		
		Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Aard controle R Indicator: J17/04	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Aard controle R Indicator: J17/05	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Aard controle R Indicator: J17/06	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Aard controle R Indicator: J17/07
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	€ 0	Aard controle R Indicator: J17/05	€ 0	€ 0	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07
		2							
VRO	J20	Woningbouwversnelling Metropoolregio Eindhoven	Projectnaam	Woningbouwprogramma komt overeen met woningbouwprogramma in het besluit (ja/nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/02	Aantal woningen gestart (jaar T)	Aard controle R Indicator: J20/03	Aantal betaalbare woningen gestart (jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/04
		Centrumplan Lieshout: Bavestraat en Noordflank Heiweil	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/01	Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/02	0	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/03	0	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/04
		Besteding (jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Eindeverantwoording/project afgerond (ja/nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/05	0	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/06	0	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/07
		€ 2.074.415	Aard controle R Indicator: J20/07	€ 0	Aard controle R Indicator: J20/08	Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/09	0	Aard controle n.v.t. Indicator: J20/10

VRO	J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Beschikkingnummer	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding per project (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 05 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij Indicator 04 'Nee' is ingevuld	Plaatsingseenheidsnummer van het grote gezin dat in het object is gehuisvest
			Aard controle n.v.t. Indicator: J97/01	Aard controle R Indicator: J97/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/03	Aard controle D1 Indicator: J97/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/05	Aard controle D2 Indicator: J97/06
			1 HGGV25-03880576	€ 6.514	€ 6.514	Ja		V-nummer 2921975027
			2					
			10					
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J97/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/08				
			1 HGGV25-03880576	Ja				
			2					
			10					
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonunits waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06
			1 RHA-AAAND-03888182	Uitbreiding woonwagendplaatsen	€ 0	€ 0	€ 0	
			2					
			10					
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonunits (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (Ja/Nee)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Aard controle R Indicator: J209/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11	
			1 Uitbreiding woonwagendplaatsen	0	Ja	Ja	Nee	
			2					
			10					
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 748.206	€ 19.106	€ 82.893	€ 2.600.460	€ 28.597	€ 51.144
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Ja					

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Aard controle R Indicator: M16/01	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Aard controle R Indicator: M16/02	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Besteding (jaar T) t.b.v. de transitie - uitzonderend uitvoeringskosten	Aard controle R Indicator: M16/04	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
	Gemeenten		€ 2.319,798	Aard controle R Indicator: M16/07	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Aard controle R Indicator: M16/08	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Aard controle R Indicator: M16/09	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 12,123	Aard controle R Indicator: M16/07	€ 3,648	€ 107,887	€ 0	€ 0	1-1-2025	1-1-2025	1-10-2025	€ 234,913
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09		Cumulatieve besteding (t/m jaar T)							
			€ 2,462,595	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13	€ 9,599,458						

Subsidieverantwoording Bereikbaarheidsakkoord

FINANCIËLE VERANTWOORING ROUTEGEBONDEN projecten 2025				Begroting (beschikt)		Project realisatie			Project vaststelling			Saldo BBA subsidie	Indicatoren
Projectnr.	Project omschrijving	subsidie aan gemeente	datum verlening	Totale subsidie (begroot)	Bereikbaarheidsakkoord (BBA provincie) <=25%	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) t/m 2024	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) 2025	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) cumulatief	Project gereed (J/N)	Vastgestelde subsidie t/m 2025	Lopende bestede subsidie t/m 2025	verleende subsidie -/- vastgestelde subsidie t/m 2025 (nog lopende projecten)	planning jaar afronding project
011i	Geluidsmaatregelen Lieshoutseweg N615	Laarbeek	3-12-2019	40.425	10.107	40.425		40.425	J	10.107			vaststellings- beschikking 15-2-2022 50889654
021a	Bushalte N615 rotonde Bavaria Lieshout	Laarbeek	6-21-2022	419.752	104.938	373.563		373.563	J	93.391			vaststellings- beschikking 17-12-2024 52304376
031	Fietsroute Beek en Donk - Helmond, gedeelte Aarle-Rixtel	Laarbeek	4-9-2020	34.887	8.722	34.887		34.887	J	8.722			vaststellings- beschikking 15-2-2022 50889689
032	SFR Gemert-Helmond deel Laarbeek	Laarbeek	9-9-2025	2.130.851	538.878	0	0	0	N	0	0	538.878	2027
033a	SFR Gemert-Eindhoven deel Laarbeek	Laarbeek	9-9-2025	13.561.030	2.876.158	0	0	0	N	0	0	2.876.158	2027
totalen				16.186.945	3.538.803	448.875	-	448.875		112.220	-	3.415.036	

Staat Personele capaciteit

Onderstaande tabel geeft inzicht in de personele sterkte in 2025 ten opzichte van 2024 (in fte's en loonsom).

De formatie primitieve begroting 2025 (met een begrote formatie van 146,98 fte) is vastgesteld in november 2024. Per ultimo 2025 is de (gerealiseerde) formatie 152,88 fte. Een aantal reeds beschikbare (structurele) personeelsbudgetten zijn omgezet in structurele formatie.

De loonsom van de begroting is hoger dan de loonsom van de rekening omdat deze inclusief de loonsommen van de openstaande vacatures is. Deze worden niet meegenomen in de realisatie (rekening 2024 en 2025), welke op basis van de werkelijke uitbetaalde loonsommen (bezetting) is.

<i>bedragen x € 1.000</i>	<i>Rekening 2024</i>		<i>Primitieve begroting 2025</i>		<i>Rekening 2025</i>	
	<i>formatie</i>	<i>loonsom</i>	<i>formatie</i>	<i>loonsom</i>	<i>formatie</i>	<i>loonsom</i>
Organisatiestructuur:						
Raadsgriffie	1,61	149	1,61	186	1,89	202
Gemeentesecretaris	1,00	146	1,00	145	1,00	154
Afdeling Bedrijfsvoering en Staf	49,41	3.954	50,23	4.750	55,50	4.274
Afdeling Leefomgeving	57,45	4.553	57,45	5.187	58,26	4.844
Afdeling Samenleving	36,69	2.889	36,69	3.133	36,23	3.020
Totaal	146,16	11.691	146,98	13.401	152,88	12.494